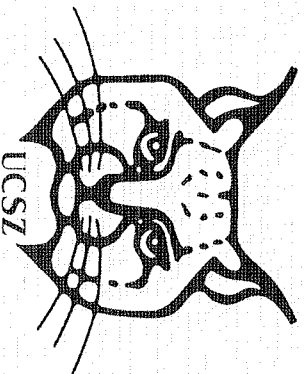


**UNIE  
ČESKÝCH  
A SLOVENSKÝCH  
ZOOLOGICKÝCH ZAHRAD**

**THE UNION OF THE CZECH AND  
SLOVAK ZOOLOGICAL GARDENS**



**VÝROČNÍ ZPRÁVA**

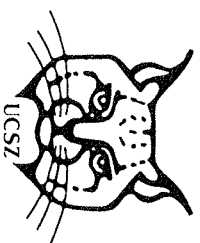
**THE ANNUAL REPORT**

**2000**

# VÝROČNÍ ZPRÁVA

**UNIE ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH  
ZOOLOGICKÝCH ZAHRAD**

č. 3



**2000**

Vydala: UNIE ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH  
ZOOLOGICKÝCH ZAHRAD

Zpracovali: Ing. Lubomír Moudrý  
Ing. Pavel Bradáč

Zoologická zahrada  
972 01 BOJANOVCE  
okres Prievidza  
— 5 —

## Obsah

Úvodní slovo prezidenta .....	5
<i>Introduction of the President</i> .....	
Orgány UCSZ .....	8
<i>UCSZ Authorities</i> .....	
Výroční zpráva členských zoo .....	9
<i>Annual Reports of Member Zoos</i> .....	
Bojnice.....	9
Braislava .....	12
Brno .....	14
Děčín .....	18
Dvůr Králové nad Labem .....	23
Hodonín .....	28
Chomutov .....	31
Jihlava .....	33
Košice .....	36
Liberec .....	38
Ohrada .....	41
Olomouc .....	45
Ostrava .....	50
Plzeň .....	54
Praha .....	60
Spišská Nová Ves .....	68
Ústí nad Labem .....	70
Vyškov .....	76
Zlín – Lešná .....	78
Odborná činnost Unie .....	85
<i>Professional Activities</i> .....	
Zástupci UCSZ v odborných komisích EAZA .....	85
<i>Deputies of UCSZ in professional committees of EAZA</i> .....	
Přehled složení jednotlivých odborných komisí UCSZ .....	87
<i>An overview of membership in particular professional committees of the UCSZ</i> .....	

Zprávy o činnosti odborných komisí UCSZ <i>Reports of UCSZ professional committees</i> .....	89
Odborné příspěvky <i>Professional Reports</i> .....	103
Zasedání světové organizace zoologických zahrad <i>Experience from the Annual Conference WAZA</i> Vladislav Jiroušek .....	103
Výroční konference WAZA v Palm Desert, California a post-conference tour 13.10.-3.11.2000 .....	106
<i>The Annual Conference WAZA 2000 incl. The post-conference tour</i> Ivo Klika .....	108
Antarktida v subtropích <i>Visit of the Sea World in San Diego</i> Martin Hovorka .....	110
Konference CBSG 2000 – Palm Desert, Kalifornie <i>CBSG conference in Palm Desert, California</i> Pavel Moucha, Věra Vrabcová .....	110
Zasedání Poradní skupiny EEP pro malé savce (Small Mammals TAG) v Zoo Poznaň, 4. – 6.5. 2000 .....	113
<i>Small Mammals TAG meeting at Poznan Zoo, Poland</i> Lubomír Moudrý .....	113
Mezinárodní pracovní setkání vedoucích pracovníků zoologických zahrad Střední a východní Evropy na téma "Kritické oblasti řízení zoo" <i>Workshop "Critical areas in management of zoos"</i> Ivo Klika .....	116
E.Z.I.T.T. – Projekt využití informačních technologií pro vzdělávání v evropských zoo .....	118
<i>The European Zoos Information Technology Training Project</i> Lubomír Moudrý .....	118
Představuje se CEAF, Středoevropská asociace přátel Zoo <i>Presentation Central European Association of Zoo Friends</i> Miroslav Kaššai, Martin Vobrnuba .....	123
Za Josefem Vágnerem <i>Memory of Josef Vágner</i> Vladislav Jiroušek .....	126

## Úvodní slovo prezidenta *Introduction of the President*

Vážené kolegyně, kolegové,

vstupujeme do 21. století. Náš úkol je jasný: musíme se postavit do cesty biologickému ochuzování planety; musíme být spojnicí mezi národními parky a rezervacemi, musíme být nositeli myšlenek ochrany přírody; musíme být výzkumnými i výchovnými centry; musíme být centry odborníků ochranářů.

Nově zvolená Rada UCSZ má za sebou první rok práce. Nebyl tak hektický jako v letech minulých, nicméně přinesl mnoho dobrého.

Velkou pozornost vzbudila prezentace pěti českých ZOO na výroční konferenci WAZA v kalifornském Palm Desert, myslím, že nepřeháním, když řeknu, že jsme uspěli velmi dobře. Česká vlajka alespoň na chvíli zahálala zbytek světa. Věřím, že stejně dobrý pocit měli všichni zúčastnění kolegové.

Chtěl bych poděkovat všem, kteří se pečlivě starali o delegaci Asociace čínských zoologických zahrad. Tato návštěva byla velmi významná a věřím, že své ovoce teprve přinese. Úspěšně se také rozvíjí spolupráce s čínskou Asociací pro vědu a techniku, která bude hostit naši delegaci v květnu 2001.

Naše účasť na pracovním semináři na Lešně „Kritické oblasti v řízení ZOO“, který pořádala EAZA pro pracovníky zoologických zahrad střední a východní Evropy za finanční podpory WZO, ve spolupráci s zoologickou zahradou Lešná a UCSZ, nebyla nijak oslňivá. O to více úspěšné byly pracovní postkonferenční cesty, které jsme pro účastníky připravili. Něktěrymi zahraničními kolegy byly hodnoceny lépe než vlastní seminář. Na naši půdě došlo k historicky prvnímu velkému setkání pracovníků zoologických zahrad Evropy a Asie. Děk za perfektní organizaci patřící především pracovníkům Zoo Lešná.

Velmi příjemně byla naší pohostitostí a úrovní našich ZOO překvapena delegace Federace britských ZOO. Spokojenost vyjádřila ve zprávě, kterou přikládáme.

Velmi mi lide mne překvapila aktivita většiny odborných komisí UCSZ. Dva roky jsem zvažoval, zda mám s návrhem na zřízení komisí vystoupit. Měl jsem obavy, že se nenajde dost obětavých spolupracovníků, jsem velmi rád, že se mé obavy nenaplnily. Pracovní nasazení komisí překonalo všechna moje očekávání, většina komisí je vedena na vysoké odborné úrovni a vznikají i první Česko-Slovenské plemenné knihy. Ukázalo se, že pokud odborní pracovníci i špičkoví chovatelé dostanou prostor, pracují se zápallem. Byl bych rád, když by koordinátoři nacházeli větší podporu a ocenění i na ředitelských úrovních. V krátké budoucnosti by měla jejich práce získat takovou vážnost, aby prakticky koordinovali chov daného druhu.

Drobné hašteření, vedené snahou o „spravedlivější“ rozdělení dotace, už patří ke kolortu. Jsem rád, že většina z vás přistupuje k problému racionálně a vyjádřila souhlas stávajícímu systému. Nicméně tím nechci říci, že jej v budoucnu nemůže nahradit systém nový.

Třetí vydání Ročenky UCSZ, které právě držíte v ruce, je pro nás již samozřejmostí. Je společným dílem nás všech, a obsahuje to, co jsme do ní vložili, zda je to málo nebo mnoho, je na každém z nás. Nicméně náš dík za zpracování patří opět Ing. L. Moudrému a za zajištění tisku a distribuce Ing. P. Bradáčovi.

I přes nepříliš příznivou hospodářskou situaci se opět podařilo získat značnou částku ze státního rozpočtu. Je to významné ocenění naší práce a zároveň nás to zavazuje. V loňském roce navštívilo naše ZOO téměř pět milionů návštěvníků, je to o 283 tisíc více než roce 1998.

Ve dvou jednáních na MŽP jsme si vzájemně vyjasnili všechny aspekty poskytování dotací a zahájili práce na směrnici, která by měla systémem dotací učinit průhlednější a v budoucnu by se mělo podat nenárokovou formu změnit na nárokovou. Druhrou velmi významnou záležitostí je náš podíl práce na novém zákonu o zoologických zahradách. Jeho znění bude naprosto klíčové pro naši další práci.

V roce 2001 nás čeká dosud nejvýznamnější akce, konference EAZA/EEP v Praze, s následnými pre- a post-konferenčními cestami. Celá Evropa se k nám těší, nepochybují o tom, že naše ZOO „vylešíme“ do zlatova. Po minulých zkušenostech pevně věřím, že se naši kolegové u nás budou cítit lépe než doma.

Velmi náročná bude petiční akce Maso z pralesa (Bushmeat Campaign), byl bych velmi rád, kdybychom i zde udělali maximum a přispěli k řešení tohoto světového problému.

I když slábnou aktivní odpůrci naší práce, jistě každý z vás nějaké zaznamenal i v tomto období. Obrana je jediná, naše práce má smysl a je velmi důležitá, musíme ji však umět vysvětlit a obhájit. Nevyhybejte se konfrontacím, trpělivě vysvětlujte a věcně argumentujte, jiná cesta v demokracii není.

Vážené kolegyně, kolegové, děkuji Vám jménem Rady UCSZ za podporu i úkoly, kterými jste nás častovali, nezlobte se, že se někdy názor Rady neshodoval s vašim. Děkuji také všem pracovníkům zoologických zahrad, kteří svou každodenní obětavou prací přispěli k dobrému jménu a rozvoji UCSZ.

Ing. Vladislav Jiroušek

Prezident Unie českých a slovenských zoo

Internetové stránky Unie českých a slovenských zoo: <http://gate.vosjfi.cz/ucsz>

*Summary:*  
The author, the president of the UCSZ, expresses his opinion about both the last year activities of the UCSZ and the upcoming events. He touches the election of a new UCSZ Board last year, the participation and presentation of several Czech zoos as the new members of WAZA in Palm Springs, a visit of several Chinese zoo directors and British zoo staff to Czech zoos or the EAZA workshop "Critical Areas of Zoo Management" which took place in Zlin/Lešná Zoo. The activities of many newly established expert committees of the UCSZ, composed of directors, curators and also keepers, are abundant and fruitful. The UCSZ began to publish its Annual Report. All Czech zoos are regularly getting governmental grants for their participation on breeding programmes and other professional activities. There were over 5 millions visitors in the UCSZ member zoos in 2000. All activities will continue in 2001 and last but not least, in September 2001 the Prague Zoo will host the EAZA/EEP Annual Conference and other Czech zoos will participate on pre- and post-conference tours.

## Orgány UCSZ

### Rada UCSZ 2000

Ing. Vladislav Jiroušek, Jihlava – president UCSZ  
MVDr. Přemysl Rabas, Chomutov – vicepresident UCSZ  
PhDr. Petr Fejka, Praha – člen Rady UCSZ  
Mgr. Ivo Klika, Zlín – Lešná – člen Rady UCSZ  
Ing. Lubomír Moudrý, Děčín – člen Rady UCSZ

Ing. Pavel Bradáč, Jihlava - sekretář UCSZ

### Revizní komise 2000

Ing. Milošlava Šavelová – předseda  
MVDr. Martin Hovorka  
Ing. Miroslav Frajs

### Institucionální a personální členové UCSZ k 31.12.2000

Ing. Vladimír Šrank, Bojnice \*  
Ing. Milošlava Šavelová, Bratislava  
MVDr. Martin Hovorka, Brno  
Ing. Lubomír Moudrý, Děčín \*  
RNDr. Dana Holečková, Dvůr Králové nad Labem \*  
Ing. Miroslav Frajs, Hodonín \*  
MVDr. Přemysl Rabas, Chomutov \*  
Ing. Vladislav Jiroušek, Jihlava \*  
Ing. Karol Seman, CSC., Košice  
RNDr. Josef Janeček, Liberec \*  
RNDr. Vladimír Holas, Ochrada \*  
Ing. Zdeněk Slavotínek, Olomouc \*  
Josef Stehlík, prom. biol., Ostrava \*  
Ing. Jiří Trávníček, Plzeň \*  
PhDr. Petr Fejka, Praha  
Karol Dzúrik, Spišská Nová Ves  
Ing. Zdenka Jeřábková, Ustí nad Labem \*  
Josef Kachlík, Vyškov  
Mgr. Ivo Klika, Zlín – Lešná \*  
\* personální členové

### Čestní členové UCSZ

Ing. Svatomír Králík  
Prof. RNDr. Zdeněk Veselovský, Dr.Sc.

## VÝROČNÍ ZPRÁVY ČLENSKÝCH ZOO Annual Reports of Member ZOOS

### Zoologická zahrada Bojnice



**Každiteľ:** Ing. Vladimír Šrank  
*Director*

**Adresa:** Zoologická zahrada Bojnice  
*Address* Zámok a okolie 6  
972 01 Bojnice  
Slovakia

**Tel:** +421. 862. 5402 975 (od 1.7.2001: +421. 46. 5402 975)

**Fax:** +421. 862. 5403 241 (od 1.7.2001: +421. 46. 5403 241)

**E-mail:** [zooobj@isternet.sk](mailto:zooobj@isternet.sk), [zooobj.curator@nextra.sk](mailto:zooobj.curator@nextra.sk)

**Web:** [www.zooobjoice.sk](http://www.zooobjoice.sk)

**Výmera v ha (celkom/expozíčná časť):** 42/20

*Area in ha (total/exhibits)*

**Počet zvierat (druhly/exempláre):** 264/2793

*Number of animals (species/specimen):*

**Členstvo v odborných organizáciach:**

*Membership in professional organizations*

EAZA - European Association of Zoos and Aquaria  
SAZZ - Slovenská asociácia zoologických záhrad  
*Association of Slovak Zoological Gardens - ASZG*  
EEKMA - Európska asociácia chovateľov slonov  
European Elephant Keepers and Managers Association  
ISIS - International Species Information System  
EAZWV - Európska asociácia veterinárov v ZOO  
European Association of Zoo and Wildlife Veterinarians

**Počet Európskych chovných programov (EEP):** 18  
*Number of EEPs*

## NOVINKY V EXPOZIČNEJ ČASTI:

*New or adapted exhibits*

- Rekonštrukcia ubikácie pre manuly s použitím prírodných skál a dreva. zo strany návštevníkov použité sklo a plastifikované pletivo.
- Rekonštrukcia ubikácie pre zebry Hartmannovej.
- *Rebuilt exhibits for Pallas cats and mountain zebras*

## CHOVATEĽSKÉ NOVINKY:

*Husbandry news*

- *Odehovy (Notable births)*: 4 veľhad kubánsky (*Epicrates anguifer*), 3 pytón kráľovský (*Python regius*), 2 pytón koberecový (*Morelia spilota variegata*) – prvý odchov v ZOO, 2.1 pelikán ružový (*Pelecanus onocrotalus*), 2 kormorán veľký (*Phalacrocorax carbo*) – prvý odchov v ZOO, 6 bocian biely (*Ciconia ciconia*), 1.1 lyžičiar biely (*Platalea leucorodia*), 8 labut čierna (*Cygnus atratus*), 1.1 zobaňa labutová (*Anser cygnoides*) – prvý odchov v SR, 2 potápač prilbatý (*Mergus cucullatus*) – prvý odchov v SR, 1.1 orol stepný (*Aquila nipalensis*) – prvý odchov v SR, 6.5 bažant sedlatý (*Lophura swinhoiei*), 2.0 kraska červenozobá (*Uroissa erythronycha*), 0.1 ocelot (*Leopardus pardalis*), 1.2 leopard perzský (*Panthera pardus saxicola*), 1.0 zebra Hartmannovej, 1.1 zebra Chapmanova, 1.0 bongó (*Bocercus euryceros*), 1.0 kudu veľký (*Tragelaphus strepsiceros*) – prvý odchov v SR, 3.2 antilopa jelena (*Antilope cervicapra*), 0.1 koza bezoárová (*Capra aegagrus cretica*), 1.1 pavca hrivnatá (*Ammotragus levia*)
- *Zaujímavé príchody (Notable arrivals)*: 2 sanzína madagaskarská (*Sanzinia madagascariensis*), 1.0 bocian čierny (*Ciconia nigra*), 2.0 plameniák čínsky (*Phoenicopus hilensis*), 1.0 orol kráľovský (*Aquila heliaca*), 1.1 žertav sarus (*Grus antigone*), 0.1 žeriavec stepný (*Antropoides virgo*), 1.1 hadiak fúzaty (*Psittacula derbiana*), 1.1 norok európsky (*Muscula lutreola novikovi*), 1.1 manul (*Otocolobus manul*), 1.0 mačka rybarska (*Felis viverrina*), 1.0 kôň Przewalského (*Equus przewalskii*)

## AKCIE PRE VEREJNOSŤ:

*PR Events*

- Podujatia ku Dňu vtákov
- Podujatia ku Dňu Zeme
- Otvorenie letnej turistickej sezóny
- Podujatia ku Dňu detí: Nebojme sa hada, sítáž v kreslení
- Podujatie k Svetovému dňu životného prostredia
- Krst mláďat leoparda perzského s kultúrnym programom
- Podujatia k Svetovému dňu zvierat
- Výstavy: Zijú s nami na planéte Zem
- Človek a príroda
- Flóra strednej Ameriky

- *Anketa*: Počuj hlas zeme
- Podujatia k 45. výročiu ZOO: Anketa, kvíz, Z histórie ZOO, Mladý novinár
- *Právaničné aktivity a stretnutie s Mikulášom*
- *Public events relevant to notable days throughout the year (The Earth's Day, Children's Day, The World Animals Day etc.), displays*

## INÉ VÝZNAMNÉ AKTIVITY:

*Other important activities*

- 23. – 24. 6. 2000: Odborný seminár *Ciconia* Slovensko 2000
- Workshop "Ciconia Slovakia 2000"
- V roku 2000 bolo odchovaných 6 bocianov bielych (*Ciconia ciconia*), ktoré boli reintrodukované do voľnej prírody
- 6 hatched white storks reintroduced to the wild
- Začiatok vydávania ZOO časopisu pre Základné školy
- Beginning of publishing a new Zoo-newsletter for elementary schools
- Vypracovanie koncepcie a projektu výstavby Záchytného centra pre zhabané živočíchy
- *A conception and project of construction of a rescue center for handicapped animals*
- Realizácia výskumu ryba ostrovida – projekt "Lynx"
- *Project of lynx research*
- Výuka biológie v ZOO v spolupráci s pedagógmi základných škôl (celkom 3451 účastníkov)
- Mgr. Ivan Kmet: účasť na britskom projekte environmentálnej výchovy v chránených územiach
- *Participation of Mr. Kmet on a British project of conservation education in protected areas*
- Mgr. Erich Kočner: člen komisie EEP pre holuby korunáče
- *Mr. Kočner a member of Crowned pigeon EEP Committee*

# Zoologická záhrada Bratislava



**Riaditeľka:** Ing. Miloslava Šavelová  
**Director**

**Adresa:** Mlynská dolina 1, 842 27 Bratislava

**Address**

**Tel.:** +421.7.65 42 28 48, 65 42 40 34, 65 42 19 25

**Fax:** +421.7.65 42 18 68

**E-mail:** zoo@zoobratislava.sk

**Výmera v ha (celkom/expozičná časť):** 96/35

**Area in ha (total/exhibits)**

**Počet zvierat (druhů/exempláre):** 163/1164

**Number of animals (species/specimen):**

**Členstvo v odborných organizáciách:**

**Membership in professional organizations**

EAZA – European Association of Zoos and Aquariums

SAZZ (Slovenská asociácia zoologických záhrad)

Association of Slovakia Zoos

IZE - International Association of Zoo Educators

ISIS – International Species Information System

**Počet Európskych chovných programov (EEP):** 14

**Number of EEPs**

**NOVINKY V EXPOZIČNEJ ČASŤI:**

**New or adapted exhibits**

- Úprava chovného zariadenia pre kengury červené
- Nová dekorácia a vybavenie vybehu pre mačiatok brazzových
- Výstavba nového chovného zariadenia pre ťavu dvojhrbú
- Exhibits for red kangaroos, Brazza's guenons and Bactrian camels

**CHOVATELSKÉ NOVINKY:**

**Husbandry news**

- Odchovy (*Notable births*): 16 pytón kráľovský (*Boa constrictor*), 2 nandu pampový (*Rhea americana*), 3 ibis posvätný (*Threskiornis aethiopicus*), 2 výr skalný (*Bubo*

*bubo*), 2 kengura červená (*Macropus rufus*), 3 kalon egyptský (*Rousettus aegyptiacus*), 1,0 tamarin pinči (*Saguinus oedipus*), 5 nosál červený (*Nasua rufa*), 2,2 medveď čierny (*Procyon lotor*), 0,1 jaguár americký (*Panthera onca*), 0,1 somár domáci (*Equus asinus*), 0,1 zebra chapmanova (*Equus antequorum*), 2,1 poník katalánsky (*Equus caballus*), 0,1 hrošík libérijský (*Hexaprotodon liberiensis*), 0,1 lama dvojhrbá (*Camelus bactrianus*), 0,1 jelen sika (*Cervus nippon*), 1,1 smec hôrny (*Capreolus capreolus*), 7 antilopa jeleňovitá (*Antilope cervicapra*), 0,1 adax nábijový (*Addax nasomaculatus*), 0,2 priamorožec šablotohý (*Oryx dammah*), 0,1 paby-nal kaferský (*Syncerus cafer cafer*), 1 koza skrutkorohá (*Capra falconeri*), 1,0 koza-mec alpský (*Capra ibex ibex*)

## AKCIE PRE VEREJNOSŤ:

**PE Events**

- Deň vtáctva (1. 4. 2000)

- Deň Zeme – Zvonenie budíkov (22. 4. 2000)

- MDD – Krst hrošíka libérijského (3. 6. 2000)

- Vianočná prechádzka po ZOO (17. 12. 2000)

- *Events relating to notable days in the year*

## INÉ VÝZNAMNÉ AKTIVITY:

**Other important activities**

- Monitoring zvierat vypustených v rámci reintrodukčného projektu do Národného parku Sidi Toui v Tunisku

- *Monitoring of animals released in the frame of reintroduction project to Sidi Toui National Park (Tunis)*

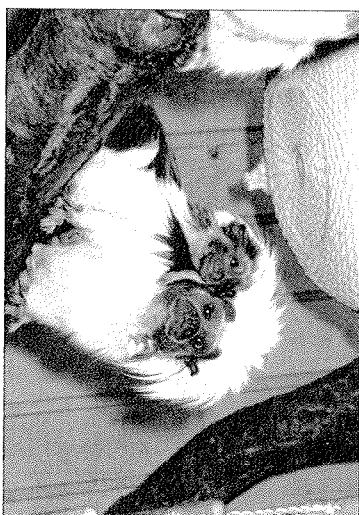
- 6. zoologická konferencia Feriencove dni 2000

- Fototožné zachránené zariadenie pre zranené a vyslabnuté vtáctvo – z celkového počtu 99 prinosených kusov bolo do späť do prírody vypustených 37 jedincov, 18 zostáva naďalej v zariadení, ostatné uhynuli na následky poranení, alebo bola vykonaná eutanázia.

- *The zoo was active as a wild animals rescue centre*

Sledované obdobie: 1.1.2000 – 31.12. 2000

*Period of interest*



Tamarin pinči (*Saguinus oedipus*), samec Lukáš (nar. 13. 11. 1996 v ZOO Ústí nad Labem) a jeho syn (nar. 11. 10. 2000)

*Cotton-top tamarin, father and son*



# Zoologická zahrada Brno



**Ředitel:** MVDr. Martin Hovorka

**Director**

Zoologická zahrada města Brna

**Adresa:**

U Zoo 46  
635 00 Brno, CZ

**Tel.:**

+420. 5. 46 21 01 43  
+420. 5. 46 21 00 00

**Fax:**

zoo@zoobrno.cz

**E-mail:**

www.zoobrno.cz

**URL:**

**Rozloha v ha (celkem/expoziční část):** 65,5/22,4

**Area in ha (total/exhibits)**

330/1769

**Počet zvířat (druhy/jedinci):**

**Number of animals (species/specimen):**

**Členství v odborných organizacích:**

**Membership in professional organizations**

EAZA - European Association of Zoos and Aquaria

IZE - International Association of Zoo Educators

VAZA - World Association of Zoos and Aquaria

UCSZ - Unie Českých a slovenských zoo

CBSG - Captive Breeding Specialist Group

**Počet Evropských chovných programů (EEP):** 22

**Number of EEPs**

**NOVINKY V EXPOZIČNÍ ČÁSTI:**

**New or adapted exhibits**

- V polovině roku 2000 otevřená expozice Tygří skály je pokračováním realizace nové koncepce Zoologické zahrady města Brna. Na ploše více než tisíc metrů čtverečních nalezlý svůj nový moderní domov dva druhy velkých koček - tygří sumatereční a levhartí cejlonský. Nová expozice napodobuje přívodní domovskou krajinu obou šití a levhartí cejlonský. Nová expozice napodobuje přívodní domovskou krajinu obou vzácných koček. Od diváků jsou výběhy s umělými skalami, vodopády, bystřinami i vodními plochami odděleny částečně sklem. Voda ve vodopádech a bystřinách pomocí čerpadel cirkuluje a tvoří dynamizující složku architektonického pojednání. Náučná stezka okolo výběhů informuje návštěvníky o tygřích a levhartech a o

nové životě obecně. Ve stejném duchu jako výběhy jsou pojednány i prostorné stanice. Jejich stěny zdobí malby přibližující tropický prales a jednotlivým prvkem jsou opět fragmenty umělých skal.

*In the middle of the year a new exhibit Tiger Rocks was opened. It has area of more than 1,000 sq.m. Two big cats species (Sumatran tigers, Sri-Lanka leopards) inhabit the enclosure incl. artificial rocks, waterfalls, torrents and water ponds. Education trail informing on the species displayed goes around the enclosure.*

V prostorách Stálé akvarijní výstavy Zoo města Brna ve středu města byla vybudována dvě velkoobjemová akvária, v nichž nalezly místo ryby z afrických jezer. Upravena byla expozice korálů. Jinak se SAV v roce 2000 připravovala na zahájení prací v gothicém sklepení, v němž vznikne unikátní soubor mořských expozic.

*Two high capacity aquaria for African fish species were constructed in a Standing Aquaria Display (SAV) of the Brno Zoo. A coral display was adapted. SAV was also preparing for reconstruction of a gothic cellar with a unique group of sea displays.*

## ČEJOVATELSKÉ NOVINKY:

*Handbook's news*

- **Očkovy (Notable births):** 3 hroznyšovec kubánský (*Epicrates angulifer*), 36 leguán zelený (*Iguana iguana*, 14 chameleón třírohý (*Chamaeleo jacksonii*), 4 krokodýl mlýský, (*Crocodylus niloticus*), 2,2 kočka pouštní (*Felis margarita*), 1,2 kočka rybácká (*Prionailurus viverrinus*), první přirozený odchov v historii Zoo města Brna u levharta cejlonského (*Panthera p. kotiya*), 1 adaxe (*Adax nasomaculatus*), 1 pakůň modrý (*Connochaetes t. taurinus*), 2 zebra Chapmanova (*Equus b. chapmani*)



Tygří skály - nová expozice Zoo Brno  
*Tiger Rocks - a new exhibit of Brno Zoo*

Foto: Michal Piškula

**Frechody (Notable arrivals):** Leguán kubánský (*Cyclura nubila*), hoko červený (*Crax r. rubra*), nestor kea (*Nestor notabilis*), vasa velký (*Coracopsis vasa*), kočka pouštní (*Felis margarita*), vlk hřivnatý (*Chrysocyon brachyurus*), lev berberský (*Panthera l. leo*), medvěd lední (*Thalarcos maritimus*), pes hyenový (*Lycan*

pictus), psoun přeriový (*Cynomys ludovicianus*), kiang (*Equus kiang*), osel somálský (*Equus a. somaliensis*), zebra Grévyho (*Equus grevyi*), jelen sibiřský (*Cervus e. sibiricus*), los evropský (*Alces alces*), žirafa síťovaná (*Giraffa c. reticulata*)

## AKCE PRO VEŘEJNOST:

### PR Events

- Otevření expozice Tygři skály, kdy do zoo zavítalo jen odpoledne okolo čtyř tisíc návštěvníků, stejně úspěšné byly i následující dny. Tygři skály se spolu s kulturními a zábavními programy nejvíce podílely na nárůstu návštěvnosti na více než čtvrt miliónu lidí. Zasloužilo se o to také Janí otevírání zoo, při kterém jen stovky chyběly do překonání třicetiletého rekordu, kdy při otevření medvědice navštívilo Mniší horu 10 tisíc občanů. Návštěvnost nad pět tisíc jsme zaznamenali i při dalších akcích, z nichž pak zejména děti zaujalo Zahájení školního roku v zoo s Dádou Patrasovou.

*Ceremonial opening of a new exhibit "Tiger Rocks". This event and other various PR events raised the annual attendance up and over 250 thousands people.*

- Předatování noviněk v zoo v rámci celoměstské akce Brno – město ve středu Evropy, akce Vánoce na radnici a podobná vystoupení
- Spolupráce s dětskou nemocnicí a jejími pacienty z onkologického oddělení *Events for patients from Department of Oncology at Children's Hospital*
- Informace o průběžném dění v zoo na titulní straně *www stránek Information on recent news in the zoo via www pages*
- II. ročník Zoo reportu a ve spolupráci s Českým rozhlasem Brno i jeho zvuková podoba pro nevidomé a slabozraké *spoluobčany 2nd volume of "Zoo Report" and its broadcast analogy for blind and weak-eyed people*
- Stanice mladých přírodovědců: v minulém roce pracovalo ve dvanácti skupinách pod dozorem erudovaných vedoucích na sto šedesát mladých přátel přírody. Součástí naplně SMP byly i poznávací zájezdy do jiných zoo, ovšem podstatná část práce byla v učebnách i v terénu. *Station of Young Naturalists: 160 young people working in 12 various groups*

## JINÉ VÝZNAMNÉ AKTIVITY:

### Other important activities

- Připomenutí padesáti let od podepsání zřizovací listiny Zoo Brněnska
- Návštěva Zoo města Brna účastníky Mezinárodního workshopu ředitelů střed- a východoevropských zoo v Lešné, který uspořádala EAZA

*The zoo was attended by participants of EAZA International workshop of directors of Central and Eastern European zoos, which took place in Lešná (Zlín) Zoo organized by Zasedání podvýboru pro životní prostředí PČR a setkání poslanců s představiteli UCSZ*

*Představení brněnské zoo na konferenci WAZA v USA*

*Presentation of brno Zoo at WAZA Annual Conference in U.S.A.*

*Výstava fotografií Michala Piškuly Z hlubin Rudého moře v gotickém sklepení své akvarijní výstavy Zoo města Brna*

*Display of Michal Piškula's photos "Out of the Red Sea Deep"*

zaujímané období: 1.1. - 31.12. 2000

základní informace

# Zoologická zahrada Děčín – Pastýřská stěna



**Ředitel:** Ing. Lubomír Moudrý

**Director**

**Adresa:** Zoologická zahrada Děčín  
Pastýřská stěna  
Žižkova 1286/15

**Address**

**Tel.:** 405 02 Děčín IV, CZ

**Fax:** +420 412 53 11 64

**E-mail:** +420 412 53 16 26

director@zoo-decin.cz – ředitel

zooDecin2@space.cz – asistentka ředitele pro vztahy s veřejností

zooDecin@space.cz – asistentka ředitele pro informace a vzdělávání

www.zooDecin.cz

**Web:**

**Rozloha v ha (celkem/expoziciční část):** 6/5

**Area in ha (total/exhibits)**

**Počet zvířat (druhy/jedinci):**

**Number of animals (species/specimen):**

78/230

**Členství v odborných organizacích:**

**Membership in professional organizations**

EAZA – European Association of Zoos and Aquariums

IZE – International Association of Zoo Educators

FFI – Fauna & Flora International

**Počet Evropských chovných programů (EEP):**

**Number of EEPs**

12

**NOVINKY V EXPOZIČNÍ ČÁSTI:**

**New or adapted exhibits**

- Nový komplex výběhů a voliér "Expozice fauny Českosaského Švýcarska", představující faunu bilaterálních národních parků na české i německé straně hranice – 35 expozic na celkové ploše 1,2 ha včetně informačního systému a první části stejnojmenné naučné stezky (55 informačních panelů s obrázky a trojazyčnými texty) *A new complex of enclosures and aviaries "Exhibits of fauna of Czech-Saxon Swit-*

"", presenting a fauna of bilateral national parks on both Czech and German side of border – 35 exhibits with total area of 1.2 ha incl. information system and first part of education trail of the same name (55 information boards with pictures and three-language texts)

- nové expozice pro jeleny sambaru skvrnitě (Cervus alfredi), na jejichž dodávku nám čekáme, jeřáby bělošiji a klokany parma (Macropus parma)

- nové budoviny pro Prince Alfreda deer (planned to arrive in the near future), white-tailed cranes and parma wallabies

- rekonstruované expozice koček rybářských (Prionailurus viverrinus), bažantů a oravů severních (Procyon lotor)

- reconstruction of the fishing cats, pheasants and raccoons exhibits

- nová prodejna občerstvení a WC pro návštěvníky

- new buffet and toilets for visitors

- expozice "Noční Zoo" pro noční druhy zvířat (outloni, kančilové, později lelkoun) včetně nové prodejny upomínkových předmětů "Sulawesi" v centru města. Naše zoo má zřídit svou zcela novou detašovanou část, která bude dále rozšiřována, především o noční druhy a dále o bezobratlé, ryby, obojživelníky a plazy

- "Night Zoo" exhibit for night species – slow lorris, lesser Malayan mouse-deer, lesser tawny frogmouth – next to a new gift-shop in the centre of the town. A completely new detached part of the zoo which shall be extended in the future by mainly night species and invertebrates, fish, amphibians and reptiles

- rekonstruování veverek Převostových (Callosciurus przewoski) do nové expozice přímo v areálu zoo

- renovation of Prevosts squirrels into a new exhibit in the zoo

- stavba dokončena výstavba nových staveb: pavilonu plátek indomalajské oblasti, expozice drápkatých opicěk a voliéra pro černé čápy

- construction of new buildings as Indomalayan Avifauna House, Callinichid exhibit and aviary for black storks nearly completed

## ČLOUVATELSKÉ NOVINKY:

**Endangered news**

- Odkohov (Notable births): 3 čáp bílý (Ciconia ciconia), 3 vyreček malý (Otus scops)

- první odchov v Zoo, 1 kachnička mandarínská (Aix galericulata), 2 kachnička karolínská (Aix sponsa), 1,1 hohol severní (Bucephala clangula) – 1. odchov v zoo,

1,1 syček obecný (Athene noctua), 1,0 outloň váhavý (Nycticebus couacang), 1,0 mlpa hnědá (Cebus apella), 1,1 kočka rybářská (Prionailurus viverrinus) – první úspěšný odchov v zoo, 0,2 marta stepní (Dolichotis patagonica), 3,0 kapybara (Hydropicosus hydrochaeris), 1,0 babirusa celebeská (Babyrousa babyrussa), 1,1 lama krovká (Lama glama), 1,1 ovce Quessantská (Ovis ammon f. arles), 1,0 anoa horský (Bubalus quarlesi), 0,2 kamzík běláč (Oreamnos americanus) – poprvé v ČR, 1,1 koza kamerunská (Capra aegagrus f. hircus)

- Fichodý (Notable arrivals): 0,1 kachna laysanská (Anas laysanensis), 1,0 kachnička mandarínská (Aix galericulata), 1,0 jeřábek lesní (Bonasa umbellus), 2,0 koroptev polní (Perdix perdix), 1,1 ještěb lesní (Accipiter gentilis), 0,1 raroh velký (Fal-

co cherrug), 0.1 ostřiz lesní (Falco subbuteo), 0.1 jeřáb bělošijí (Grus vipio), 0.0.1 lelkoun soví (Podargus strigoides), 3.1 holub douprák (Columba oenas), 1.0 dlask tlustozobý (Coccothraustes coccothraustes), 0.0.1 drozd zpěvný (Turdus philomelos), 0.0.1 kavka obecná (Corvus monedula), 0.2 klokan parma (Macropus parma), 1.1 outlon váhavý (Nycticebus coucang), 1.0 liška obecná (Vulpes vulpes), 1.0 vlk evropský (Canis lupus lupus), 1.1 kočka divoká (Felis silvestris silvestris), 1.0 jezevec lesní (Meles meles), 1.1 veverka obecná (Sciurus vulgaris), 1.1 králík divoký (Oryctolagus cuniculus), 1.1 prase divoké (Sus scrofa), 2.2 lama kroká (Lama guanicoe f. glama), 1.0 lama vikuña (Vicugna vicugna), 2.1 kančí menší (Tragulus javanicus), 0.2 srnec evropský (Capreolus capreolus), 0.2 ovce ouessantská (Ovis ammon f. aries)

## AKCE PRO VEŘEJNOST: PR Events



Mladé kamzika – první odchov v historii českých zoo  
*Rocky-mountain goat offspring – the first one in the history of Czech zoos*  
Foto: Ing. Eva Podhorská

- 6 populárně naučných pořadů s přírodovědnými soutěžemi, 5 přednášek a 6 zoo-shows with conservation competitions, 5 naturalist-travel lectures, photo competition
- 23.2. – Otevření nové expozice nočních živočichů (outlon váhavý, kančí menší) vedle prodejny suvenýrů "Sulawesi" v centru města
- *Opening of a new night exhibit in the centre of the town*
- 20.5. – Den "adoptivních rodičů" a příznivců Zoo
- 3.6. – Účast na slavnostním vyhlášení nejmladšího národního parku v ČR České Švýcarsko na Mezně
- *Attending on a ceremonial declaration of the latest national park in CZ "Czech Switzerland"*
- 18. – 22.9.: V. Barevný týden aneb Vytváraná dílna pod širým nebem (pro děti ZŠ)
- *Vth art workshop in the open air for children*
- 31.8. – Slavnostní otevření nové Expozice fauny Českosaského Švýcarska ministrem ZP ČR RNDr. Milošem Kužvartem, náměstkem ministra pro místní rozvoj a zástupcem Delegatury Evropské komise Ralphem Dreyerem

*Opening of a new exhibit of fauna of Czech-Saxon Switzerland area by the Minister of Environment, a Deputy of Minister of Regional Development and the First Counsellor of the European Commission Delegation Prague*

13.10. – Slavnostní otevření naučné stezky Pastyřská stěna (okolí Zoo) s informacemi o geologii, historii, fauně a floře Labských pískovců, vybudované ve spolupráci s německou neziskovou organizací CJD Jungendorfer Berufshilfe Heidenau s podporou programu EU INTERREG II

*Ceremonial opening of an educational trail Pastyřská stěna (surrounding of the Zoo) incl. information on geology, history, fauna and flora of the Elbe sandstones, built in cooperation with a German non-profit organization CJD with a support of the EU programme INTERREG II*

## INĚ VÝZNAMNÉ AKTIVITY:

*Other important activities*

- Účast zástupců zoo na výroční konferenci EAZA/EEP (Aalborg) a na jednání skupiny EAZA pro malé savce (Poznaň)
- *Participation of the zoo staff at EAZA/EEP conference and EAZA Small Mammals TAG*
- Ředitel zoo jmenován inspektorem EAZA pro přijímání nových členů, členem EEP pro kočku Wiedovu (margary), navržen na funkci vedoucího plemenné knihy pro vzácné druhy a poddruhy kamzků a zvolen členem Rady UCSZ
- *Director of the zoo was nominated as the EAZA inspector for new membership, a member of margary EEP Committee, proposed as ESB rare chamois species and subspecies keeper and elected as a member of the Board of the UCSZ*
- Zoo byla pověřena vedením monitorovací plemenné knihy veverek Převostových
- *The zoo was delegated to lead the monitoring studbook of Prevostis squirrel*
- Činnost v rámci Svazu cestovního ruchu DELTIEUS: prezentace na Středoevropském veletrhu cestovního ruchu Holiday World 2000 Praha společně se Zoo Ústí n/L
- *Presentation at the Central European travel market fair "Holiday World 2000" in Prague together with Zoo Ústí n/L*
- Realizace pilotního projektu Vzdělávání v evropských Zoo s využitím informačních technologií (E.Z.I.T.T.) se Zoo Paignton, Dublin, Budapest, Dresden a Univerzitou Plymouth s podporou programu Evropské unie Leonardo da Vinci a EAZA
- *Implementation of the European Zoos Information Technology Training (E.Z.I.T.T.) pilot project with the zoos above, project being granted by the Leonardo da Vinci EU programme and supported by EAZA*
- Publikace činnosti: videokazeta s filmem "Zoo Děčín na přelomu tisíciletí", pracovní sešit pro děti "Zoo-hrátky" a nová propagační skládanka Zoo Děčín – vše vydáno v české i německé verzi s podporou Fondu malých projektů Phare CBC, záložka do knihy, pohled, zajištění přípravy a editace podkladů pro Ročenku Unie českých a slovenských zoo 1999, skládanka "Navštivte zoo severozápadních Čech" spolu se Zoo Ústí nad Labem a Chomutov
- *Publications: video-cassette "Zoo Děčín at the break of Millennium", children exercise book "Zoo-games" and a new presentation leaflet – all published in Czech and*

*German version with a financial support of the Small Projects Fund of EU Phare CBC programme, preparing and editing data for the UCSZ 1999 Annual Report, folder "Visit the zoos of North-West Bohemia" – together with Ústí nL and Chomutov Zoos*

*- Společně se Zoo Ústí nL a Podkráňuhorským zooparkem Chomutov vydání další ročenky Krajského zoologického klubu "Fauna Bohemiae Septentrionalis"*

*Together with zoos named above a new issue of the yearbook of the Regional Zoological Club was published*

Sledované období: 1.1. - 31.12.2000

Period of interest

## Zoologická zahrada Dvůr Králové



**Ředitel:** RNDr. Dana Holečková  
**Director**

**Adresa:** Zoologická zahrada Dvůr Králové  
Štefánikova 1029

**Adress:** 544 01 Dvůr Králové nad Labem - CZ

**TEL:** +420.437.82.95.13-8

**FAX:** +420.437.82.05.64, 82.05.66

**E-mail:** zoodk@zoodk.cz

**Web:** www.zoodk.cz

**Rozloha v ha (celkem/expozici část):** 64/49  
**Area in ha (total/exhibits)**

**Počet zvířat (druhy/jedinc):** 383/2670  
**Number of animals (species/specimen)**

**Členství v odborných organizacích:**  
**Membership in professional organizations**

EAZA – European Association of Zoos and Aquaria

IZE – International Association of Zoo Educators

CBSG – Captive Breeding Specialist Group

WAZA – World Association of Zoos and Aquaria

ISIS - International Species Information System

EEKMA - European Elephant Keepers and Managers Association

**Počet Evropských chovných programů (EEP):** 35  
**Number of EEPs**

**NOVINKY V EXPOZIČNÍ ČÁSTI:**  
**New or adapted exhibits**

- Nový pavilon pro žirafy Rothschildovy a pštrosy vznikl adaptací původního skladu materiálu. K němu byly vybudovány 2 nové výběhy, každý o ploše kolem 1500 m<sup>2</sup>.  
*New house for Rothschild's giraffes and African ostriches*
- Dokončení přestavby terária nově nazvaného "Vodní světy" – pavilon byl zvýšen o 2,5 metru a expozice krokodýlů, ryb a na vodu vázaných plazů obohatili volně létající motýli  
*Completion of reconstruction of exhibit "Water Worlds" for crocodiles, fish, water reptiles and butterfly species*



- 15.7. - Slavnostní otevření nového výběhu pro žirafy Rothschildovy za účasti Ing. Miroslava Jelínka, generálního ředitele Strojmetalu Kamenice
- 19.7. - Den Klubu přátel ZOO a slavnostní otevření pavilonu Vodní světy za účasti zpěváka Daniela Daniela. Do haly pavilonu byly vypuštěny desítky tropických motýlů. Vyhlášení vítězůých prací výtvarné soutěže "Draci v ZOO".
- *Ceremonial opening of the exhibit "Water Worlds"*
- 9.8. - Křtiny mládeže mléčného - samičky severní formy nosorožce tuponosého za účasti generálního ředitele Českého rozhlasu Ing. Václava Kasíka
- *Christening party with a "Milkium Baby" - Northern white rhino female*
- 27.8. - Dětský zábavný den "Tarzan Tour 2000" s Martinem Zounarem a Mahulou Bočanovou za technické pomoci Radia Mětuje
- 7.9. - Křtiny samečka žirafy sířované za účasti presidenta společnosti Mediatel spol. s r.o. Praha Ing. R. Pekárka
- 16.9. - Oslava 3. narozenin samice nosorožce indického za účasti generálního ředitele TV Nova Dr. Vladimíra Železného a dalších protagonistů TV Nova
- 30.9. - Den Československé obchodní banky spojený s trojnásobnými křtinami mláďat antilop koňských
- 1.10. - Půlmlioným návštěvníkem roku 2000 se stal teprve 1,5 letý Michal Plecháč z Trutnova
- 1.10. - Přednáška dlouholetého manažera Krugerova parku Chris van der Linde z Jihoafrické republiky
- *Lecture of a manager of Kruger National Park Mr. Chris van der Linde from South Africa*
- 4.10. - Světový den zvířat - vyhlášení vítězů soutěže ve sběru jedlých jeřábů "Červené korálky"
- 5.12. - Mlkuňas v zoo - plyšový tygr rozdával dárky. Do zoo byl dovezen model mamuta v životní velikosti.
- 16.12. - Vyhlášení výtvarné soutěže "O nejlepší novoroční přání zvířátkům do třířih tisíciletí"

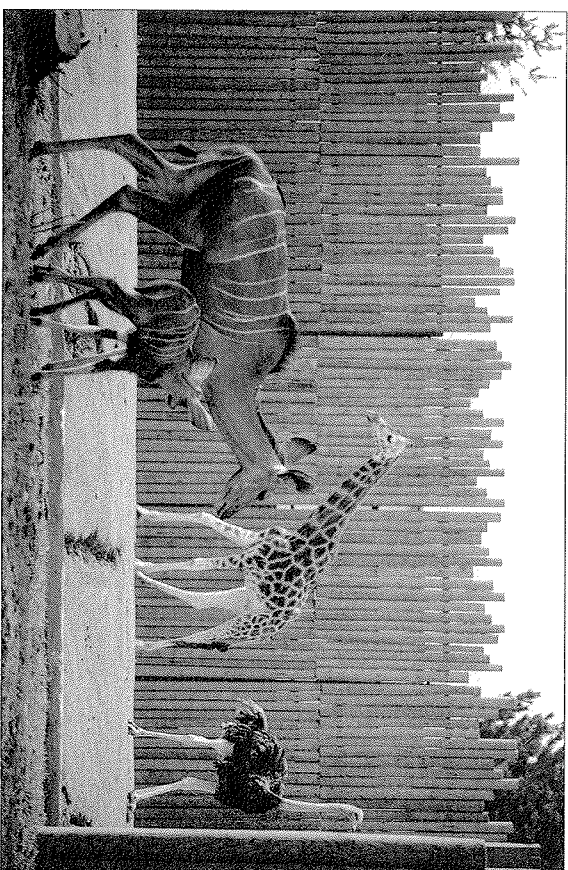
#### JINÉ VÝZNAMNÉ AKTIVITY:

##### Other important activities

- Výchovná a odborná činnost:
- 29.2. - Pracovní jednání 25 pracovníků České inspekce ochrany přírody (ČIŽP) v zoo na téma CITES
- *Meeting of 25 members of the Czech Inspection of Conservation of Nature*
- 28.3. - Seminář pro učitele středních, základních a zvláštních škol ve spolupráci se Školskou agenturou Trutnov "Nové výukové programy v ZOO"
- *Workshop for teachers from elementary, secondary and special schools "New education programmes in the Zoo"*
- 13.4. - Čtvrtý seminář pro učitele základních a středních škol hradeckého regionu ve spolupráci s Pedagogickým centrem Hradec Králové pod názvem "Od přírody k welfare"

- 4<sup>th</sup> *workshop for elementary and secondary school teachers of the region "From nature to welfare"*
- 27. - 29. 6. - Návštěva delegace CAZG - Čínské asociace zoologických zahrad
- *Visit of delegation of Chinese Association of Zoological Gardens*
- 7.9. - 9.9. - Konference Asociace vzdělávacích a propagačních pracovníků českých a slovenských zoologických zahrad
- *Annual conference of the Association of zoo-educators of Czech and Slovak zoos*
- 22.9. - 23. 9. - Jednání komise slonů při Unii českých a slovenských zoologických zahrad. Pracovní setkání chovatelů slonů z českých a slovenských zoologických zahrad.
- *Meeting of Elephant Committee of UCSZ and workshop of Czech and Slovak elephant zookeepers*
- 21.10. - V rámci Světového dne bílé hole a Dne nevidomých proběhl výukový program "Okno dokořán" za účasti 169 dětí a 145 dospělých účastníků ze Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých z Hradce Králové, Brna, Prahy a Trutnova
- *Education programme "Window Wide Opened" for blind and weak-eyed people from Hradec Králové, Brno, Praha and Trutnov with 169 children and 145 adult participants*

Sledované období: 1.1. - 31.12. 2000  
Period of interest



Nový výběh žiraf ve dvojezpozici s výběhem kudu velkých.  
*Double exhibit of giraffes and greater kudus*

Foto: T. Hajnýš

# Zoologická zahrada Hodonín

**Ředitel:** Ing. Miroslav Fraiss  
**Director**

**Adresa:** Zoologická zahrada Hodonín  
**Address** U červených domků  
695 03 Hodonín

**Tel.:** +420.628.262 71

**Fax:** +420.628.32 15 39

**E-mail:** zoo.hodonin@pvnet.cz

**Web:** www.zoo-hodonin.cz



**Rozloha v ha (celkem/expoziční část):** 7,5/5  
**Area in ha (total/exhibits)**

**Počet zvířat (druhy/jedinci):** 153/516  
**Number of animals (species/specimen):**

**Členství v odborných organizacích:**  
**Membership in professional organizations**

**Počet Evropských chovných programů (EEP):** 9  
**Number of EEPs**

**NOVINKY v EXPOZIČNÍ ČÁSTI:**  
**New or adapted exhibits**

- Nový pavilon a výběh pro velbloudy a velké kopytníky  
*New house with enclosures for camels and large ungulates*
- Rekonstrukce výběhů velkých kočkovitých šelem a medvědů hnědých  
*Reconstruction of big cats and bears enclosures*
- Nový přednáškový sál pro kulturně výchovnou činnost  
*New lecture hall for education activities*
- Nové směrové ukazatele obchůzky po ZOO + informační vzdělávací tabule  
*Doplnění nových informačních cedulek u výběhů zvířat*
- *New parts and update of information system*

## CHOVATELSKÉ NOVINKY: *Husbandry news*

- *Odechovy (Notable births):* 6 korálovka sinaloaská (*Lampropeltis t. sinaloae*), 4,2 labut černá (*Cygnus atratus*), 4 labut velká (*Cygnus olor*), 1,0 berneška bělohlavá (*Branta leucopsis*), 3,9 páv korunkatý (*Pavo cristatus*), 1 alexander malý (*Psitacula krameri*), 1,1 rosela pestrá (*Platycecus eximius*), 0,1 lori mnohobarvý (*Trichoglossus h. moluccanus*), 1,2 tamarín pinčí (*Saguinus oedipus*), 1,0 orangutan sumaterský (*Pongo pygmaeus abelii*) – první odchov naší Zoo, 1,3 tygr ussurjjský (*Panthera tigris altaica*), 1 dikobraz sstratonosý (*Hystrix indica*), 0,1 zebra Chapmanova (*Equus burchelli chapmanii*), 1,0 anglický polokrevník (*Equus caballus*), 1,2 lama krotká (*Lama glama*), 2,6 muflon (*Ovis musimon*), 1,3 koza kamerunská (*Capra hircus*), 0,2 koza bavorská (*Capra hircus*)

- *Příchody (Notable arrivals):* 1,0 varan skvrnitý (*Varanus salvator*), 1,1 kačnička karolinská (*Aix sponsa*), 2,4 indický běžec (*Anas platyrhynchos f. domestica*), 1,1 tukan obrovský (*Ramphastos toco*), 1,0 tamarín pinčí (*Saguinus oedipus*), 1,1 lev (*Panthera leo*), 2,0 muflon (*Ovis musimon*)

## AKCE PRO VEŘEJNOST: *PR Events*

- Křtiny mláďat medvědů hnědých a jaguárů – 5. březen – křtiny spojeny s výstavou soutěží
- Den Země – 22. dubna - „Zvonění pro Zemi“, soutěž s ekologickou tematikou
- Dětský den v ZOO – 3. června – akce Zoo a města Hodonín. Den plný soutěží a zábavy pro děti. Křtiny odchovaných mláďat tamarínů pinčích.
- Prázdninová soutěž „Po stezkách zvířete“ – srpen – vědomostní soutěž pro děti
- Zmrzlínová soutěž s Algidou o horské kolo
- Rocking ZOO – 1. září - rockový večer, kde se představilo 6 nejznámějších skupin hodonínského hudební scény. Vítěžek byl věnován na zvířata.
- Křtiny lidoopů – 9. září. Křest orangutana Filipa a gibbona lara Valenýna. Vystoupení zpěvačky Leony Machálkové.
- Křest tygrů v Petrově – 20. října - na letišti v Petrově – Bochoři se uskutečnil symbolický křest čtyřčl. tygra ussurjjského. Jejich kmotry se stala 331. letka bojových vrtulníků.
- Otevření pavilonu velbloudů – 6. listopadu
- Křest tygrů ussurjjských v ZOO – 11. listopadu - za účasti letců 331. letky bojových vrtulníků byly čtyřčl. pokřtěna před zraky návštěvníků ZOO.
- Vánoce v ZOO – prosinec - děti z MŠ i ZŠ strojíly v ZOO stromčeky s vlastnoručně vyrobenými ozdobami.
- Soutěž o prase vietnamské – prosinec - losování nedělních vstupenek návštěvníků *Children's days and competitions, christening parties, rock music concerts for the support of the zoo, traditional Christmas events*

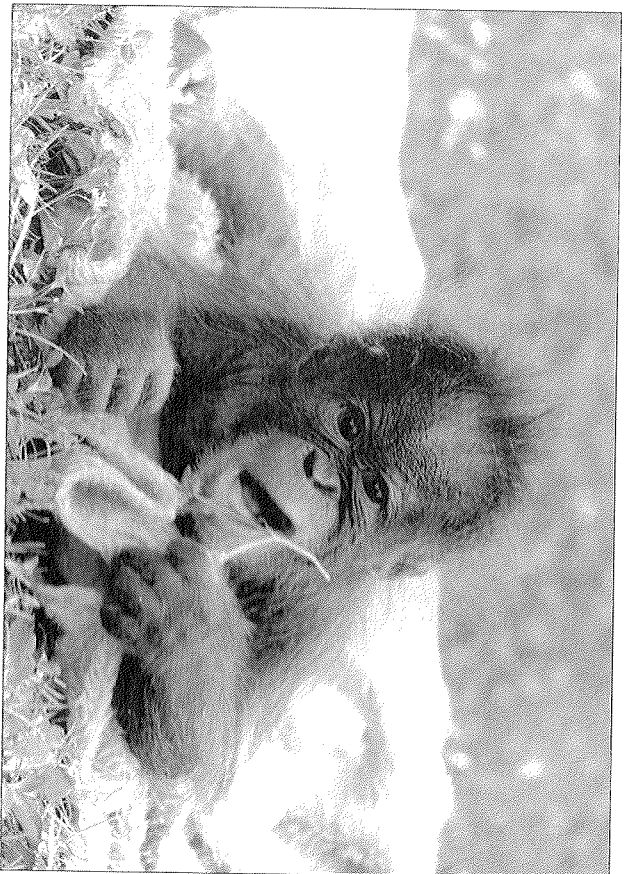


## JINÉ VÝZNAMNÉ AKTIVITY:

*Other important activities*

- Otevření přednáškového sálu – 9.6.00  
*Opening of a new lecture hall*
- Zahájení rekonstrukce akvárií a přístavby mořského světa  
*Commencement of reconstruction of aquaria and a "sea world"*
- Zřízení webových stránek Zoo  
*Establishment of a web site of the zoo*
- Zoo funguje také jako stanice pro handicapované živočichy: v roce 2000 přišlo do naší ZOO více jak 50 zvířat  
*The zoo works as a sanctuary for handicapped animals ( more than 50 animals received in 2000)*

Sledované období: 1.1. – 31.12.2000  
*Period of interest*



Filip - orangutan sumaterský narozený v ZOO Hodonín 27. 3. 2000

## Podkrušňohorský zoopark Chomutov



PODKRUŠŇOHORSKÝ  
ZOO P A R K  
CHOMUTOV

**Ředitel:** MVDr. Přemysl Rabas  
*Director*

**Adresa:** Podkrušňohorský zoopark  
Přemyslůva 259

**Address** 430 01 Chomutov

**Tel.:** +420.396. 62.99.17

**Fax:** +420.396. 62.44.12

**E-mail:** zoopark@iba.cz

**Rozloha v ha:**  
*Area in ha*

112

**Počet zvířat (druhy/jedinci):**  
*Number of animals (species/specimen):*

139/631

**Členství v odborných organizacích:**  
*Membership in professional organizations*

EAZA – European Association of Zoos and Aquaria  
WAZA – World Association of Zoos and Aquaria  
IZE – International Association of Zoo Educators  
EARAZA – Eurasian Regional Association of Zoos and Aquaria

**Počet Evropských chovných programů (EEP):** 19  
*Number of EEPs*

**NOVINKY V EXPOZIČNÍ ČÁSTI:**  
*New or adapted exhibits*

- Zahájen provoz Eurosafari včetně nočních prohlídek  
*Opening of "Eurosafari"*
- Státek s kolekcí domácích zvířat a sbírkou starých zemědělských strojů  
*A farm with a display of domestic animals and old farm machines*

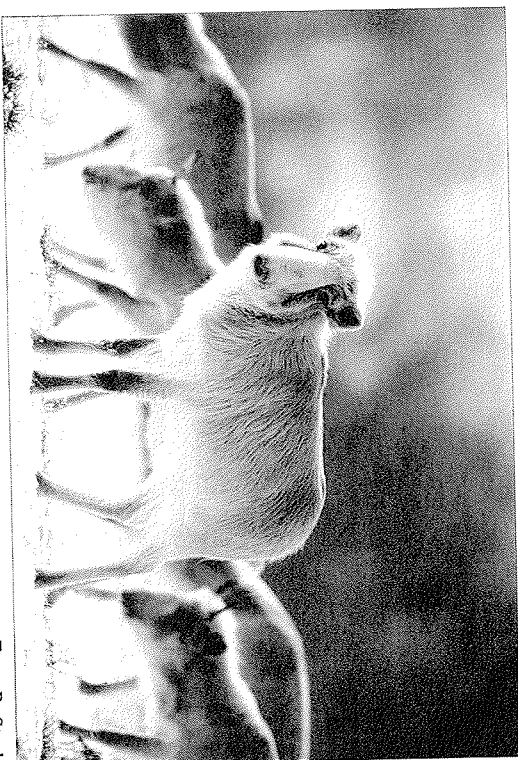
**CHOVATELSKÉ NOVINKY:**  
*Husbandry news*

- Odchovy (*Notable births*): tulěň kuželozubý\* (*Halichoerus gryphus*), sajsa tatarská (*Saiga tatarica*), los evropský (*Alces alces*), orel stepní\* (*Aquila rapax*)  
\*poprvé odchováno v PZOO

- Příchody (*Notable arrivals*): levhart sněžný (Uncia uncia), orel kamčarský (Haliaeetus pelagicus), ovce quessantská (Ovis aries), ovce walliská (Ovis aries)

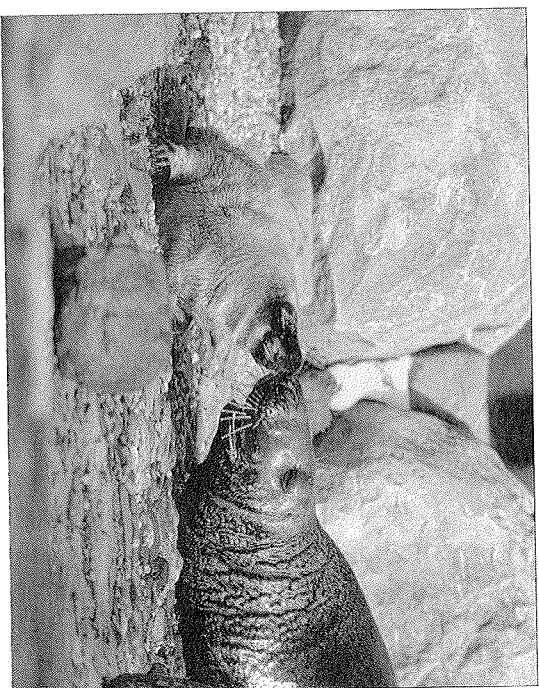
Sledované období: 1.1.–31.12.2000

Period of interest



Sajga tatarská

Foto: R. Stach



Tuleň kuželozubý  
Foto: R. Stach

## Zoologická zahrada Jihlava



**Ředitel:** Ing. Vladislav T. Jiroušek  
*Director*

**Adresa:** Zoologická zahrada Jihlava  
*Address* Břežiny sady 10  
586 01 Jihlava

**Tel.:** +420. 66.730 17 97

**Fax:** +420. 66.730 28 39

**E-mail:** jizoo@pvmet.cz

**Web:** www.regionalist.cz/zoojihlava

**Rozloha v ha (celkem/expoziční část):** 12/6,5  
*Area in ha (total/exhibits)*

**Počet zvířat (druhy/jedinci):** 111/528  
*Number of animals (species/specimen):*

**Členství v odborných organizacích:**  
*Membership in professional organizations*

WAZA - (World Association of ZOOs and Aquaria)

EAZA

IZE

CBSG

**Počet Evropských chovných programů (EEP):** 18  
*Number of EEPs*

**NOVINKY V EXPOZIČNÍ ČÁSTI:**  
*New or adapted exhibits*

- Expozice pelikánů bílých  
*White pelicans exhibit*

**CHOVATELSKÉ NOVINKY:**  
 *Husbandry news*

- Odchovy (*Notable births*): 7 leguán měňivý (*Leiocephalus carinatus*), 14 želva albertisova (*Emydura australis albertisii*), 75 scink (*Tiliqua scincoides chimarea*), 1 scink šalomounský (*Cornucia zebrata*), 4 hroznyš Dumeriliv (*Acranthopsis dumerilii*)

- poprvé v zoo, 7 aratinga zlatý (Aratinga solstitialis), 2 klokan rudý (Megalotia rufa), 4 lemur kata (Lemur catta), 1 varí červený (Varecia v. rubra) – poprvé v zoo, tamarin žlutoruký (Saguinus m. midas), tamarin sedlový (Saguinus fuscicollis tiligeri), tamarin pinčí (Saguinus o. oedipus), tamarin bělohuby (Saguinus labiatus), tamarin vousatý (Saguinus imperator subgriseus), kosman bělovousý (Callithrix jacchus), kalimiko (Callimico goeldii) – poprvé v ČR, 1 gibbon lar (Hylobates lar), 2 kočka arabská (Felis s. gordoni), 1 serval (Leptailurus serval), 1 karakal (Caracal caracal), 3 levhart sněžný (Panthera uncia) - druhý odchov rojčat, 6 kapybara (Hydrochoerus hydrochaeris), 1 zebra damarská (Equus burchelli antiquorum) – poprvé v zoo, 1 tapír jihoaamerický (Tapirus terrestris) – první mládě od nově sestaveného páru, 2 voduska červená (Kobus leche kaufensis)
- Příchody (*Notable arrivals*): 1.1 pelikán bílý (Pelicanus onocrotalus), 1.1 mirikina noční (Aotus trivirgatus griseimembra), 2.2 kalimiko (Callimico goeldii)

#### AKCE PRO VEŘEJNOST:

##### PR Events

- Reprezentální ples
- Den placiva: program především pro nositele placích příjmení, soutěže, výstava "A Day of Birds" – a special programme for participants with "bird names"
- Třeštění v ZOO - hudební vystoupení
- Den Země: zvonění budíků „Lidé, vzbudte se!“, rukodělné aktivity, ekologická soutěž
- Soutěž „Po stezkách zvířat“ pro druhý stupeň základních škol
- Den dětí: soutěže, výtvarné aktivity, vystoupení Romského dětského souboru
- Prázdniny začínají v ZOO
- Slavnostní křtiny mláďete tapíra jihoaamerického – kmotr: senátor Václav Fischer
- Prezentace nového reklamního trolejbusu ZOO na náměstí
- Hudební prázdniny v ZOO - série víkendových koncertů různých žánrů
- Prázdniny končí v ZOO - kulturní program, vystoupení litevského souboru Saule
- Slavnostní křtiny tučňáka
- Den zvířat: loutkové divadlo, „blesí cirkus“, představení trojčat irbisů
- Vánoce zvířátkům: výstava dřevěných loutek, malování perníčků a jiné aktivity, vystoupení národopisných souborů
- *Christmas for the animals: a pre-Christmas afternoon event with ethnic ensembles*

#### JINÉ VÝZNAMNÉ AKTIVITY:

##### Other important activities

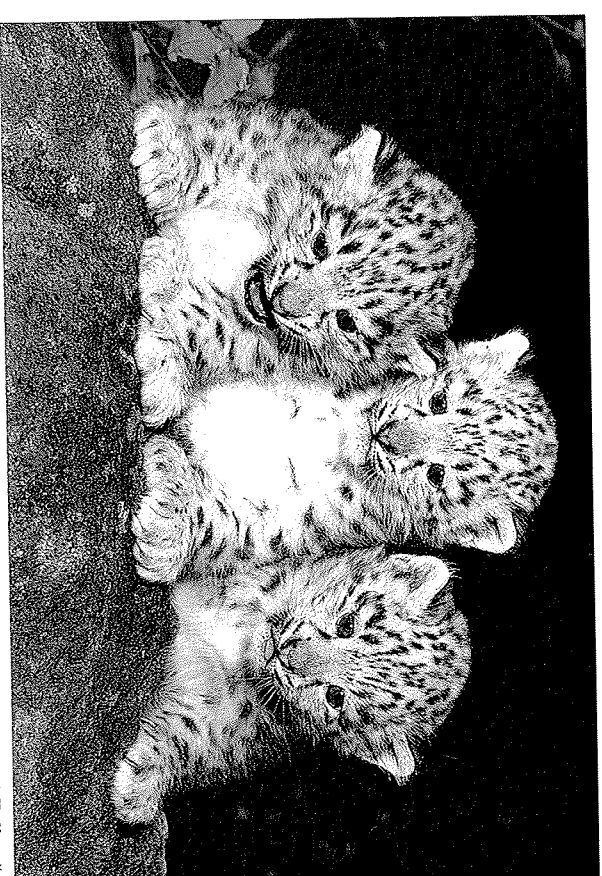
- ZOO Jihlava získala 1. místo v soutěži zoologických zahrad o „odchovok roku“ za odchov tamarina vousatého a 3. místo za odchov leguána kubánského
- Ředitel ZOO Ing. Jiroušek představil jihlavskou ZOO na zasedání WAZA v americkém Palm Springs

*Director of the zoo presented the zoo at the WAZA Annual Conference in Palm Springs*

- Ing. Kubíková byla zvolena předsedkyní komise vzdělávacích a propagačních pracovníků českých a slovenských zoologických zahrad
- Ing. Kubíková elected a chairman of the UCSZ Education Committee
- Ing. Kubíková se zúčastnila konference IZE konané v mexickém městě Guadalajara
- Ing. Kubíková participated at the IZE Annual Conference in Guadalajara
- Družstvo jihlavské ZOO zvítězilo v soutěži zoologických zahrad Hry bez hranic, konané v Chomuově
- *Jihlava Zoo team won a competition of zoo-gardens "ZooGames without Frontiers"*

Sledované období: 1.1. – 31.12.2000

##### Period of interest



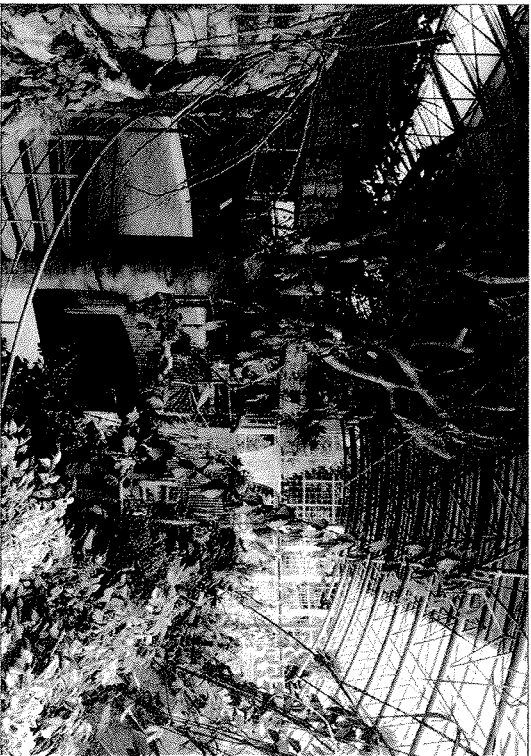
Mláďata irbisů

Foto: V. T. Jiroušek

## JINÉ VÝZNAMNÉ AKTIVITY: *Other important activities*

- 1.9.1999 – výměna samců tygrů indických (bílá forma) za účelem vytvoření nepřibuzného páru  
*Exchange of white tiger males for the purpose of creating of an unrelated pair*
- Započáto s rekonstrukcí pavilonu šelem  
*Commencement of a reconstruction of carnivores house*

Sledované období: 1.1. – 31.12. 2000  
*Period of interest*



Korunáč červenoprsý (Goura scheepmakeri) v novém tropickém pavilonu  
*Scheepmaker s crowned pigeon in the new Tropical House*  
Foto: Zoo Liberec

## Zoologická zahrada Ohrada



**Ředitel:** Ing. Vladimír Pokorný  
*Director*

**Adresa:** Zoologická zahrada Ohrada  
373 41 Hluboká nad Vltavou  
*Address*  
**Tel.:** +420.38.700 22 11  
**Tel. / Fax:** +420.38.796 54 45  
**E-mail:** info@zoo-ohrada.cz  
**Web:** www.zoo-ohrada.cz

**Rozloha v ha (celkem/expoziční část):** 6/1,8  
*Area in ha (total/exhibits)*

**Počet zvířat (druhy/jedinci):** 114/364  
*Number of animals (species/specimen):*

**Členství v odborných organizacích:**  
*Membership in professional organizations*

EAZA – European Association of Zoos and Aquaria  
IZE – International Association of ZOO Educators  
Národní síť stanic pro handicapované živočichy  
National Network of Centres for Handicapped Animals

**Počet Evropských chovných programů (EEP):** 0  
*Number of EEPs*

**NOVINKY v EXPOZIČNÍ ČÁSTI:**  
*New or adapted exhibits*

- Venkovní jezírka pro vodní rostliny, vodní želvy a vodní placivo v centrální části  
*Zoo*  
*Small outdoor lakes for water plants, tortoises and birds in the central part of the zoo*
- Výchov ovcí ouessantských, které se tak návštěvníkům představily po několika letech pobytu ve veřejnosti nepřístupné části Zoo  
*Ouessani sheep enclosure*
- Dokončení společných voliér pro naše druhy hrabavých a měkkozobých ptáků, skalky a tuňáky šedé

- *Completion of mixed exhibits for native fauna species of galliformes, columbiformes, rock thrush and grey shrikes*
- *Úprava společně expozice dikobrazů a urzonů*
- *Mixed exhibit for ground and tree porcupines*
- *Expozice burunduků páskovaných*
- *Siberian chipmunks exhibit*

- *Doplnění expozice smců párem zajíců polních, chovaných v ČR pouze naší zoo*
- *Roe deer exhibit extended by a pair of brown hares (the only animals in CZ zoos)*

## CHOVATELSKÉ NOVINKY: Husbandry news

- *Odchovy (Births): 0.0.8 emu hnědý (Dromaius novaehollandiae), 0.0.4 kvakoš noční (Nycticeorax nycticeorax), 0.0.1 berniška bělolící (Branta leucopsis), 0.0.2 kachnička mandarínská (Aix galericulata), 7.5 kachnička Karolínská (Aix sponsa), 0.0.2 lžižák pestrý (Anas clypeata), 3.3 husice liščí (Tadorna tadorna), 1.2 bažant diamantový (Chrysolophus amherstiae), 4.9.5 pav korunkatý (Pavo cristatus), 0.0.2 holub doupiňák (Columba oenas), 0.0.1 hrdlička divoká (Streptopelia turtur), 0.1 holub bronzokřídlý (Phaps chalcoptera), 0.0.2 papoušek patagonský (Cyanoliseus patagonus), 0.0.1 puštká bělavá (Strix uralensis), 0.0.8 snovač zahradi (Ploceus cucullatus), 1.1 klokan rudokrký (Wallabia rubrogrisea), 0.1 jezevec lesní (Meles meles), 1.3 veverka obecná (Sciurus vulgaris), 4.0 burunduk páskovaný (Eutamias sibiricus), 0.0.2 sika japonský (Cervus nippon nippon), 1.1 koza domácí holandská zakrslá (Capra hircus), 0.1 koza domácí hnědá bezrohá (Capra hircus), 2.1 muflon (Ovis musimon), 0.3 ovce ouessanská (Ovis aries)*



Urzon kanadský (*Erethson dorsatum*) patří k zajímavým novinkám roku 2000  
*North American tree porcupine belongs to interested news of 2000*

- *Příchody (Arrivals): 0.0.4 krajia královská (Python regius), 1.1 labuť černá (Cygnus atratus), 1.2 kur bankivský (Gallus gallus), 1.1 bažant ušatý (Crossoptilon auratum), 1.1 bažant mandžuský (Crossoptilon mantchuricum), 2.0.5 papoušek mniší*

(Myiopsitta monachus), 2.2 kardinál červený (Pyrrhuloxia cardinalis), 1.0 sojkovec lesní (Garrulax ocellatus), 1.0 sojkovec bělolící (Garrulax sanmii), 1.0 sojkovec šedoboký (Garrulax caeruleatus), 1.1 kolonok sibiřský (Mustela sibirica), 1.1 urzon kanadský (Erethson dorsatum)

## AKCE PRO VEREJNOST: PR Events

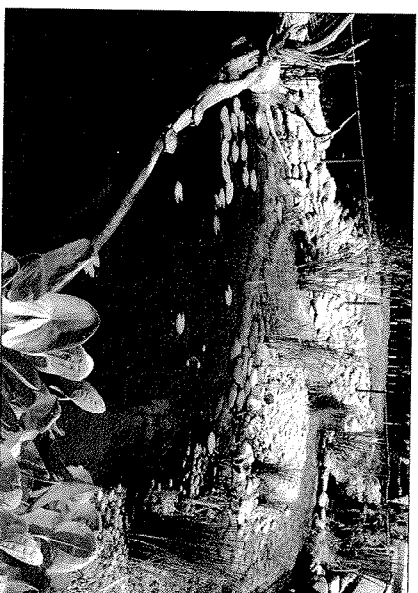
- 22.4. Den Země v ZOO (zvoneční budíků, kde jsme se roku 2000 umístili z našich zoologických zahrad v počtu budíků na 3. místě)
- 3.6. Dětský den s Frekvencí 1 (soutěž pro děti před areálem ZOO)
- 13.5. – 22.6. Divadelní dny v ZOO (pohádková představení v areálu ZOO pro nejmenší, tentokrát "Jak medvědici chytali tajemné zvíře")
- *Theatre festival in the zoo*
- 17.8. Labuť den v ZOO (sponzorský den s fa Schwan-STABLO ČR, s.r.o., soutěže, hry a malování s labutákem u příležitosti předání sponzorského daru)
- léto Hledání ptáka Bludišťačka (letní soutěž o ceny s časopisem Bludišťač)
- 23.9. Drakiáda s Frekvencí 1 (soutěž o nejlepšího draka)
- 7.10. Den zvířat v ZOO (zooquiz pro malé i velké)
- 3.12. Křesť Jišáka Leoše (Křtiny u příležitosti premiéry Janačkovy opery "Příchody lišky Bystroušky" za účasti ředitelky, šéfa opery, hlavních protagonistů a dalších herců Jihočeského divadla)
- 23.12. Vánoce v ZOO (společně zdobení vánočního stromku, dárky pro zvířata i pro děti)

*Christmas in the zoo – gifts for animals and kids*

## JINÉ VÝZNAMNÉ AKTIVITY

*Other important activities*

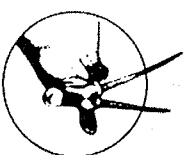
- *Účast v projektu reintrodukce puštků bělavých (Strix uralensis) na Šumavě. Tento projekt má za cíl navrátit do volné přírody na Šumavě vzácný druh velké sovy, která zde počátkem století vymizela. Z celkového počtu 44 vypuštěných puštek do roku 2000*



Nově upravená expozice s mokřadními rostlinami a vodními želvami v centrální části ZOO  
*A new exhibit with swamp plants and water tortoises in the central part of the zoo*

Foto: Roman Kössl

## Zoologická zahrada Olomouc



**Ředitel:** Ing. Zdeněk Slavotínek  
**Director**

**Adresa:** Zoologická zahrada Olomouc,  
783 51 Olomouc – Svatý Kopeček  
**Tel.:** +420. 68. 538 5348, 538 5382, 5385125  
**Fax:** +420. 68. 538 5260  
**E-mail:** zoolol@login.onyx.cz, zoo@olomouc.com, zoo\_ol@volny.cz  
**Web:** <http://olomouc.com/zoo>

**Rozloha v ha (celkem/expoziční část):** 42,5/22,5  
**Area in ha (total/exhibits)**

**Počet zvířat (druhy/jedinci):** 289/1189  
**Number of animals (species/specimen):**

**Členství v odborných organizacích:**  
**Membership in professional organizations**

EAZA – European Association of Zoos and Aquaria  
ISIS

**Počet Evropských chovných programů (EEP):** 42  
**Number of EEPs**

**NOVINKY V EXPOZIČNÍ ČÁSTI:**  
**New or adapted exhibits**

- Nové výběhy pro pižmoně: stavba kopíruje ubikaci pro soby, ale na rozdíl od ní je určena návštěvníkům. Teprve pod ní jsou vlastní ubikace a stáje pro zvířata. Výběhy jsou postaveny vyhradně z pískovcových balvanů a zcela zapadají do přírodního prostředí. Větší výběh je určen pro samici s mláďaty a menší pro samce je vybavený několika prvky, které mají zvíře zabavit, aby si zde mohl vybit svou přirozenou agresivitu.

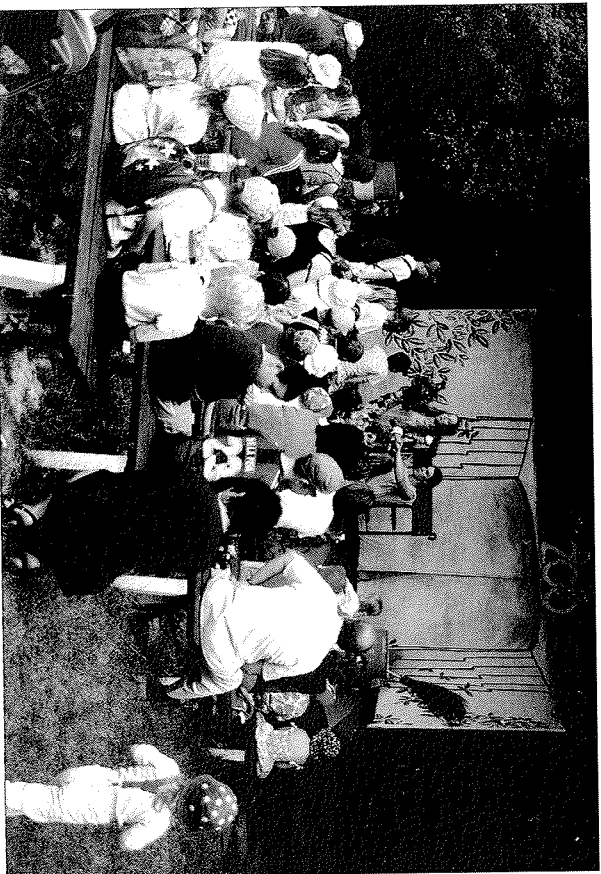
*New musk ox enclosures – visitors observing point is on the roof of the indoor facilities, enclosures are fenced by stones, the male's part includes some interactive structures*

- Nový výběh a ubikace pro gepardy mezi vyhlídkovou věží a pavilonem šelem. Oplocení je řešeno dva metry vysokým plotem, dole vybaveným elektrickým ohradním klem, který zvířata respektují. V ubikaci jsou tři kotce, s možností oddělit samici a samce. Výběhy byly osety a osázeny odolnými travinami. Návštěvníci mohou zvíř-

- pochází 12 jedinců z odchovů v ZOO Ohrada. V tomto roce bylo poskytnuto 1 odchované mláďe.
- *Participation in the Ural owl reintroduction project in Šumava Mountains. Out of 44 birds released up to 2000, 12 individuals were hatched in Ohrada Zoo. In 2000 one bird was provided for the project.*
- Zapojení do projektu posílení populace veverky obecné (*Sciurus vulgaris*) v okrese Česká Lípa. Mláďata veverek, odchovávaná v naší ZOO, jsou poskytnuta k realizaci programu pod patronací okresního vlastivědného muzea v České Lípě.
- *Participation in the Red squirrel population reinforcement in Česká Lípa district. Squirrel offspring of our zoo is being sent under an umbrella of a District Museum Česká Lípa*
- Zahájení výstavby nové expozice vyder říčních (*Lutra lutra*), kterou tvoří venkovní a vnitřní výběhy s přibližně 35 m<sup>3</sup> vody v prosklených bazénech a dvě velká akvária pro ryby a ostatní živočichy našich vod.
- *Commencement of a new European otter exhibit with outdoor and indoor facilities. pools of about 35 cu.m and two big aquaria for native water species*

Sledované období: 1.1. – 31.12.2000

Period of interest



řata sledovat podél celého oplotení a k lepšímu výhledu jim slouží prosklený altán krytý rákosovou střechou.

*New indoor and outdoor facilities for cheetahs with a glass shelter for visitors – the enclosure is fenced by 2 m high fence with electric fencing underneath, which works well. There are 3 cages indoor, enclosures were planted by resistant grass species*

- Rekonstrukce vnitřních kočů v pavilonu šelem - může nahrazovat sklem, prostor pro zvířata rozšířen do návštěvnické chodby i nad krmnou chodbu. Chodba pro návštěvníky byla zajímavě rozčleněna a její součástí jsou zátkou osázená rostlinami, která doplňují celkový dojem. Stěny ubikací jsou tvořeny umělými skálami a jsou osázeny tropickými rostlinami. Během prvního čtvrtletí roku 2001 bude dokončena poslední expozice věnovaná krokodýlům čelňatým a pláškům.

*Reconstruction of indoor cages in Big Cats House – iron fence was replaced by glass, space for animals was extended off the visitor hall and over the service premises. The visitors hall was split in an interesting way and planted in corners. The walls of the cages are created from artificial rocks and planted with tropical plant species. In 2001 a completion of the last part of the house for crocodiles and birds.*

## CHOVATELSKÉ NOVINKY:

*Husbandry news*

- Odchovy (*Notable births*): 12 hroznyš dumerilův (*Acrantophis dunerthii*), 0.0.3 jeřáb královský (*Balearica regulorum*), 25 kur bankivský (*Gallus gallus*), 0.1 kusů liščí (*Trichosurus vulpecula*), 1.2 klokanek kráľkovitý (*Betongia penicillata*), 2.1 klokan parma (*Thylogale parma*), 0.0.5 kalon žlatý (*Pteropus rodricensis*), 1.0 lemur černý (*Lemur macaco macaco*), 1.0 lemur vari (*Varecia variegata*), 0.2 maki trpasličí (*Microcebus murinus*), 1.1 kosman běločelý (*Callithrix geoffroyi*), 1.1 martin pinčí (*Sagunus oedipus*), 5.6 kolonok (*Mustela sibirica*), 3.2 nosál černý (*Nasua nasua*), 0.1 medvěd malajský (*Helarctos malayanus*), 3.2 serval (*Leptailurus serval*), 1.1 kočka bengálská (*Prionailurus bengalensis*), 2.0 kočka rybářská (*Felis viverrinus*), 1.0 rys ostrovid (*Lynx lynx*), 3 mangusta žhaná (*Mungos mungo*), 2.1 dhoul (*Cuon alpinus lepturus*), 15 psoun přehový (*Cynomys ludovicianus*), 1.0 velbloud dvourhý (*Camelus ferus bactrianus*), 1.0 lama alpaka (*Lama glama pacos*), 0.1 hrošík liberijský (*Choeropsis liberiensis*), 0.3 žirafa Rothschildova (*Giraffa camelopardalis Rothschildi*), 3.1 přimorožec jihoafrický (*Oryx gazella gazella*), 1.0 buvolc běločelý (*Damaliscus dorcas phillipsi*), 1.0 pakůň běloocasý (*Conochaeetus gnou*), 2.3 jelen východosibiřský (*Cervus elaphus sibiricus*), 2.2 kozorožec kavkazský (*Capra ibex caucasica*), 3.0 kozorožec sibiřský (*Capra ibex sibirica*), 2.1 koza šrouborohá (*Capra falconeri*)

- Příchody (*Notable arrivals*): marabu africký (*Leptoptilos crumeniferus*), čája chocholátá (*Chauna cristata*), 0.1 kondor královský (*Sarcophamphus papa*), 1.1 jeřáb panenský (*Anthropoides virgo*), 0.1 lelkoun soví (*Podargus strigoides*), kardinál korunkatý (*Paroaria coronata*), 1.1 klokan dama (*Macropus eugenii*), 1.2 klokan skalní (*Petrogale penicillata*), 2.2 kosman zakřsý (*Cebuella pygmaea*), 1.1 cibetka

africká (*Viverra civetta*), 0.1 šakal čabrakový (*Canis mesomelas*), 1.0 vlk pyrenejský (*Canis lupus signatus*), 1.0 pižmon (Ovibos moschatu moschatus)

## AKCE PRO VEŘEJNOST:

*PR Events*

- 25. 3. – Jaro v zoo – mláďata. Soutěž pořádaná DDM Olomouc, zaměřená na nově narozená mláďata.
- Křtiny mláďat velbloudů jednohřbých. Kmrotrové: Kateřina Dostálová – poslankyně parlamentu ČR – samec Kryštof, Ing. Pavel Hönig – poslanec parlamentu ČR – samicčka Kateřina.
- 1. 4. – provedení Psychotherapeutického klubu po zoo – Dr. Holická
- 15. 4. – Den Země v zoo: dopoledne soutěž DDM Olomouc, odpoledne program – Elefant
- 28. 4. slavnostní otevření pavilonu s vyhlídkou pro pižmoně, pásku přestřihnul přítel Ing. Martin Tesářík
- 7. 5. Den Radia Haná v ZOO Olomouc, křtiny dhoula
- 15. 5. Století návštěvníci: Ludmila a Petr Borovi. Děti: Petr, Pavel, Kateřina ze Slavčína na Zlímsku. Ona s dětmi v olomoucké zoo poprvé, manžel zde již byl.
- 3. 6. – Den dětí v zoo – dopoledne DDM Olomouc, velmi hezká soutěž na motivy večerníků. Odpoledne s Frekvencí 1. Křtiny lemmura vari Ruřiho. Kmotrem se stal malý Libor Vojkůvka.
- 21. 6. otevření pavilonu a výběhu gepardů. Slavnostně otevřel PaedDr. Miroslav Pílař, přilhlžely děti ze ZŠ Svaty Kopeček.
- Posledních čtrnáct dnů školního roku – průvodcovská služba školám
- Po dobu letních prázdnin a o víkendech v září je v zoo u dětského hřiště umístěn expozice dřavců. Sokolnická skupina p. Milana Hulíka zde provádí ukázky sokolnického výcviku plášků, ošetřují a léčí poraněné dravce, čímž spolupracují s našimi stanicí pro handicapovaná zvířata. Ochotně diskutují s návštěvníky na téma sokolnictví.
- *During the summer holiday there was a display of birds of prey. A falconry group of Milan Hulík were presenting falconry training, caring and treating injured birds of prey in cooperation with our sanctuary for handicapped animals and discussing falconry topics with visitors.*
- 12. 7. - 200 000. návštěvníci zoo. Manžele Hana Zdeněk Mackovi z Jihlavy s ročním synem Zdeněčkem. Ona v zoo již podesáté, ale po deseti letech. On v zoo poprvé. Přijeli na návštěvu k rodičům, kteří bydlí v Hranicích.
- *Welcome of 200.000<sup>th</sup> visitor of the zoo*
- 28. 8. – 2. 9. – příměstský přírodovědný tábor. Organizuje DDM, zoo poskytuje prostory a spolupracuje při tvorbě programu dětí. Prohlídky zákulisí, ježdění na ponících a péče o ně, ošetřování některých domácích zvířat. Zaklady sokolnického výcviku a péče o dravce u sokolníků p. Hulíka.
- *Suburban naturalists children camp: behind-the-scenes tours, pony riding, caring for ponies and other domestic animals, falconry and caring for birds of prey*

- 3. 9. Rozloučení s prázdninami. Akce ve spolupráci s DDM Olomouc – dopolední program s inzertními novinami Elefant – odpolední program.
  - 7. 10. Stezka zoo. Tradiční soutěž ve znalostech o zvířatech pro rodinné a přátelské kolektivy. Spolupráce s DDM.
  - 4. 11. Křtiny medvídka malajského. Kmotrem medvídka se stal primátor města Olomouce Ing. Martin Tesářík. Samička dostala jméno Haná, pyj proto, aby až půjde do světa, věděla odkud pochází.
  - 16. 12. Vánoce v zoo. Slavnostní rozsvícená vánočního stromu a jeho ozdobení jedlými ozdobami pro volně žijící ptactvo. Tradiční akce, pořádaná zoo a zoolklubem DDM Olomouc.
  - 16. 12. Zahájení vánoce zoo. Rozsvícení a ozdobení vánočního stromu dělní ze zoolklubu a veřejnosti. Následuje besídka pro zoolklub a dětí zaměstnanců.
  - Od 16. 12 do 30. 12. probíhají večerní prohlídky zoo pro veřejnost. Pokladna je otevřena do 18,00 hodin, areál se uzavírá v 19,00 h. Do osvětlení zoo bylo investováno dalších 25 000,- Kč. Osvětleno bude dalších pět stromů, pavilon šelem a vyhlídková věž. Vánočně vyzdobená je i celá zoo. Večerní zoo si přišlo prohlédnout přes osm set návštěvníků.
- Evening tours of the zoo during the Christmas time under a Christmas lights*
- 27. 12. Vánoční nadílka pro děti z dětských domovů. Zúčastnilo se 29 dětí z dětských domovů v Olomouci, Lipníku nad Bečvou a Přerova. Děti měly možnost svězt se na ponkovi, velbloudovi, prohlédly si zoo, dostaly dárek a občerstvení. Akce se účastnilo i Radio Haná, jeho moderátoři zajistili zábavný program se soutěžími. Nad akci převzal záštitu primátor města Olomouce, Magistrát města Olomouce hradil dárky. Primátor byl celé akci osobně přítomen.
- Distribution of Christmas gifts for children from 3 creches*

## JINÉ VÝZNAMNÉ

### AKTIVITY:

*Other important activities*

- 7.5. - delegace EARAZA - provedení kolegu z východoevropských zoo. Navštívili nás pracovníci ze zoo v Petřuburgu, Moskvě, Kaliningradu, Oděsy, Kyjeva, Čeljabinsku, Nikolajeva, Rostova, Charkova, Kanasu a Bukurešti.



Mladé hrošíka Iberijského  
*Pygmy huppo offspring*

Foto: Milan Kořínek

- Delegation of EARAZA member zoos and Bucuressti Zoo visited Olomouc Zoo*
- 19. 6. 2000 – návštěva ředitele Lövenpark Givskud v Dánsku Leifa Nielsena v rámci návštěvy představitelů dánského regionu Vejle v regionu Střední Moravy
- Visit of director of Givskud Zoo to Olomouc*
- 29. 6. návštěva čínské delegace. Naše zoo byla součástí studijní cesty, kterou pracovníci čínských zoo absolvovali v České republice. Během návštěvy byla dojednána spolupráce s čínskými zoo a navržena možná výměna zvířat. Byli zde: ředitel ZOO V Pekingu, sekretářka asociace čínských zoo, zástupce z chovného centra velkých pand a z dalších zoo.
- Visit of delegation from several Chinese zoos*

Studované období: 1.1. – 31.12. 2000

*Period of interest*





scandiaca), 1.0 pušůk bělavý (Strix uralensis), 1.0 mandril (Papio sphinx), 1.0 siamang (Symphalangus syndactylus), 0.1 serval (Leptailurus serval), 1.0 jaguarundi (Herpailurus yagouaroundi), 1.0 zebra Grévyho (Equus grevyi)

## AKCE PRO VEŘEJNOST

### PR Events

8. 2. - Křtiny žirafy „Hermity“ s vyhodnocením dětské výtvarné soutěže. Kmotrem žirafy a sponzorem akce byl pivovar Ostrava.
16. 4. - Den Wustienrot v ZOO spojený s otevřením nového pavilonu pro plameňáky
14. 5. - Finále přírodovědné soutěže „Velká cena ZOO“, s celkovou účastí 2 110 žáků ZŠ a gymnázií
- Finals of a natural science competition „A Big ZOO - cup“ with 2 110 participants*
27. 5. - Den dětí s Revírní bratrskou pokladnou
3. 6. - Den v ZOO s Frekvencí 1. Soutěž o ceny generálního sponzora pivovaru Ostrava
- var
10. 6. - Dětský den ČSSD
29. 6. - Slavnostní zahájení provozu nového výběhu lvů za přitomnosti náměstka primátora města Ostravy Ing. Č. Vlčka
28. 8. - Prázdninová škola mladých biologů
- Holiday School of Young Biologists*
- 25.9.-1.10. - Expozice zoo na výstavě „Člověk a příroda“ pořádané Stanicí mladých přírodovědců v Ostravě – Porubě
- Display of the zoo within the display „Man and the Nature“ organized by a Regional Centre of Young Nature Scientists in Ostrava - Poruba*
- 31.10. - Výsadb Stromu miléna v rámci Dne stromů a děva. Výsadbou zajistil Týřlo-servis Ostrava - středisko sociální rehabilitace nevidomých a slabozrakých. Akce se zúčastnili mj. náměstek primátora města Ostravy Ing. Č. Vlček.
- 30.11. - Křtiny paterčat ryba kanadského jejichž kmotrem a sponzorem se stal Ing. V. Matuška
- 9.12. - Finále „Soutěže mladých zoologů“ s účastí 1 705 žáků ZŠ a gymnázií
- Finals of a „Young Zoologists Competition with 1 705 participants*

## JINÉ VÝZNAMNÉ AKTIVITY

### Other important activities

- Výuka biologie v zoo ve spolupráci s pedagogy (celkem 2 192 dětí)
- A teaching of biology in collaboration with professional teachers (2 192 participants)*
- Přírodovědný program pro mateřské školy (celkem 10 500 dětí)
- Nature science programme for kindergartens (total 10.500 participants)*
- Vydání nových pohlednic s motivem ryba ostrovída a plameňáků
- A new postcards with a European lynx and American flamingo*
- Poskytnutí 22 odchovaných mláďat sovy pálené (Tyto alba) pro reintrodukcii v ČR

*Provision of 22 young Barn - Owls (Tyto alba) for the reintroduction project in Czech Republic*

- 5. 9. - Zoolog Mgr. Jiř Novák jmenován koordinátorem odborné komise UCCSZ pro malé kočky

*Mgr. Jiř Novák, Curator of the Zoo Ostrava, coordinator of the UCCSZ Committee for Small Cats*

- 19.-24.9. - Účast na 17. výroční konferenci EAZA a BEP v Aalborgu

*Participation on the 17th Annual Conference of EAZA and BEP in Aalborg*

Sledované období: 1.1. – 31.12. 2000

*Period of interest*

# Zoologická a botanická zahrada města Plzně



**Ředitel:** Ing. Jiří Trávniček

**Director**

**Adresa:** Zoologická a botanická zahrada města Plzně  
Pod vinicemi 9  
301 16 Plzeň

**Address**

**Tel.:** +420.19.753 09 16, 753 19 17

**Fax:** +420.19.753 37 64

**E-mail:** mail@zoo.plzen-city.cz

**Web:** www.ekologie.cz/zooplzen

Součástí ZOO je stálá expozice AKVA-TERA

Palackého tř. 5, Plzeň

Tel. 420 19 732 43 46

**Rozloha v ha (celkem/expoziční část):** 21/17

*Area in ha (total/exhibits)*

**Počet zvířat (druhy/jedinci):** 703/2458\*

*Number of animals (species/specimen):*

\*včetně 149 druhů bezobratlých, počet jedinců bezobratlých neuveden  
*incl. 149 invertebrates species, number of individual invertebrates not stated*

**Členství v odborných organizacích:**

*Membership in professional organizations*

EAZA – European Association of Zoos and Aquaria

BGCI – Botanic Garden Conservation International

IOF - International Organization for Succulent Plant Study

BAG - Bundesarbeitsgruppe Kleinsäuger

**Počet Evropských chovných programů (EEP):** 16

*Number of EEPs*

**NOVINKY V EXPOZIČNÍ ČÁSTI:**

*New or adapted exhibits*

- Volné venkovní expozice makaků lvích, lemuru vari a šimpanzů - navazují na předšlou rekonstrukci vnitřních ubikací. Šimpanzi jsou umístěni za vodním příkopem (hl. 1,40 m), mají k dispozici 3 vzrostlé živé stromy, zbytek výběhu ohraničuje dřevěná palisáda a budova ubikace. Výběh je jištěn el. ohradníkem. Chovatelé mají přehled díky průmyslové televizi. Adaptací bývalých dílen přibyly dva chovné a jeden karanténní box. Břehy všech tří expozic opic byly vhodné botanicky osazené a společný vodní příkop oživen kapry koi. Výběh makaků je na ploše bývalých 4 klecí opic, jako šplhací slouží torza stromů. Lemuri vari jsou od návštěvníků odděleni sklem.



*Outdoor exhibits for lion-tailed macaques, ruffed lemurs and chimpanzees, chimps enclosure isolated by a water moat 1.4 m deep, palisade and electric fence. The enclosure is observed by keepers by means of camera system. In the water there are koi cars, in the enclosures relevant greenery was planted. There are two breeding and one quarantine indoor cages.*

- Expozice Australské oblasti - dva rozsáhlé volné výběhy klokanů, emu a vodního pračeta v místech bývalých volier sov, bažannice, rybníka a sousedních ploch. Odděleny od návštěvníků zejména dřevěnou palisádou s vyhlídkou, balvany a nízkým plotem. Součástí je skalka s florou hor Nového Zélandu, drobné expozice taniích vrubových ptáků a skleníčky věnované Tasmánii a Nového Zélandu. Následovat bude výstavba ubikací - pavilonků.

*Australian exhibit - two enclosures for kangaroos, emu and water birds, isolated by palisade, stones and a lowfencing. Included are rocky and small glasshouses with New Zealand and Tasmanian flora and small exhibits of N.Z. water birds*

- AKVA-TERA - dokončení rekonstrukce stálé výstavy plazů, ryb a bezobratlých na Palackého tř. 5 - prostory pokryté skalním masivem, s biotopovými výseky, se smíšenými expozicemi studenokrevných tropických a subtropických živočichů převážně Afriky, Ameriky a Asie. Mj. sklípkaní, brouci, dendrobáky, korálové ryby, agamy, hroznýšovci atp. Součástí komplexu je neexpoziční chovatelské zázemí a tzv. Záchranné centrum. Slavnostní otevření plánováno na 31.1. 2001.

*AKVA-TERA - completion of reconstruction of standing exhibit of reptiles, fish and invertebrates in the centre of the town Plzeň, mixed exhibits with a natural environment for tropical and subtropical species from Africa, America and Asia incl. tarantulas, dendrobates, coral fish, agamas, boas etc. The exhibit includes behind the scenes breeding facilities and so called Rescue Centre, opening of the exhibit planned for 31<sup>st</sup> January 2001.*

- Úprava centra ZOO - V prvním pololetí roku 2000 bylo podstatně sníženo oplocení expozice plameňáků, odstraněny bývalé klece kachniček, později i zemní "voliéry" dikobrazů a nutrií. Bývalá ubikace medvědů byla pokryta umělým pahorkem a změněna na zimoviště vodních ptáků. V pavilonu šelem byly zrušeny venkovní mřížované klece a z prostoru budoucího areálu lvů byly odstraněny jedny z posledních drobných pračích volierek. Centrum se tak značně prosvětlo.

*Arrangement of the central part of the zoo - adaptation of flamingo fencing, former bear exhibit changed to winter house of water birds, in carnivore house removed iron fences, some old cages broken down.*

- Ovocí věšovištní - nová dřevěná ohrada a salaš v sousedství výběhu medvědů a pravěké vesnice na naučné stezce "Vývoj přírody ve čtvrtohorách".

*New wooden fence and sheep folder for moor sheep within the education trail "Nature in the Quaternary".*

- Nosáči - výběh uvolněný přestěhováním mar a kapybar s triem (1.2) nosáča červeného, s možností šplhu po živých mohutných stromech a pohybu po přírodním substrátu. Později doplněno pekáři páskovanými (2.2). Jištěno elektrickým ohradníkem.
- New exhibit for red coat and peccaries with living trees and electric fence.*

## CHOVATELSKÉ NOVINKY: Husbandry news

- Odchovy (*Births*): 0.0.500 rosnička (*Phrinolyas resinifertris*) - poprvé v ČR, 0.0.15 pralesnička baiková (*Denrobates auratus*), 0.0.15 pralesnička *Phyllobates vittatus*), 0.0.9 krajta kobercová (*Morella spilota variegata*) - poprvé v Plzni, cca 50 želva ostruhatá (*Geochelone sulcata*), 0.0.10 chameleon obezný (*Chamaeleo chamaeleon*), 0.0.1 kruhochovost štíhatý (*Cordylus cataphractus*), 0.0.3 tučňák Humboldtův (*Spheniscus humboldti*), 1.1 pelikán bílý (*Pelecanus onocrotalus*), 0.0.8 bermeška havajská (*Branta sandvicensis*), 3.4 bazant Edwardův (*Lophura edwardsi*) - poprvé v Plzni, 6.0.12 perpel žlutono-  
hý (*Turnix tanki blanfordi*) - poprvé v Plzni a ČR, 0.0.2 pa-poušek patagonský (*Cyanoliseus patagonus*) poprvé v Plz-ni, 0.0.1 myšák hnědokřídý (*Colinus strius mombasicus*) - poprvé v Plzni a ČR, 0.0.11 sovice sněžná (*Nyctea scandi-aca*), 0.0.6 křkavec velký *Cor-vus corax*), 0.0.2 tamarín pinčí (*Saguinus oedipus*) - poprvé v Plzni, 0.1.1 kočkodan Brazzův (*Cercopithecus neglectus*), 1.0 gibbon lar (*Hyllobates lar*) - po-prvé v Plzni, 0.0.6 mangusta žhaná (*Mungos mungo*) - poprvé v Plzni, 2.2 vlk hřivna-tý (*Chrysocyon brachyurus*), 1.0 ocelot velký (*Leopardus pardalis*), 0.0.1 mara patagon-ská (*Dolichotis patagonica*), 1.0 zebra Chapmannova (*Equus burchelli chapmani*), 0.0.2 daman kapský (*Procavia capensis*), 0.0.2 pekáři pásko-



Foto: Pavel Pecháček

- vaný (*Dicotyles tajacu*) - poprvé v Plzni, 2.0 velbloud dvourhý (*Camelus ferus bactrianus*), 2.2 munižak malý (*Muntiacus reevesi reevesi*), 1.2 přimorožec šavlo-  
rohý (*Oryx dammah*), 11.15 antilopa jelení (*Antelope cervicapra*), 1.0 ovce domácí – věsosvištní (*Ovis aries*) - poprvé v ČR, 1.0 zubr evropský (*Bison bonasus*) - pop-rvé v Plzni

- Přichody (*Notable arrivals*): 1.2 skokan hrabavý (*Pyicephalus adspersus*), 0.2 ha-  
vec plochy (Playsistemon megacephalum), 1.1 chameleon Jacksonův (*Chamaeleo j-jacksoni*), 2.2 chameleon zemní (*Rhampholeon spectrum*), 2.2 krajta pestrá (*Pytho-n-aurus*), 1.1 guan modrohřdlý (*Aburria pipile gruyi*), 1.0 amazonek černoemenný (*Pionites m. melanocephala*), 0.1 turako bělolíci (*Tauraco leucotis*), 2.1 turako bě-  
lobřichý (*Corythaeoides leucogaster*), 2.0 puštká bělavý (*Strix uralensis liturata*), 0.0.1 lelkoun soví (*Podargus strigoides*), 1.1 majna Rothschöldova (*Leucopsar ro-tschöldi*), 3.4 vačice krysí (*Monodelphis domestica*), 1.1 klokanek kráľikovitý (*Be-tongia penicillata*), 3.1 klokan rudý (*Megaleia rufa*), 0.1 kalon kladihovlavý (*Hyp-sigathus monstrosus*), 0.1 maki trpasličí (*Microcebus murinus*), 1.1 vari čemobílý (*Varecia variegata variegata*), 1.1 lori štíhlý (*Loris tardigradus nordicus*), 1.1 kos-man bělovousý (*Callithrix jacchus*), 1.1 tamarín žlutonův (*Saguinus midas midas*), 1.1 šimpanz učenlivý (*Pan troglodytes*), 1.1 myval jižní (*Procyon cancrivorus*), 2.0 mangusta liščí (*Cynictis penicillata*), 1.0 liška kapská (*Vulpes chama*), 1.0 vlk ev-  
ropský (*Canis lupus lupus*), 1.0 ocelot velký (*Leopardus pardalis*), 1.1 paka horská (*Stictonyx taczanowskii*), 2.2 huňa – kongsa (*Capromys pliorides*), 1.1 kiang (*Equus kiang holdenri*), 1.2 daman rudohlavý (*Procavia ruficeps*), 2.2 pekáři páskovaný (*Dicotyles tajacu*), 2.0 srněk korejský (*Hydropotes inermis argyropus*), 0.1 pudu jižní (*Pudu pudu*), 1.0 kamzík běláč (*Oreamnos americanus*), 0.1 přímohň (*Ovibos moschatus moschatus*)

## AKCE PRO VEŘEJNOST:

### PR Events

- 9. ročník "Posezení s ..." – 10 populárně naučných cestopisných přednášek  
*10 travel and natural science lectures*
- April v ZOO – popleteně jmenovky zvířat. Den poté navštívilo ZOO jedno z tří  
medvíďat, se kterými byl v té době natáčen nový večerníček. Přivezl ho sám autor  
scenáře, Václav Chaloupek a přitomen byl i přítel plzeňské ZOO, herec Jakub Zin-  
dulka.
- Dne 5. 4. byla za přítomnosti primátora města Plzně Ing. Jiřího Šnebergera slavnost-  
ně otevřena expozice drápkatých opic a hlavně nový moderní vstupní areál od síd-  
liště Vmice.
- *Ceremonial opening of a new callitrichid species exhibit and new entrance area*  
- Na Den Země, v sobotu 22.4., se plzeňská ZOO pod názvem "Lidé, vzbudte se"  
připojila k akci konané v mnoha ZOO světa – symbolickému zvonění budků.
- 14.5. dětské soutěžení odpoledne ke Dni matek
- 27.5. – tradiční velký dětský den – soutěže a zábavný program

- Den kmotrů – 12.6. setkání sponzorů a přátel, ukázky sokolnického výcviku, předpremiéra expozice šimpanzů a Austrálie, prohlídka ZOO.
- V úterý 13.6. byl za přítomnosti primátora města Plzně, prof. Zdeňka Veselovského, významných plzeňských osobností a kolegů z dalších zoologických zahrad otevřen nový volný výběh šimpanzů, který patří k největším ve střední a východní Evropě; dále sousední expozice makaků lvích, výběhy, skalka a skleničky se zastupci flóry a fauny Austrálie, Tasmánie a Nového Zélandu a recesní expozice "Kamenožrouta" a pokřtěno nejmladší velbloudě jménem Aziz.
- *Ceremonial opening of a new exhibit for chimpanzees, which is one of the largest in Central and Eastern Europe, exhibit for lion-tailed macaques, Australian, Tasmanian and new Zealand exhibits and glasshouses, joking exhibit of a "stone-eater", christening party with a baby camel.*
- Vítání 100 000 návštěvníků roku - 28.6. Stala se jim šestiletá Sabina Bertská z Plzně. Zásütu nad jejím přivítáním převzal náměstek primátora pan Růdl.
- Mezi osobnosti, které spojily své jméno se ZOO Plzeň se v srpnu přičítalo pět kmenových hráčů HC Keramika Plzeň, jejichž hodinová autogramiáda za zájmu fanoušků byla proložena i pokřtěním chovné skupiny želv ostruhatých a jízdou na velbloudci Josefíne. Navštívili nás Michal Straka, David Pospíšil, Josef Straka, Jiří Hanzlík a Jiří Jelen.
- Kraju královskou si během akce TARZAN TOUR 2000 v neděli 17.9. pohladili také populární pražští herci Mahulena Bočanová a Martin Zounar, kteří se představení v rolích moderátorů.
- Letošní 200 000. návštěvník přišel do plzeňské ZOO dne 27.9. krátce před 10 hodinou. Stala se jím třináctiletá žákyně sedmé třídy Jana Hakelová. Ze středu svých dvanácti spolužáků byla vybrána demokraticky – losováním. Křtila se zároveň dvě mláďata kockodanů Brazzových. Jedno pokřtili pan primátor jménem "Yendy", druhé Jana jménem "Miki".
- Lochofínský Amfiteátr v roce 2000: koncerty Jehno Tull, LUCIE, LUNETIC, DVO-RANA, filmový festival

## JINÉ VÝZNAMNÉ AKTIVITY:

### Other important activities

- První snůška vajec varanů komodských v ČR – jaro 10 ks, 13.12. 1 ks.  
*The first ever laying of eggs of Komodo monitors – 10 eggs in the spring, one on 13<sup>th</sup> December*
- Od 12.7. je ozvučena expozice medvědů, tučňáků a šimpanzů s pomocí klopového mikroportu i ručního mikrofonu, chovatele, kurátoři nebo další pracovníci ZOO v sezoně denně komentují krmení těchto živočichů. ZOO zakoupila i čtvrtou, mobilní soupravu.  
*As from 12<sup>th</sup> July keepers, curators or other zoo staff comment feeding of bears, penguins and chimpanzees*
- Spolupráce v regionálním kole Ekologické olympiády středních škol (porota, část otázek)

- Zoo participated on regional level of an Environmental Olympiad of Secondary Schools*
- ZOO – kroužek (2 skupiny teplotkrevní živočichové, jedna studenkrevní ve školním roce 1999/2000)
  - *A Zoo-Club for children (two groups specialized in warm-blooded, one in cold-blooded animals)*
  - Expedice Maroko 2000
  - *Expedition Marocco 2000*
  - Nové orientační tabule, vydání kalendářků, leporel ZOO, letáku o AKVA-TERA *New guideboards, calendars, folders, leaflets on AKVA-TERA exhibit*
  - Seminář učitelů biologie ZŠ a SŠ v ZOO
  - *Seminar for elementary and secondary schools biology teachers in the ZOO*
  - Zoo funguje jako Záchrané centrum pro zabavené pašované plazy, bezobratlé a rostliny
  - *The Zoo works as a Rescue Center for confiscated reptiles, invertebrates and plants*
  - Vydávání časopisu Sklipkan pro chovatele a obdivovatele bezobratlých živočichů
  - *Publishing of a journal "Sklipkan" (Taranitula) for invertebrates breeders*

Sledované období: 1.1. – 31.12.2000  
*Period of interest*

## Zoologická zahrada v Praze

**Ředitel:** PhDr. Petr Fejk  
*Director*

**Adresa:** Zoologická zahrada v Praze  
*Address* U Trojského zámku 120/3, 171 00 Praha 7, CZ  
**Tel.:** +420 2 93 112 111  
**Fax:** +420 2 688 06 24  
**E-mail:** zoo@praha.cz  
**Web:** www.zoopraha.cz

**Rozloha v ha (celkem/expoziční část):** 60/40  
*Area in ha (total/exhibits)*

**Počet zvířat (druhů/jedinců):** 392/1712  
*Number of animals (species/specimens)*

**Členství v odborných organizacích:**  
*Membership in professional organizations*

EAZA - European Association of Zoos and Aquaria  
IZE - International Association of Zoo Educators  
ISIS - International Species Information System  
WZO - The World Zoo Organization (dříve IUDZG)  
SSC - Species Survival Committee  
EEKMA - European Elephant Keepers and Managers Association  
WWT - Wild Wetland Trust  
DO-G - Deutsche Ornithologische Gesellschaft  
CBSG - Conservation Breeding Specialist Group  
British Ornithologist's Union  
National Geographic Society  
Deutsche Gesellschaft für Säugetierkunde

**Počet Evropských chovných programů (EEP):** 48  
*Number of EEPs*

**Novinky v expoziční části:**  
*New or adapted exhibits*

- Zahájení výstavby pavilonu goril - samostatná expozice pro rodinnou skupinu goril nižších (*Gorilla gorilla gorilla*) s prostorným výběhem, odděleným od návštěv-



níků vodním příkopem a velkoplášnými skly. Ve výběhu, kromě vybavení parkovy a rozměnými kamennými, bude i protékající voda vč. sprchy. Návštěvníký prostor v pavilonu bude řešen jako tropický prales. Chovatele zázemí je vybaveno moderními technologiemi.

*Commencement of construction of a new gorilla tropical house incl. enclosures*  
- Výstavba afrického pavilonu, který bude součástí tzv. afrického panoramatu rozkládajícího se na severních výbězích zoo. Budova pavilonu je zapuštěna pod úroveň terénu a je řešena netradičně ve tvaru několika do sebe se prolínajících elips. Návštěvníci budou přecházet z klasické části zoo po dřevěné lávce přes silnici do areálu africké expozice. Pavilon je plánován pro dvě skupiny žiraf Rothschildových (*Giraffa camelopardalis rothschildi*), v nižší části počítáme s ojedinelou expozicí šetkounů (*Potamochoerus porcus*) a hrabáčů kapských (*Orycteropus afer*).

*Construction of an African House which will be a part of so called African Panorama on northern zoo enclosures. In the exhibit two Rothschild's giraffe groups, Red River hogs and aardvarks will be housed.*

- Nový dětský areál, který vznikl v prostoru u restaurace Koliba, poskytne vyžití všem věkovým skupinám dětí. Jsou tu prolézačky, dřevěné hračky, brouzdaliště s fontánkou a mostkem, pískoviště, jeviště s hledištěm pro více než 200 dětí. Areál bude v roce 2001 doplněn dětským vláčkem a expozicemi drobných hospodářských zvířat.

*A new children area for all children age groups incl. various structures and amphitheatre for more than 200 persons*



Stavba afrického pavilonu (C)

V. Mojtýčka 14. 11. 2000

- Zahájena rekonstrukce výběhů pro expozici severského lesa, kde počítáme s jeleny wapiti (*Cervus elaphus*) a ovcevní tustorohými (*Ovis canadensis*). *Commencement of reconstruction of Northern Forrest – exhibit for American ungulates*
- Náhrada původních plotů u výběhů a jejich nahrazení jednak suchými přikopy, jedním tzv. loveckými plůtky, vytvoření dvou výběhů pro společnou expozici jihohamerické a australské fauny, rekonstrukce výběhu pro jeleny milu, spojení výběhů žiraf a antilop.
- *Reconstruction and replacement of various fencing of enclosures for ungulates*
- Dokončení dvou zastřešených vyhlídek pro návštěvníky – klokaní, afričtí kopyvnici. *Two shelters for visitors near kangaroos and African ungulates enclosures*
- Vytváření nového východu ze zoo pod restaurací Archa. V příštím roce naváže rekonstrukce vchodu.
- *Construction of a new exit from the zoo*
- Zahájena rekonstrukce výběhu vlků, stále prací a výstavba expozice pro lemny. *Commencement of reconstruction of facilities for wolves, axolotls and lemurs*
- Zahájena rekonstrukce skladového zázemí v prostorách stáku.
- *Commencement of reconstruction of store facilities*
- Úprava návštěvníckého prostoru terária - kovové zábradlí nahrazeno bukovými kmeny, umístěny parkovy a na podlahu použita borka.
- Všechny pavilony a občerstvovací místa provozovaná zoo byla nově označena podle návrtu externího vytváření.
- *Extension of information system*
- Ozvucení návštěvníckého prostoru u vyder, klokanů a v teráriu.
- *Sounding of visitors area nearby otters, kangaroos and in terrarium*
- V atriu v pavilonu kočkovitých šelem vytvořena společná expozice leguánů obrovských a pláků

## CHOVATELSKÉ NOVINKY:

### Husbandry news

- *Odehovy (Notable births):* 1 varan smaragdový (*Varanus prasinus*), 7 Krajska tygrovitá (*Python molurus molurus*), 3,3 nandu Darwinův (*Pterocnemia pennata*), 9 tučňák Humboldtův (*Spheniscus humboldti*), 6,7 pelikán bílý (*Pelecanus onocrotalus*), 1,1 pelikán kadeřavý (*Pelecanus crispus*), 18 kvakoš noční (*Nycticorax nycticorax*), 3,3 marabu africký (*Leptoptilos crumeniferus*), 2,1,3 this skafní (*Geronticus eremita*), 4,3,1 kolpik africký (*Platalea alba*), 2,3,1 kolpik bílý (*Platalea leucorodia*), 2,0 ortosup bradaty (*Gypaetus barbatus*), 4,0 orel bělohavý (*Haliaeetus leucoccephalus*), 1,0 sup mchožřavý (*Neophron p. percnopterus*), 1,4 bažant tibetský (*Crossoptilon crossoptilon*), 4,5,4 franklín žlutokrký (*Francoelinus leucoseopus*), 2,0,1 bažant palavánský (*Polyplectron malacense*), 2,0 seriama žlutozobá (*Caracara cristata*), 1,1 lorí černý (*Chalcopsitta atra atra*), 1,3 lorí čárkováný (*Eos reticulata*), 3 amazónan oranžovokřídlý (*Amazona amazonica*), 6,2 puštká bělavá severoevropský (*Strix uralensis liturata*), 2,1 duděk chochoolatý (*Upupa epops*), 0,1 zoborožec katerský (*Bucconus leadbeateri*), 2,2 klokan rudý (*Macropus rufus*), 0,1 lorí (*Loris tardigrada*)

- *odchovy (Notable arrivals):* 1 kajmanka dravá (*Chelydra serpentina*), 1,1 krokodýl nilský (*Crocodylus niloticus*), 3,1 felzuma madagaskarsá (*Phelsuma madagascariensis*), 1,1 bazilišek páskovaný (*Basiliscus vittatus*), 1,1 agama osadní (*Agama agama*), 2,1 stepokur kirgizský (*Syrrhaptes paradoxus*), 2,2 holub růžový (*Columba mayeri*) – poprvé v ČR, 1,1,1 holub černomemný (*Ptilinopus melanospila*), 1,1 turako bělobřichý (*Criniferoides leucogaster*), 5 perlaček chochoolatý (*Trachyphonus darnaudii*), 1,1 perlaček červenozelavý (*Trachyphonus erythrocephalus*), 2,2 vřhovec chochoolatý (*Psarocolius decumanus*), 4,4 vřhovec červenohřbetý (*Cacicus haemorrhous*), 1,1 irena tyrkysová (*Trena puella*), 1,0 orel východní (*Haliaeetus pelagicus*), 1,0 kakadu žlutolící (*Cacatua sulphurea*), 1,1,4 myšák hnědookřídý (*Colinus striatus*), 0,2 vlk eurasijský (*Canis lupus lupus*), 0,1 tygr indický (*Panthera tigris tigris*), 18 psoun přerůvový (*Cynomys ludovicianus*), 3,1 pískomil veverkoocasý (*Skeletamys calurus*), 1,2 hračboš sýsl (*Microtus brandti*), 1,4 mara stepní (*Dolichotis patagonica*), 0,1 hrabáč (*Oryzctopus afer*), 3,3 daman kapský (*Procavia capensis*), 1,3 přimorožec bejsa (*Oryx gazella beisa*), 1,0 nahur modrý (*Pseudis nayar szechuanensis*)

odchov v Zoo Praha.

## AKCE PRO VEŘEJNOST

### PR Events

#### Slavnosti

##### Festivals

- 25. 3. - Jarní slavnost - otevření nové sezony: cvičení s lachtany, vernisáž výstavy Poslední dvočky kuň na ochozu pavilonu slonů křtiny kasární přílbových, velbloudů dvouhřbých, hyen čabrakových a tučňáků Humboldtových hosté - herci: Květa Fialová, Jitka Molavcová, Jiří Suchý, Tereza Brodská, Herbert Slavič, David Köller a skupina Lucie, velvyslanec Nizozemského království R. J. van Houtum
- Slavné Mezinárodní den dětí – programy o černových vikendech v rámci dne dětí ve spolupráci s mediálními partnery a sponzory
- 16.9. Jubilejní slavnost k 69. výročí otevření Zoo Praha tentokrát v duchu indiánského léta – den plný romantiky, rozdělování ohňů, vyšívání, sportování a dalších

dovednosti, křtiny lehních přírušků, hosté: Stanislav Gross, Dan Nekonečný, Davidlo Járy Cimrmana

- 17.9. křtiny jubilejního 200. hřiběte koně Převalského v tradičním mongolském stylu vč.jurty, hosté: Pavlína Filipovská, Pavlína Wolflová, mongolští hosté

### Přednášky Lectures

- 41 přednášek v rámci výuky pro základem, střední i vysoké školy
  - 37 besed pro knihovny, kulturní domy, dětské domovy
  - 13 besed s exkurzí pro slabozraké a nevidomé návštěvníky
  - 3 besedy pro návštěvníky s kombinovaným handicapem
  - v průběhu roku jsme zajistili odbornou průvodcovskou službu v areálu zoo 121 školní výpravě (celkový počet dětí a studentů 3 740)
  - pravidelně sobotní exkurze s průvodcem pro veřejnost v průběhu hlavní sezony
  - 16 přednášek pro širokou veřejnost v přednáškovém sále Zoo Praha
  - 12 přednášek pro veřejnost v Planetariu
  - 20 seminářů pro studenty středních a vysokých škol (Konzultace SOČ, seminární práce, celostátní seminář o ekologii, semináře pro studenty pedagogicky zaměřených vysokých škol)
- 122 talk shows and discussions, 121 guided tours for schools, regularly week-end guided tours, 20 workshops for students

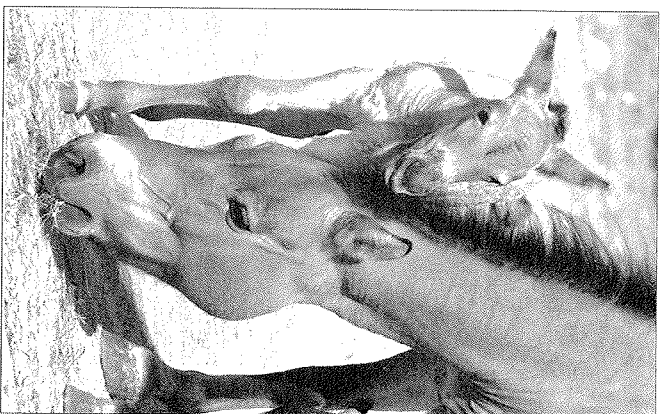
### Klub mladých přírodovědců

Young Naturalists Club

V roce 2000 pravidelně pracovalo celkem 146 členů v 10 kroužcích (5 chovatelských, 2 starší žáci, 1 mladší žáci, 2 středškoláci) 10 groups with 146 members

### Prázdninová zooškola

3 čtyřlenní turnusy, každý pro 20 dětí, kdy se mohly seznámit se zvířaty, základy chovatelské a se základním zoo.  
Summer holiday zoo-school – 3 cycles per 20 children



Kůň Převalského, 200 hřibě Filipka s makrou Norou, 11. 9. 2000

### Večerní a noční prohlídky

V lednu (724 účastníků) a v prosinci (602 účastníků) probíhaly o sobotách a nedělích večerní prohlídky s průvodcem převážně po pavilonech (lachtani, tuňáci, želvy, kočkavité šelmy a sloninec), v červenci (363 účastníků) noční prohlídky s průvodcem pro horní část zoo (kopytci, klokan, pavilon vzácných savců). Jedinečná možnost seznámit se s aktivitou a projevů zvířat ve večerních a nočních hodinách.  
Evening and night guided tours – 1689 visitors

### Komentované krmení zvířat

Již na 10 místech v zoo ošetřovatelé krmí v pravidelnou pevně stanovenou hodinu, návštěvníci jsou seznamováni s jednotlivými zvířaty, jejich potravou a dalšími zajímavostmi (vydř, klokan, koně Převalského, lachtani, tuňáci, pelikáni, levharti, tygři a lvi, sloni, velké želvy).  
Keepers talks at ten points throughout the zoo

### Jiné programové a mediální akce

- 7. - 18. 2. - Bloudění pražskou zoo - soutěž pro děti po celém areálu zoo
- 8. a 9. 4. - Zvířata z pohádek v pražské zoo - vpravění odborníků z Orientálního ústavu ČSAV
- 15. 4. - Velikonoční dílna aneb Přijďte si namalovat vejce
- 22. 4. Den Země - ekotest a hry na téma ohrožené druhy zvířat
- 30. 6. Ze školy do zoo - sportovní soutěže a zábavný program
- Loutkové léto v Zoo Praha - divadlo Minor - krátké pohádky se zvířecími náměty, každý víkend od května do září
- 20. a 21. 5. - Botanické procházky po zoo - představení vzácných dřevin v areálu Zoo Praha
- 30. 6. - Ze školy do zoo - programové odpoledne pro všechny, kdo se těší na prázdniny
- 22. 7. - Den s ABC v Zoo Praha - program v dětském koutku, indánské soutěže, křtiny bizontů
- 2. a 3. 9. - Loučíme se s prázdninami - dvě odpoledne v dětském koutku nejen pro školáky
- 4. 9. Vítáme prvníčky - soutěže o první vysvědčení
- 30. 9. - Den s ČT - program v dětském koutku uváděný moderátory pořadu Ži-ra-fa křtiny mláďete žirafy hosté - herci: Jitka Molavcová, Magda Reifová, Jan Vodňanský, Zora Jandová, Petra Riegrová
- 3. 10. - Prezentace Jihofaifických areolinek a velvyslanectví JAR
- 10. 10. - Lunch Animal Planet - prezentace nového programu kabelové televize zaměřeného na život zvířat a přírodu
- 14. 10. Barevný podzim aneb Zábavný svět přírodních materiálů - srojení podzimního stromku, kreslení přírodními barvami
- 17. 10. - Zvířata v knihách i v zoo - soutěž pro dětské čtenáře





Mláďata hyeny čabrakové

- 28. 10. - křtiny - jaguarundi, hutie kongea, klokani, kiang, pekari kmořti: Pražský Kudykam
  - 5. 12. - Mikuláš v Zoo
  - 24. 12. - Štědrý den v zoo
  - Adventní dílny - výroba tradičních i netradičních vánočních ozdob, zdobení slavnostního stolu
- Various events, competitions, specific sessions and meetings*

### JINÉ VÝZNAMNÉ AKTIVITY

*Other important activities*

#### Výstavy a prezentace

*Exhibitions and presentations*

- 25. 1. - Zahájení výstavy Zoo Praha a 21. století ve stanici metra Palmovka
- 22. – 24. 3. Schola Pragensis - účast na výstavě ve Veletržním paláci
- od 25. 3. Poslední divoký kuň - výstava na ochozu pavilonu slonů u příležitosti 100 let chovu koně Převalského a 40 let vedení Plemenné knihy koně Převalského pražskou zoo.
- 14. – 24. 4. Čyři živly aneb I rostliny se pohybují - hmatová výstava nejen pro zrakově handicapované návštěvníky, ve spolupráci s Pražskou botanicou zahradou

- Prezentace zoo v ulicích Prahy (Citylights)
- Výstava exotického ptactva – Botaničká zahrada UK

#### Tiskoviny

*Prints*

- Trojský koník - časopis pro širokou veřejnost, 2x ročně, náklad 3 000 kusů
- Tamtamny z pražské zoo - o zvířatech a lidech - vnitřní časopis Zoo Praha, 6x ročně, náklad 300 ks

Sledované období: 1. 1 – 31. 12. 2000

*Period of interest*



Los, samice s mláďaty, 2000 (C)

Vladimír Moýčka

## Zoologická záhrada Spišská Nová Ves

Riaditeľ : Karol Dzurik  
Director

Adresa: Zoologická záhrada Spišská Nová Ves  
Address Sadová 6  
052 01 Spišská Nová Ves, Slovakia  
Tel.: +421.965. 44 62 631  
Fax: +421.965. 44 62 631



Rozloha v ha (celkom/expozičná časť): 6,5  
Area in ha (total/exhibits)

Počet zvierat (druhy/jedincí): 50/190  
Number of animals (species/specimen):

Členstvo v odborných organizáciách:  
Membership in professional organizations

Počet Európskych chovných programov (EEP): 3  
Number of EEPs

NOVINKY V EXPOZIČNEJ ČASTI:  
New or adapted exhibits

- Výstavba novej voliéry pre myvala severného (Procyon lotor)
- Ukončenie výstavby výbehu a ubikácie pro hrošíka líberijského (Choeropsis Iberiensis)  
*New enclosures for raccons and pygmy hippos*

CHOVATEĽSKÉ NOVINKY:  
Husbandry news

- Odechovy (*Notable births*): kačica pížmová (Cairina moschata f.d.), mandrli pestrý (Papio sphinx), dikobraz európsky (Hystrix cristata), osol domáci (Equus asinus), ťava dvojhrbá (Camelus ferus bactrianus), lama krotká (Lama glama), koza kašmírská (Capra hircus), koza kašmírská (Capra hircus)

## AKCIE PRE VEREJNOSŤ: PR Events

- Deň deťí – deťský deň v zoo – vstup zdarma, rôzne súťaže za sponzorskej pomoci firmy Algida
- 20.4. 2000 – slávnostné otvorenie bového výbehu

Sledované obdobie: 1.1. – 31.12. 2000  
Period of interest

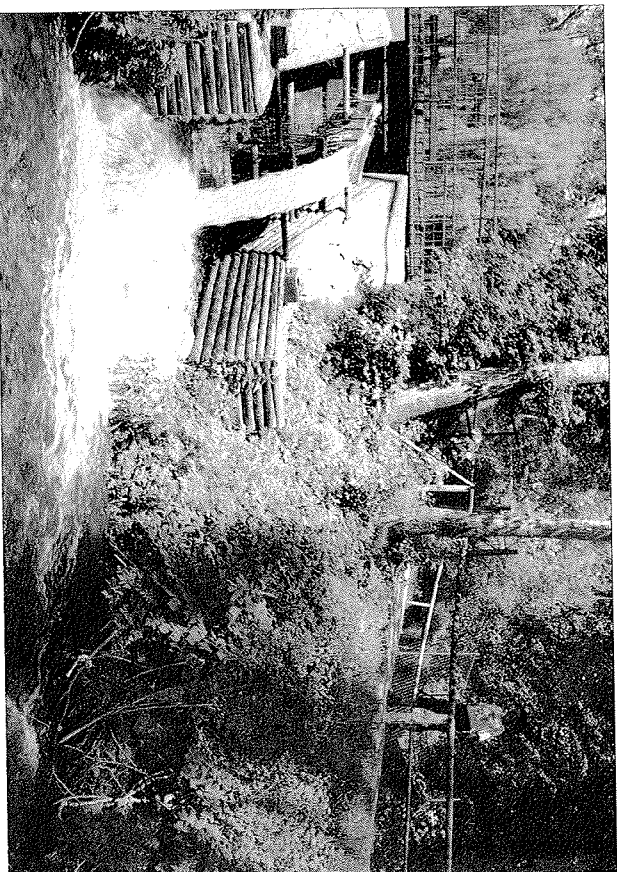


Foto: ZOO Spišská Nová Ves

# Zoologická zahrada Ústí nad Labem



**Ředitelka:** Dipl. Ing. Zdeňka Jeřábková  
*Director*

**Adresa:** Zoologická zahrada Ústí nad Labem  
*Address* Drážďanská 23, 400 07 Ústí nad Labem  
**Tel:** +420. 47. 550 33 54, 550 34 21, 550 17 66  
**Fax:** +420. 47. 550 34 51  
**E-mail:** zoo@zoousti.cz  
director@zoousti.cz  
**Web:** <http://www.ussti-nl.cz/unl/EKO/zoo.html>

**Rozloha v ha (celkem/expoziční část):** 26/26  
*Area in ha (total/exhibits)*

**Počet zvířat (druhy/jedinci):** 212/1242  
*Number of animals (species/specimen):*

**Členství v odborných organizacích:**  
*Membership in professional organizations*

EAZA – European Association of ZOOs and Aquaria  
CBSG – Captive Breeding Specialist Group  
ISIS – International Species Information System  
IZE – International Association of ZOO Educators  
EEKMA – European Elephant Keeper and Management Association

**Počet Evropských chovných programů:** 32  
*Number of EEPs*

**NOVINKY V EXPOZIČNÍ ČÁSTI:**  
*New or adapted exhibits*

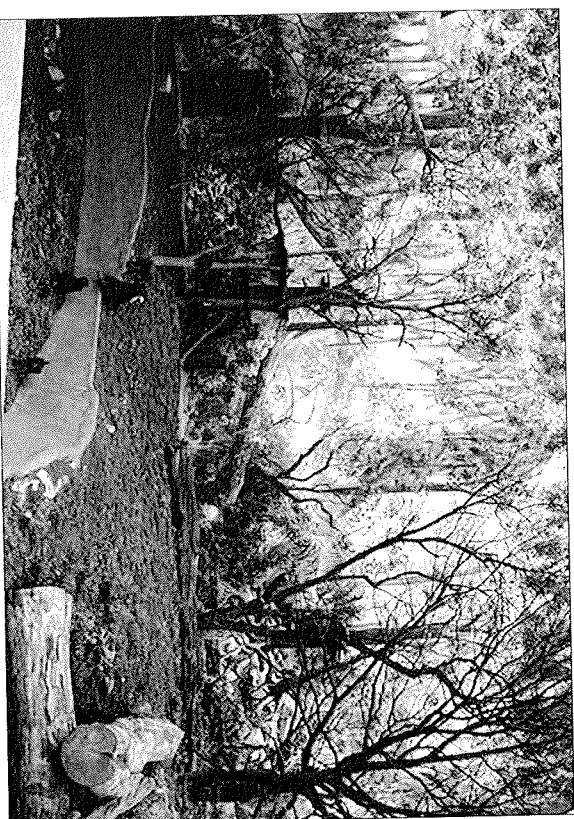
- nový box pro malajské medvědy v pavilonu velkých šelem  
*New Malaysian sun bear cage in the big cats house*
- nové klece pro malé kočkovité šelmy  
*New cages for small cats*
- nové boxy pro levharty v pavilonu šelem  
*New cages for leopards in the big cats house*
- nová expozice hulmanů  
*New entellus langur exhibit*

- nový výběh pro skupinu mandrlů rhyholicích o celkové ploše 400 m<sup>2</sup> vznikl přesstavou výběhu tygrů na pavilonu šelem. Výběh má přírodní, travnatý povrch a obsahuje množství stromů jako obohacení životního prostředí opic. Od návštěvníků je oddělen příkopem. Naše skupina mandrlů ve složení 2,7 se poprvé v životě seznámila s travnatou plochou, což nás mimo jiné inspirovalo k malé etologické studii.
- proslulý plot z ústecké Matiční ulice, který rozhybal téměř všechna média a plnil titulní stránky novin, jehož "sláva" překročila nejen naše hranice, ale i hranice starého kontinentu, je nyní instalován v naší zoo, kde má i svoji jmenovku.  
*The famous fence from Matiční street, that activated all media and filled the title pages of the newspapers, whose fame crossed not only the state border but also the borders of the continent, was installed and even properly labelled in our ZOO.*

## CHOVATELSKÉ NOVINKY:

*Husbandry news:*

- Odchovy (*Notable births*): 120 létatka (*Polypedates cruciger*), 300 rosnička australská (*Litoria caerulea*), 20 dendrobátka (*Dendrobates* sp.), 8 víčkovnice (*Tripitris on petasatus*), 15 agama vodní (*Physignathus cocincinus*), 2 leguán kubánský (*Cyclura nubila*), 4 hroznyšovec kubánský (*Epicrateres anguilifer*), 16 užovka (*Hydrodynastes gigas*), 3 nandu papový (*Rhea americana*), 2 kakadu Goffinův (*Cacatua goffini*), 2 alexander čínský (*Psittacula derbiana*), 3 alexander malý (*Psittacula krameri*), 3



Mandrlíí výběh

alexander velký (Psittacula eupatria), 10 papoušek Fischertův (Agapornis fischeri), 2 rožla Pennantova (Platyercus elegans), 0,2 tamarin žlutotuky (Saguinus midas), 1,0 mandrlí ryhločí (Mandrillus sphinx), 0,1 guetěza pláštčková (Colobus gueterea caudatus), 0,1 hulman posvátný (Semnopithecus entellus), 0,1 langur stříbřitý (Trachypithecus cristatus), 1 gibon černý (Hylobates concolor leucogenys), 1,0 orangutan bornejský (Pongo p. pygmaeus), 1,1 kočka krátkouchá (Prionailurus euphilurus), 1,1 kočka slanišší (Felis geoffroyi), 1 surikata (Suricata suricatta), 16 psoun přeriový (Cynomys ludovicianus), 2,0 osel somálský (Equus africanus somaliensis), 1,1 zebra Hartmannové (Equus zebra hartmannae), 1,0 žirafa Rothschildova (Giraffa camelopardalis rothschildi), 1,0 velbloud dvouhrbý (Camelus ferus bactrianus), 0,2 lama alpaka (Lama guanicoe pacos), 1,1 lama krotká (Lama guanicoe glama), 0,1 voduška červená (Kobus leche kahniensis), 0,1 voduška jelenovitá (Kobus ellipsiprymnus defassa), 0,1 anoa nížinný (Bubalus depressicornis), 2 pavouci hřivnatí (Ammotragus lervia)

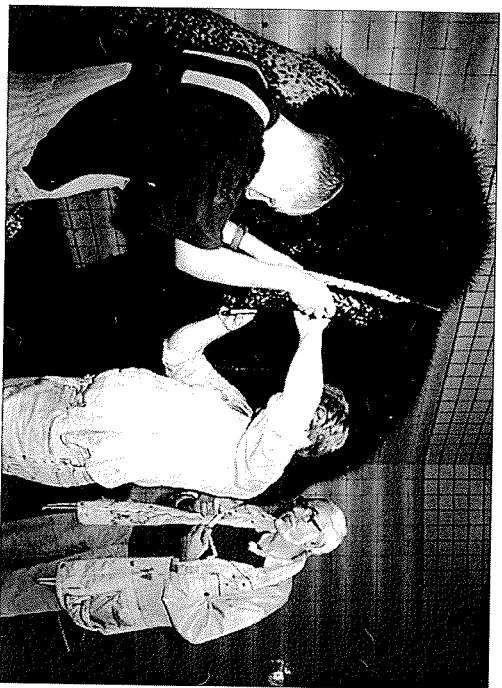
- Příchoďy (*Notable arrivals*): 1,1 krajita písmenková (Python sabae), 4 skokan hrabavý (Pyxicephalus adspersus), 0,1 vyřeček malý (Otus scops), 0,1 orl stepní (Aquila rapax), 2 holoubek chocholavý (Ocyphaps lophotes), 0,1 papoušek konzský (Poicephalus gulielmi), 0,1 pásovec ščítinatý (Chaetophactus villosus), 40 histonos krátkoocasý (Carollia perspicillata), 1,0 hulman posvátný (Semnopithecus entellus), 1,0 langur jávský (Trachypithecus cristatus pyrhus), 0,1 sitatunga (Tragelaphus spekei), 2,1 sika vietnamský (Cervus nippon pseudaxis), 2,0 jelen bělohuby (Cervus albirostris), 2,3 antilopa jelení (Antelope cervicapra), 1,0 panda malá (Ailuurus fulgens)

#### AKCE PRO VEŘEJNOST: PR Events

- V průběhu celého roku denně ukázky cvičení lachtanů, cvičení a procházka slonů po Zoo, v letní sezóně: krmení mangust a piraně, "medový strom" u malajských medvědů, letové ukázky s dravými ptáky, jízda na ponících
- In the course of the year sea lion shows, elephants show and walk around the Zoo, in the summer "Honey tree" in sun bears, piranha and mongoose feeding, falconry show, pony rides*
- 13 pořadů pro návštěvníky s celkovou účastí 12.659 osob
- 13 shows with attendance of 12.659 visitors*
- Za vsvěděčení do ZOO - 31. ledna - maňáskové divadelní představení na pavilonu šelem spojené s lampionovým průvodem
- Jarní prázdniny v ZOO - 4. - 11. března - celotydenní kvíz v areálu ZOO, losování v přímém vysílání Českého rozhlasu
- Spring holidays at the Zoo - from March 4<sup>th</sup> to March 11<sup>th</sup> - an all week quiz at the Zoo, ballot live relayed by the Czech radio.*
- Den Země v ZOO - 22. dubna - pořad na Kolibě, ve 12.00 hodin „Zvonění budkůů“ (akce vyhlášená chomutovským zooparkem), host dne prof. Veselovský, křtiny na-rozeného žirafho mláděte, knoťi Lucie Zedníčková a Vítek Pokorný

- Velikonoční kvíz „O vejce ptáka emu“ - 20. - 24. dubna - otázky s velikonoční tematikou rozmistěné v areálu ZOO
- An Easter quiz "For the Emu's egg" - April 20<sup>th</sup> to April 24<sup>th</sup> - questions with Eastern themes hidden in the ZOO area.*
- Máj v ZOO - 1. května - kvíz s názvem Láska v přírodě (účasť 420sob), hudba k poslechu i k tanci
- May Day at the ZOO - May 1<sup>st</sup> - a quiz called "Courtship in the nature" (42 participants), dance and amusing music.*
- Den dětí s Frekvencí 1 - 3. června - pořad na Kolibě, soutěže, písničky, hry, moderátor Petr Lesák, křtiny narozeneho velblouda dvouhrbého, dále soutěžní atrakce na louce u Koliby
- 17. června - v rámci branné soutěže „Dokáž, že umíš“ byly pro soutěžní družstva z celé České republiky - vítěze oblasních kol - připraveny v areálu ZOO různé vědomostní a zdatnostní úkoly
- Hurá na prázdniny - 30. června - sportovní úkoly na stanovištích v celém areálu zoologické zahrady
- Během prázdnin se uskutečnily dvě soutěže pro návštěvníky určené především dětem - Velká prázdninová soutěž s Českou pojišťovnou a Detektivní soutěž s časopisem Bludiště
- Rozloučení s prázdninami - 3. září - zábavný pořad na Kolibě s moderátorem Honzou Múslíem, soutěže, písničky, křtiny hulmana stříbřitého
- Country ball - 23. září - spoluúčast na této akci zejména propagační akce, zhotovením plakátů a vstupenek, přičemž vítězka byl věnován na podporu zoologické zahrady
- I zvířata mají svátek - 1. října - zábavný pořad na Kolibě pořádaný ve spolupráci s Rádiem Tep, kterému předcházelo slavnostní odemknutí "záračné studánky" - geometriálního vrtu v ZOO Ústí nad Labem
- Animals have their feast too - October 1<sup>st</sup> - an amusing programme at the Koliba organised in co-operation with Radio Tep, which started by official opening of the "miraculous spring" - a geothermal borrow in the Ústí nad Labem ZOO.*
- Stezkami ZOO - 26. - 29. října - 7. ročník kvízu
- Through the paths of the ZOO - October 26<sup>th</sup> to October 29<sup>th</sup> - the 7<sup>th</sup> year of the quiz.*
- Vánoční ZOO - 9. prosince - 1. ledna - již třetím rokem je ZOO vánočně vyzdobená a navštěvovaná, je prodloužená otevírací doba až do 18.00 hodin, pravidelně v 17,30 hodin cvičí lachtan Hombré.
- Christmas ZOO - December 9<sup>th</sup> to January 1<sup>st</sup> - the third year the ZOO was decorated and illuminated, the visitors hours were extended until 18.00, regular nocturnal sea lion Hombré show started at 17.30 hours.*
- Vánoční zpívání - 9. prosince - představení Legenda o hvězdě Divadla Evy Hruškové.
- Výukové programy pro všechny věkové kategorie dětí a studentů
- Education programmes for all age categories of children and students*

- Průvodcovská činnost s odborným výkladem (zejména v době školních výletů v dubnu až červnu)
- *Guided tours (especially from April to June during school excursions)*
- Tisk: série šesti pohledů, letáky „ZOO Ústí nad Labem v roce 2000“, „ZOO severozápadních Čech“ (spolupráce se ZOO Děčín a Podkráňohorským zooparkem v Chomutově), stolní kalendář na rok 2001 (spolupráce se ZOO Dvůr Králové n. L.), osm druhů táčky pod hříčky s barevnými fotografiemi zvířat
- *Printed matters: a serial of six postcards, leaflets "Ústí nad Labem ZOO in 2000", ZOOS of the northwest Bohemia" in co-operation with Děčín ZOO and Zoopark Chomutov, table calendar 2001 (in co-operation with Dvůr Králové n.L. ZOO), eight treys with colourful animal portraits*
- Účast na mezinárodním veletrhu cestovního ruchu WORLD HOLIDAY, v rámci regionu městský jarmark v Bilině, dětský den pořádaný Českým rozhlasem, výstava Člověk v přírodě v Lounech, výstava Zahradá Čech v Lioměřicích
- *A participation in an international travel fair WORLD HOLIDAY, a traditional market at Bilina, a children day organised by the Czech radio, an exhibition "Man in the nature" at Louny, an exhibition Czech as a Garden at Lioměřice.*
- Přednáška pro veřejnost "Borneo, země orangutanů"
- *Lecture for public "Borneo, the orang-utan's country"*
- V rámci Zoologického klubu při ZOO Ústí n. L. a Děčín a Podkráňohorského Zooparku Chomutov se uskutečnily čtyři přednášky s promítáním barevných dia- pozitivů (Afrika snů, Tajemné Japonsko, Za přírodou Ekvádoru, Národní parky Kalifornie a Arizony).
- *Four lectures completed with colour slides (Africa Dreams, Mysterious Japan, The nature of Equador, National parks of California and Arizona) were performed by the County Zoological Club of Děčín and Ústí nad Labem ZOOS and Zoopark Chomutov.*



Odběr krve u slonů

#### JINÉ VÝZNAMNÉ AKTIVITY:

*Other important activities:*

- V rámci úvahy o inseminaci slonů a po dohodě s odbornou skupinou Dr. Hildebrandta jsme tři měsíce odebrali vzorky krve a moče od našich asijských slonů. Laboratorním vyšetřením vzorků a následným klinickým vyšetřením slonice bylo zjištěno, že sexuální cyklus Delhi probíhá bez výkyvů, hladiny hormonů odpovídají normě a stav pohlavních orgánů je vhodný pro provedení inseminace. Delhi se rovněž nachází v optimálním věku. Během klinického vyšetřování byli členové odborné skupiny velmi příjemně překvapeni disciplinovaností obou samic, za což patří dík našim ošetřovatelům.
- *Within framework of thought about assisted reproduction in elephants and after debate with Dr. Hildebrandt's group we were taking blood and urine samples from our Indian elephant females for three months. Laboratory examination and following clinical examination revealed regular ovarian cycle, adequate hormonal levels and convenient status of the reproductive tract morphology in female Delhi. She also reached an optimal age for reproduction. High degree of training and discipline of both females achieved thanks to our keepers' skill was surprising for all members of scientific team.*
- Krajský zoologický klub, fungující ve spolupráci se ZOO Děčín a Zooparkem Chomutov, vydal 24. svazek sborníku Fauna Bohemiae Septentrionalis. Klub byl založen v roce 1973 a sdružuje zájemce o výzkum a mapování fauny severočeského regionu. První díl sborníku vyšel již roku 1976.
- *The County Zoological Club co-operating with Děčín, Ústí nad Labem and Chomutov ZOOS published 24<sup>th</sup> volume of the Fauna Bohemiae Septentrionalis proceedings. The club established in 1973 has been associating people working in research and surveying fauna of the region. The first volume published in 1976.*

Sledované období: 1.1.2000–31.12.2000  
 Period of interest

# Zoopark Vyškov

Ředitel: Josef Kachlík  
Director

Adresa: Zoopark Vyškov  
682 01 Vyškov, CZ  
Tel.: +420. 507. 223 56, 0606. 447 224  
Fax: +420. 507. 223 56  
E-mail: zoo.vyskov@cmail.cz

Rozloha v ha (celkem/expoziční část): 8/4  
Area in ha (total/exhibits)

Počet zvířat (druhy/jedinci): 68/407  
Number of animals (species/specimen):

Členství v odborných organizacích:  
Membership in professional organizations

NOVINKY V EXPOZIČNÍ ČÁSTI:  
New or adapted exhibits

- Dokončení výstavby provozní budovy (přípravná krmiv, skladovací prostory, sklep, mrazicí a chladič box, veterinární ošetřovna a sociální zázemí pro zaměstnance).  
Commencement of works on a new operation building

CHOVATELSKÉ NOVINKY:  
Husbandry news

- Odechovy (*Notable births*): 13 nandu pampový (*Rhea americana*), 3 husa labutí (*Anser cygnoides*), 8 páv korunkatý (*Pavo cristatus*), 1 kočka krátkouchá (*Prionailurus euphilurus*), 1 kůň domácí-pony (*Equus caballus*), 2 kůň fjordský (*Equus caballus - "ford"*), 1 osel domácí (*Equus asinus*), 3 gayal (*Bos frontalis*), 1 watussi (*Bos taurus f.d.*), 1 jak domácí (*Bos grunniens f.d.*), 2 uherský skot (*Bos taurus f.d.*), 9 koza kaparská (*Capra hircus*), 5 koza wallisská (*Capra hircus*), 7 koza bavorská (*Capra hircus*), 5 ovce kamerunská (*Ovis aries*).

- Příchody (*Notable arrivals*): 2 labutí velká (*Cygnus olor*), 1 bažant tibetský (*Crossoptilon crossoptilon*), různá plemena kura domácího (*Gallus gallus f.domestica*), 3 klokan parma (*Thyllogale parma*), 4 lemura kata (*Lemur catta*), 2 mandril (*Papio sphinx*), 2 pavíán plášťkový (*Papio hamadryas*), 6 nutrie (*Mycocastor coypus*).



## AKCE PRO VEŘEJNOST: PR Events

- Leden - Ples Zoo-parku Vyškov
- vyhlášení výtvarné soutěže pro ZŠ a LŠU "Život v zoo 2000"
- Únor - zahraniční zájezd do Burgers' Zoo v nizozemském Arnhemu
- Březen - cyklus přednášek v Knihovně K. Dvořáčka na téma chov domácích zvířat
- *March - series of lectures on a theme "Domestic Animals Husbandry"*
- Duben - Zahájení sezóny, kritiny narozených zvířat, oslavy Dne Země (Zvonění budíků)
- "Cesty za krásou podzemí" - beseda se speleologem a jaskyňářským potápěčem Michalem Piškulou
- Květen, červen - "Den v Zoo" - celodenní program pro školní výlety
- *May, June - "A Day in the Zoo" - all-day-long programme for school trips*
- Červen - Dětský den - "Sobota dětem"
- Dětský den - "Po škole v Zoo"
- Červenec - letní dětský tábor u Myslejovicke vodní nádrže spojený s jízdou na koních
- Říjen - cyklus přednášek pro školní mládež na téma "Ježek a lidská péče" a chov terarijních živočichů
- *October - a series of lectures on a theme "Hedgehog and Human Care"*
- Prosinec - Živý hanácký betlém - vystoupení folklorních souborů s ukázkami zvyků a tradičních obyčejů v období adventu na vesnici
- zájezd do vánoční Vídně s návštěvou zoologické zahrady

## JINÉ VÝZNAMNÉ AKTIVITY:

*Other important activities*

- Prosinec - "Mstskni si kulama ve Vyškově" - kuželkářský turnaj pro pracovníky zoo

Sledované období: 1.1.2000 - 31.12. 2000  
*Period of interest*

# Zoologická zahrada a zámek Zlín – Lešná

**Ředitel:** Mgr. Ivo Klíka  
**Director:**

**Adresa:** Zoologická zahrada a zámek Zlín-Lešná

**Address:** Lukovská 112, 763 14 Zlín 12, CZ

**Tel.:** +420. 67 791 41 80-1

**Fax:** +420. 67 791 40 53

**E-mail:** [zoollesna@mbox.mrp.cz](mailto:zoollesna@mbox.mrp.cz)

**URL:** [www.gedip.cz/lesna](http://www.gedip.cz/lesna)

**Rozloha v ha (celkem/expoziciční část):** 52/46  
*Area in ha (total/exhibits)*

**Počet zvířat (druhy/jedinci):** 207/2078  
*Number of animals (species/specimen)*

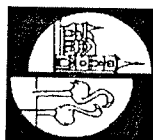
**Členství v odborných organizacích:**  
*Membership in professional organizations*

EAZA – European Association of Zoos and Aquariums  
WAZA – World Association of Zoos and Aquariums  
IZE – International Association of Zoo Educators  
ISIS – International Species Information System  
L.I.F. – International Lipizzan Federation

**Počet Evropských chovných programů (EEP):** 16  
*Number of EEPs*

**NOVINKY V EXPOZIČNÍ ČÁSTI:**  
*New or adapted exhibits*

- Nové expozice: pro australské kakadu, ary a kotuly veverovité, nová parková expozice pro ary a sokolnické dravce
- *New exhibits: Australian cockatoos, aras and squirrel monkeys, new park exhibits for aras and for birds of prey used for falconry*
- Jelení park
- *Deer park*
- Rekonstrukce expozice lachtanů
- *Reconstruction of exhibit for fur seal*



## CHOVATELSKÉ NOVINKY: *Husbandry news*

- Odechovy (*Notable births*): 15 hroznýš královský (*Boa constrictor*), 3 agama vodní (*Physignathus cocincinus*), 0.0.2 tučňák Humboldtův (*Spheniscus humboldti*) - první odchov v naší zoo, 0.1 ibis rudý (*Eudocimus ruber*) - první odchov v ČR, 3.4 kachna rudohřbetá (*Calonetta leucophrys*), 1.0 orlí steptň (*Aquila rapax*), 0.0.2 loskuták posvátný (*Gracula religiosa*), 1.0 klokan obrovský (*Macropus giganteus*) - první odchov v zoo, varí čemobilý (*Varecia v. variegata*), 4.2.1 kotul veverovitý (*Saimiri sciureus*) - první odchov v zoo, 1.0 lachtan hřivnatý (*Orania byronia*), 1.1 přimorožec arabský (*Oryx leucoryx*), 0.3 zebra bezhřívá (*Equus b. cuninghama*)

- Příchody (*Notable arrivals*): tučňák Humboldtův (*Spheniscus humboldti*), husa magelánská (*Chloephaga picta*), kachna rňozobá (*Netta peposaca*), ledňák obrovský (*Dacelo novaeguinae*), zoborožec hvízdavý (*Ceratogymna f. sharpii*), klokan obrovský (*Macropus giganteus*), adax (*Addax nasomaculatus*)

## AKCE PRO VEŘEJNOST: *PR Events*

- 22. 4. - Den Země
- 30. 4. - Dětské odpoledne s Knihou džungli
- 1. 5. - Májové oslavy v ZOO
- 14. 5. - Márný a dětí v ZOO
- 21. 5. - Balet lipických koní
- 3. 6. - Dětský den v ZOO
- 24. 6. - Veselé ukončení školního roku
- 3. 9. - Randež – vous s Afrikou
- 10. 9. - Den uměleckých řemesel a Medové slavnosti
- 24. 9. - Tarzan Tour
- Světový den zvířat
- Svatohubertské oslavy
- 3. a 17. 11. - Páteční večerní lampiónové prohlídky zlínské ZOO
- Super sobota Sv. Mikuláše

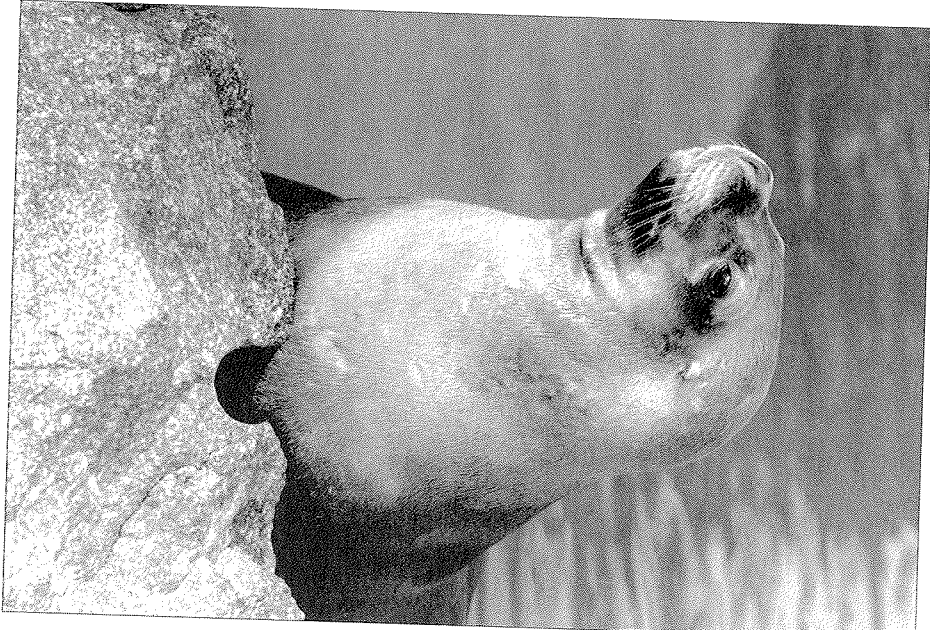
## JINÉ VÝZNAMNÉ AKTIVITY: *Other important activities*

- Valná hromada EAZA v Basilěji doporučila uspořádat mezinárodní pracovní seminář odborníků zoo z centrální a východní Evropy v ZOO Zlín v květnu 2000. Akce se realizovala pod patronací EAZA a WAZA



Tabulka 1

ZOO	Návštěvníci a vstupné visitors and entrance fee		Stav zvířat Animals number (A = jedinci, B = druhy) A = specimens, B = species													
	Počet osob Total number of persons	z toho děti Number of children	Vstupné Entrance fee		Celkem Total	Savci Mammals	Ptáci Birds	Plazi, oboj. plazů Reptiles&amphibians	Ryby Fish	Ostatní Other	A	B				
			dospělí adults	děti children												
Brno	251 146	79 817	40	20	1 769	330	276	83	217	63	231	53	996	108	49	23
Děčín	69 246	31 960	35	20	296	98	143	48	144	48	9	2	0	0	0	0
Dvůr Králové n.L.	557 400	281 806	95	60	2 670	486	818	95	694	133	162	41	561	57	435	57
Hodonín	132 640	74 610	35	15	516	153	128	43	172	56	35	13	181	41	0	0
Chomutov	161 906	82 905	40	20	624	136	282	60	303	69	39	7	0	0	0	0
Jihlava	182 627	86 306	45	30	628	111	205	54	60	19	189	29	71	8	0	0
Lešná	330 095	124 600	50	30	2 078	207	245	47	590	116	95	25	1 146	17	2	2
Liberec	360 947	165 732	45	25	1 038	158	435	48	451	87	32	11	120	12	0	0
Ohrada	200 712	46 758	25	10	364	114	61	25	260	81	43	8	0	0	0	0
Olomouc	358 000	203 691	40	20	1 189	289	466	104	384	60	55	15	141	38	123	72
Ostrava	315 004	182 840	40	15	832	200	272	65	461	126	81	6	18	3	0	0
Píseň	212 930	101 363	50	20	2 484	703	889	115	789	257	656	161	150	21	0	149
Praha	635 019	368 311	50	25	1 712	731	113	820	187	187	161	43	0	0	0	49
Ústí n. L.	148 988	81 532	45	20	1 241	227	337	86	172	51	435	56	291	31	6	3
Vyškov	45 872	26 708	25	15	383	76	168	40	186	33	9	2	20	1	0	0
celkem	3 962 632	1 938 939			17 724		5 476		5 703		2 232		620		615	
Bojnice	327 514	140 258	40	20	2 793	264	230	52	465	116	149	36	1 942	55	7	5
Bratislava	147 353	74 987	30	10	1 164	163	740	72	297	56	125	29	0	0	2	6
Košice	70 485	47 131	30	16	765	121	271	49	171	36	55	13	161	19	107	4
Spš. N. Ves	60 000	29 190	15	10	190	50	129	30	129	19	1	1	0	0	0	0
celkem	605 352	291 566			4 912		1 301		1 062		330		2 103		116	



ZOO Zlín Lešná

The EAZA annual meeting in Basle recommended to organize the International workshop of zoo experts from Central and Eastern Europe in ZOO Zlín in May 2000. The action was realised under auspices of EAZA and WAZA - Účast na výroční konferenci WZO v Palm Springs - říjen 2000 - Participation at the WZO Meeting in Palm Springs - October 2000

Sledované období: 1.1. – 31.12. 2000  
Period of interest





## Unie českých a slovenských zoologických zahrad

Ekonomické údaje o výkonech ZOO v roce 2000  
Economic data about Zoos efficiency

**Tabulka 2**

ZOO	Příjmy v tis. Kč/SK Incomes in thousands CZK/SK		Verejné dotace Public budget grants		5 Sobesťac- nost v % Self-suffi- ciency in %
	1 Celkem Total	2 Z toho vlastní příjmy Own Incomes	3 Příspě- vek zřizova- tele Subsidies of the founder	4 Jiné dotace z veřej- rozpočtu Other grants from public budgets	
Brno	42 233	14 725	25 900	1 608	35,97
Děčín	13 262	3 276	9 000	986	25,8
Dvůr Králové n. L.	120 472	73 658	0	46 814	64,1
Hodonín	10 287	4 133	5 760	394	40
Chomutov	19 255	6 413	11 430	1 412	33,34
Jihlava	18 925	9 153	7 922	1 850	65,6
Lešná	40 876	17 602	21 370	1 904	43,77
Liberec	37 031	20 485	14 000	2 546	55,7
Ohrada	15 806	3 339	12 000	464	21
Olomouc	27 999	12 314	13 405	2 280	45,3
Ostrava	33 371	8 742	23 054	1 575	26,5
Pízeň	43 919	16 120	27 729	70	38,27
Praha	132 852	43 721	86 767	5 632	34,25
Ústí n. L.	33 195	8 107	22 452	2 637	24,5
Vyškov	5 842	1 783	4 059	0	43,9
celkem	595 325	243 571	284 848	70 172	39,87
Bojnice	24 833	12 758	12 075	0	51,42
Bratislava	25 287	4 887	20 400	0	19,3
Košice	14 139	2 532	11 507	100	15,35
Spis. N. Ves	1 892	692	1 200	0	36
celkem	66 151	20 869	45 182	100	30,52



## Unie českých a slovenských zoologických zahrad

Ekonomické údaje ZOO v roce 2000  
Economic data about Zoos efficiency

**Tabulka 3**

ZOO	Neinvestiční výdaje v tis. Kč/SK Non-investment outcomes in thousands CZK/SK						
	1 Celkem Total	2 Mzdové prostatky Salaries	3 Krmiva Steliva Food & Bedding	4 Opravy udržba Repairs	5 Energie Energy	6 Vodné stोčné Water & Sewerage	7 Odpisy Deprecia- tions
Brno	40 930	9 770	2 109	3 873	2 209	501	3 122
Děčín	12 698	4 317	995	718	855	198	300
Dvůr Králové n. L.	114 891	19 288	8 096	16 410	8 224	6 752	18 656
Hodonín	10 280	3 300	1 172	409	657	56	572
Chomutov	18 704	4 374	2 242	1 662	827	76	445
Jihlava	13 945	4 448	1 876	658	756	314	780
Lešná	40 206	10 539	2 249	4 992	2 464	0	4 615
Liberec	36 798	8 133	4 480	4 827	2 009	510	3 990
Ohrada	15 641	3 703	775	2 657	396	87	2 526
Olomouc	27 191	8 314	3 952	486	1 818	6	2 056
Ostrava	32 974	11 051	2 450	2 014	3 313	672	3 213
Pízeň	42 126	10 868	2 373	6 119	2 421	224	2 911
Praha	127 657	26 052	16 925	15 712	12 593	4 336	5 084
Ústí n. L.	33 041	10 907	3 119	1 060	3 765	981	500
Vyškov	3 133	2 007	513	75	128	72	262
celkem	570 215	137 071	53 326	61 672	42 435	14 785	49 032
Bojnice	24 811	7 872	2 722	1 162	1 760	752	1 472
Bratislava	25 287	8 142	3 393	852	1 500	1 173	2 509
Košice	16 493	6 466	1 267	69	1 152	0	2 989
Spis. N. Ves	1 457	975	195	30	120	11	0
celkem	68 048	23 455	7 577	2 113	4 532	1 936	6 970



## Unie českých a slovenských zoologických zahrad

Ekonomické údaje o výkonech ZOO v roce 2000  
Economic data about Zoos efficiency

Tabulka 4

ZOO	Investice celkem v tis. Kč/SK Total in thousands CZK/SK	Celkem přepočtených pracovníků Total staff number	Průměrná mzda Average salary
Brno	11 337	77,44	10 513
Děčín	9 432	34,9	11 365
Dvůr Králové n.L.	16 856	142,7	11 264
Hodonín	1 765	29	9 181
Chomutov	4 716	38	9 590
Jihlava	4 688	32,1	11 548
Lešná	18 062	72	12 198
Liberec	14 987	67,7	10 011
Ohrada	18 864	24,68	12 378
Olomouc	5 693	68	10 189
Ostrava	13 004	94,02	10 225
Pízeň	21 231	80	11 320
Praha	154 720	178	11 298
Ústí n.L.	2 869	85,07	10 555
Vyškov	6 416	16	10 453
celkem	304 640	1 039,61	10 805,87
Bojnice	17 514	70	9 371
Bratislava	2 156	72	9 424
Košice	724	58	8 791
Spiš. N. Ves	200	7	11 607
celkem	20 594	207	9 798,25

Tab. 1-4 vypracoval : Ing. Pavel Bradáč

## ODBORNÁ ČINNOST UNIE *Professional Activities*

Zástupci UCSZ v odborných organizacích a skupinách  
*Deputies of UCSZ in professional  
EAZA organizations and groups*

Člen EAZA ZOO informačního centra (ZIC)  
*EAZA ZOO Information Centre (ZIC)*

Kapic Ing. Praha

Členové Rady EAZA  
*EAZA Council members*

Jiroušek Ing. Jihlava  
Šavelová Ing. Bratislava

Člen komise EEP  
*European Endangered Species Breeding Programmes  
Committee members*

Král RNDr. CSc. Brno

Člen komise EEP pro technickou pomoc východoevropským ZOO  
*Members EEP Committee for technical support East European ZOO's*

Jiroušek Ing. Jihlava

Předsedové EAZA TAG  
*Taxon Advisory Groups Chairmen*

Jiroušek Ing. Jihlava – obojživelníci/plazi  
*(Amphibian/Reptile TAG)*  
Rehák RNDr. CSc. Praha – obojživelníci/plazi (Amphibian/Reptile TAG)

Koordinátoři EEP  
*European Endangered Species Breeding Programmes Coordinators*

Rehák RNDr. Praha, - hroznýšovec kubánský (*Cuban boa*)  
Tomášová RNDr. Dvůr Králové nad Labem - nosorožec tuponosý (*White rhino*)  
Žima RNDr. Ústí nad Labem - korovci a zebra Hartmannové (*Helodermis and Hartmann's mountain zebra*)



Vedoucí evropských plemenných knih - ESB  
European Studbook keepers

Zima RNDr. Ústí nad Labem – korovci (*Heloderma sp.*)  
Vokurková ing, Olomouc – kozorožec kavkazský (*Capra caucasica*)

Členové FAZA TAG  
Taxon Advisory Groups members

Rabas MVDr. Chomutov – malé šelmy (*Small Carnivores TAG*)  
Zima RNDr. Ústí n/L – koňoviti, obojživelníci/plazi (*Equid, Amphibian/Reptile TAG*)  
Čolas Ing. Ostrava – brodiví a plamenáči (*Ciconiiformes and phoenicoformes TAG*)  
Moudrý Ing. Děčín – malí savci (*Small Mammals TAG*), přihlášen do skupin pro turovité a kozy a ovce (enlisted to *Bovid TAG and Sheep and Goat TAG*)

Členové komisi EEP  
EEP Committee members

Erich Kočner Mgr. Bojnice – holubi korunači (*Crested pigeons*)  
Kučera RNDr. Brno – dželada (*Gelada baboon*)  
Moudrý Ing. Děčín – kočka Wiedova (*Margay*)  
Holečková RNDr. Dvůr Králové nad Labem – gepard, tygr ussurijský, slon africký a nosorožec dvourohý (*Gepard, Siberian tiger, African elephant, Black rhino*)  
Jiroušek Ing. Jihlava – gibbon černý a levhart cejlonský (*Black gibbon and Sri Lanka leopard*)  
Maříková Ing. Dvůr Králové nad Labem - pes hyenový (*African wild dog*)  
Tomášová RNDr. Dvůr Králové nad Labem - zebra Grévyho (*Grevy' s zebra*)  
Čihák Ing. Dvůr Králové nad Labem - pudu jižní (*Southern pudu*)  
Čuhák, Dvůr Králové nad Labem – bongo (*Bongo*), žirafy (*Giraffe*)  
Moucha RNDr. Dvůr Králové nad Labem - oryx šavlirohý (*Scimitar-horned oryx*)  
Janeček RNDr. Liberec - orl mořský a nosorožec indický (*White-tailed sea eagle and Indian rhino*)  
Vokurková Ing. Olomouc – kosman běločelý (*White-fronted marmoset*)  
Čolas Ing. Ostrava - kondor velký a levhart cejlonský (*Andean condor and Sri Lanka leopard*)  
Brandl Mgr. Praha - vlk hřivnatý (*Maned wolf*)  
Pihart RNDr. Praha - bažant Edwardsův a majna Rothschildova (*Edwards pheasant and Bali starling*)  
Kús RNDr. Praha - kůň Przewalského (*Przewalski horse*)  
Jeřábková Ing. Ústí nad Labem - orangutan (*Orang utan*) a gibbon černý (*Concolor gibbon*)

Členství v CBSG  
CBSG members

Tomášová RNDr. Dvůr Králové nad Labem

Přehled složení jednotlivých odborných skupin UCSZ  
An overview of membership in particular professional groups of the UCSZ

	koordinátor	člen	člen	člen	člen	člen	člen	člen	člen	člen
<b>Komise bezobratlí</b>	MVDr. V. Honsa	p. Dřil	Luděk Šulda	Roman Krejčí	Tomáš Dobrovský					
<i>invertebrates</i>	Pižeň	Olomouc	Pižeň	Pižeň	Praha					
<b>ryby</b>	volné	RNDr. Pavel Moucha	Luděk Šulda	Ján Suja						
<i>fish</i>		Dvůr Králové	Pižeň	Košice	Petr Velenský	Milan Kořínek				
<b>obojživelníci plazi</b>	RNDr. Pavel Moucha	Ing. Vladislav Jiroušek	RNDr. Jaroslav Zima	MVDr. V. Honsa						
<i>amphibians, reptiles</i>	Dvůr Králové	Jihlava	Ústí a. L.	Pižeň	Praha	Olomouc	M. Štoviček	Ing. Jan Landa	František Hladil	
<b>ptáci</b>	RNDr. Karel Pihart	Ing. Kamil Čihák	Petr Hora	Roman Muster	Ing. Petr Čolas	Luboš Hlavnička				
<i>birds</i>		Dvůr Králové	Chomutov	Olomouc	Ostrava	Pižeň	Liberec	Ústí a. L.	Zlín-Lešná	
<b>malé kočky</b>	Mgr. Jiří Novák	Zuzana Slouková	Mgr. Jiří Novák	Svatopluk Jeřáb	Václav Trejbal	Olga Grohmannová	Ing. Pavel Bradáč	Milan Kořínek	Zdenka Nyiariova	
<i>small cats</i>		Ostrava	Děčín	Ostrava	Pižeň	Pižeň	Pižeň	Jihlava	Olomouc	Ústí a. L.
<b>velké kočky</b>	Mgr. Pavel Brandl	Ing. Radka Maříková	Zuzana Slouková	Milan Kořínek	Mgr. Jiří Novák	Svatopluk Jeřáb	Václav Trejbal	Olga Grohmannová	Blažena Čápková	E. Plesarová
<i>big cats</i>		Praha	Dvůr Králové	Děčín	Olomouc	Ostrava	Pižeň	Pižeň	Pižeň	Praha
<b>jeleni</b>	volné	Iveta Rabasová	Ing. Petr Čolas	Ing. Miroslav Špička	Lubomír Veselý					
<i>Cervids</i>		Chomutov	Ostrava	Praha	Olomouc					
<b>antilopy</b>	RNDr. Libuše Veselá	Luděk Čulík	MVDr. Jiří Váhala	Josef Vainar	Tomáš Weber	Ing. Miroslav Špička	L. Melichar	Horvátová	Jan Javůrek	
<i>antelopes</i>		Olomouc	Dvůr Králové	Dvůr Králové	Pižeň	Pižeň	Praha	Liberec	Bratislava	Ústí a. L.
<b>žirafy</b>	Luděk Čulík	MVDr. Jiří Váhala	RNDr. Dana Holečková	RNDr. Libuše Veselá	Ing. Ivo Firla	Miroslav Brtnický	M. Jakubiček	Pavel Král	Ing. Roman Horský	
<i>giraffes</i>		Dvůr Králové	Dvůr Králové	Dvůr Králové	Olomouc	Ostrava	Praha	Liberec	Ústí a. L.	
<b>koňoviti</b>	RNDr. Evžen Kús	Luděk Čulík	MVDr. Jiří Váhala	Sabina Glocknerová	Lubomír Veselý	Ing. Ivo Firla	L. Melichar	Renata Mořčanová	Mgr. Tomáš Kraus	
<i>Equides</i>		Praha	Dvůr Králové	Dvůr Králové	Děčín	Olomouc	Ostrava	Liberec	Bratislava	Ústí a. L.

komise	koordinátor	člen	člen	člen	člen	člen	člen	člen	člen	člen
<b>nosorožci</b>	RNDr. Dana Holečková	Ing. Pavel Petřílek	Krug	Zbyňek Vlk	Eva Juričková					
<i>rhinos</i>	Dvůr Králové	Dvůr Králové	Bratislava	Ústí a. L.	Zlín-Lešná					
<b>sloni</b>	Pavel Kokert	Raděk Jaroš	Petr Korda	Zbyňek Šiša	A. Doležal					
<i>elephants</i>	Ústí a. L.	Dvůr Králové	Děčín	Praha	Liberec					
<b>lemuři</b>	Ing. Jitka Vokurková	Ing. Radka Maříková	Ing. Pavel Bradáč	Ing. Roman Horský						
<i>lemurs</i>	Olomouc	Dvůr Králové	Jihlava	Zlín-Lešná						
<b>kosmanovití</b>	Ing. Pavel Bradáč	Hana Kadrožková	Dagmar Toušová							
<i>callitrichides</i>	Jihlava	Olomouc	Ústí a. L.							
<b>giboni, lidooopi</b>	Ing. Zdeňka Jeřábková	Ing. Radka Maříková	Zdeněk Koviříč	Marek Ždánský	A. Petříková	Tomáš Petrbok	František Hladil			
<i>gibons, great apes</i>	Ústí a. L.	Dvůr Králové	Děčín	Praha	Liberec	Ústí a. L.	Zlín-Lešná			
<b>evidence zvířat</b>	RNDr. Evžen Kús	Ing. Kamil Čihák	Irena Mäslová	Mgr. Tomáš Kraus	Ing. Pavel Bradáč	Ing. Jitka Vokurková	Ing. Vladislav Beneš			
<i>animals record</i>	Praha	Dvůr Králové	Dvůr Králové	Ústí a. L.	Jihlava	Olomouc	Vyškov			
<b>krmivářství</b>	Ing. Martin Téhník	Ing. František Pecen	Roman Řehák	Lubomír Veselý	Mgr. Romana Bartošová	Ing. Martin Faktor	Ing. Skrivánková	Ing. Dagmar Nováková	Ing. Vladislav Beneš	
<i>nutrition</i>	Praha	Dvůr Králové	Děčín	Olomouc	Pizeň	Praha	Liberec	Ústí a. L.	Vyškov	
<b>veterinární</b>	MVDr. Jiří Váhala	MVDr. D. Gregořík	MVDr. Petr Gajdošík	MVDr. Zdeněk Rampich	MVDr. Roman Vodička	MVDr. Kareš	MVDr. Jurek	MVDr. M. Horský	MVDr. Petr Skalka	MVDr. Hyják
<i>veterinary</i>	Dvůr Králové	Zlín-Lešná	Ostrava	Pizeň	Praha	Liberec	Liberec	Jihlava	Ústí a. L.	Vyškov
<b>vzdělávání a propagace</b>	Ing. Eliška Kubíková	Ing. Tomáš Hajnýš	Silvia Pirošková	Mgr. Markéta Hodková	Kateřina Majerová	Roman Kossl	Mgr. Ivana Kalová	Hana Labská	Martin Vobruba	RNDr. Iva Vilhumová
<i>education</i>	Jihlava	Dvůr Králové	Bratislava	Brno	Děčín	Ohrada	Ostrava	Olomouc	Pizeň	Praha
<b>pokračování</b>		Ing. Věra Vrabcová	Mgr. Tom Divilek							
		Ústí a. L.	Zlín-Lešná							
<b>ekonomiky</b>	Ing. Petr Ptáček	Ing. Miroslava Piškulová	p. Dvořáková	Hana Dvořáková	Ingeborg Opařová	Irena Jiroušková	Ing. Petr Králík	Ing. Zdeňka Harantová	Ing. Karel Vytiska	Jaroslava Čermáková
<i>economists</i>	Praha	Brno	Dvůr Králové	Chomutov	Děčín	Jihlava	Ostrava	Pizeň	Praha	Liberec
<b>výstavby</b>	Ing. Jan Coutil	p. Janský	Jan Bruna	Ing. Rudolf Mikulský	Ing. Bohumil Souček	Jiří Kotek	Jiří Hanzlík	Ing. arch Pospíšil		
<i>construction</i>	Brno	Dvůr Králové	Jihlava	Ostrava	Pizeň	Praha	Ústí a. L.	Vyškov		

## Zprávy o činnosti odborných komisí UCSZ Reports of UCSZ Professional Committees

### Komise pro evidenci zvířat v českých a slovenských zoo Animal Inventory Committee

Seminář v podobě rozšířeného zasedání komise pro evidenci zvířat, za účasti zástupců většiny českých a slovenských zahrad, se uskutečnil ve dnech 14. a 15. 11. 2000 na Okrouhliku u Jihlavy. Hlavním tématem jednání byla příprava na přechod k nové podobě Ročenky českých a slovenských zoologických zahrad v roce 2000. Jednání se zúčastnili i externí spolupracovník Zoo Praha Mgr. Petr Zeman, který bude ve spolupráci s dokumentačním oddělením pražské zoo vyvířet zcela novou databázi této publikace v průběhu roku 2001.

A. Hofrichterová, pověřená kompilací údajů a konečnou úpravou Ročenky v této souvislosti upozornila, že přechod na zcela nový způsob vyplňování formulářů a sestavování údajů povede k tomu, že Ročenka vyjde v roce 2001 později než v minulých letech. Největší objem práce čeká při vytvoření a kodifikaci zoologického názvosloví (a to odborného i českého), kdy bude třeba přistoupit na jednotnou taxonomii, s optimálním využitím stávajících názvoslovných kompilací (SIS, Národní muzeum), Zoologické zahrady, které nebudou mít možnost zaslat údaje v elektronické podobě, budou moci nadále používat klasické, ručně vyplňované formuláře. Flexibilní systém umožní dat a jejich využívání umožní v budoucnu vytvořit i jazykové mutace Ročenky, počítáme se slovenskou a anglickou verzí. Jednání semináře byl přítomen dr. Lupták, z přírodovědecké fakulty UK v Bratislavě, tvůrce nového slovenského názvosloví savců, který toto názvosloví po zahrnutí příponinek slovenských zoo poskytne databázi Ročenky. Slovenští zástupci byli požádáni o spolupráci při výběru vhodného názvosloví dalších taxonomických skupin (ptáci, plazi atd.)

Pražská zoologická zahrada prezentovala novou verzi počítačové evidence změn stavů chovaných zvířat s možností propojení s účelní evidencí a návazností na zákonou evidenci CITES druhů.

Z ostatních temat byl diskutován přístup českých a slovenských zoologických zahrad k mezinárodní evidenci ISIS. Bylo konstatováno, že dosavadní trend zdražování ročního členského příspěvku (v roce 2001 bude minimální příspěvek kolem 900 US dolarů) prakticky znemožní případnou účast menším zoologickým zahradám. Proklamovaná česká verze ISIS zatím nevnizkla, část uživatelů informovala o problémích spojených se spuštěním Windows verze ARKS IV. Nejkomplexnější využívá systém ISIS/ARKS Zoo Dvůr Králové.

V rámci všeobecné problematiky informoval prezident Unie českých a slovenských zoologických zahrad Ing. V. Jiroušek o zasedání Světové unie ředitelů zoologických zahrad (WZO-WAZA).

Jubilejní 10. seminář zabývající se evidencí zvířat je plánován na podzim 2001 do Bojnice.

**RNDr. Evžen Kůs**  
koordinátor  
Zoo Praha

#### Summary:

*The author informs on a workshop on animal records keeping in Czech and Slovak zoos which was held in Jihlava on 14. - 15. November 2000. A Yearbook of Czech and Slovak Zoos (census of animals). A new version of the yearbook is prepared for 2001. It will be necessary to use a uniform Czech taxonomy. Slovak taxonomic expert was invited to discuss the integration of Slovak taxonomy into the yearbook.*

### Komise pro propagaci Marketing and Education Committee

Pracovní setkání vzdělávacích a propagačních pracovníků českých a slovenských zoo 7.- 9. září 2000 ve Dvoře Králové nad Labem

Účast: 30 účastníků 15 českých a slovenských ZOO

#### PROGRAM dne 7. 9. 2000:

- účast na Krínách ziraťy síťované
- prohlídka chovného zařízení nosorožců a technického zázemí kamer Českého rozhlasu (určeného pro sledování mláďete mléna a jeho matky - vzácné formy nosorožce tuponosého) po Internetu.
- sraz všech účastníků
- registrace, předání propagačních materiálů
- zahájení setkání pí. ředitelkou RNDr. Danou Holečkovou
- prezentace Darwinovy stanice, seznámení s organizační strukturou oddělení a jednotlivými pracovníky oddělení
- seznámení s programem (Ing. Hájnyš)
- prohlídka volných výběhů a safári projížďka, komentovaná RNDr. Holečkovou (se zvláštním důrazem na reprodukci nosorožců), doplněna diskuzí na téma nočních prohlídek, spolupráce s masmédií a význam výchovné činnosti
- neformální diskuse (výše vstupného, permanentní vstupenky pro školy, provize organizací)

- představení jednotlivých pracovníků zoologických zahrad a náplně jejich práce
- videoprezentace:
  - ZOO Košice „Prvomájový den v ZOO“ (doplněno komentářem)
  - ZOO Děčín: „Děčín na přelomu tisíciletí“
  - ZOO Pízeň: Propagační film z r. 98, (doplněno komentářem)
  - ZOO Ústí: Přehled noviniek v ZOO, doplněno částí propagačního filmu ZOO Dvůr Kr. n. L. : „Mláďde mléna v prvních okamžicích života“, s použitím materiálů ZOO a Českého rozhlasu, (z vysílání po Internetu)

#### Program dne 8. 9. 2000:

- odstoupení (nepřítomné) předsedkyně RNDr. Romany Anděrové - tlumočila RNDr. Iva Vilhumová (ZOO Praha)
- volba nového předsedy (návrhy, hlasování). Na základě hlasování (jednomyslně) zvolena Ing. Eliška Kubíková (ZOO Jihlava)
- seznámení s ekologickými vzdělávacími programy v ZOO Dvůr Kr. (Ing. Tomáš Hájnyš)
- ukázka programu „Slon“ (Roman Komenda)
- ukázka programu „Tropický dešný les“ (Ing. Hájnyš)
- ukázka pracovních listů k výše uvedeným programům
- prohlídka části ZOO (Vodní světy; Práci svět...)
- ukázka programu „Burian - Vývoj života na Zemi“ (Ing. Hájnyš) v Galerii obrazů Zdenka Buriana
- prohlídka Darwinovy stanice
- odborný program (příspěvky, referáty)

#### Odborný program:

1. „Strategie výchovy a k ochrane přírody v ZOO Bojnice na roky 2000 - 2002 s osobitým zameraním na koncepciu pre osobitné skupiny detí (Rómová, osobitné školy)“ Mgr. Ivan Kmeč
2. Základné informácie pre každého - označenie na expozíciách (Marian Krchniak - ZOO Bojnice)
3. „CECZA kurs - studijní pobyt v Holandsku - diaprezentace a referát z vybrané problematiky probíraného učiva: organizační struktura ZOO a tok informací, strategický cyklus (analýza, plánování, realizace, zhodnocení), cílové skupiny, pracovní listy, memovky, masmédiá - tisková konference, interview, zpráva pro tisk, osobní dovednosti (Silvia Prošková - ZOO Bratislava, Mgr. Markéta Hodková - ZOO Brno, Ing. Eliška Kubíková - ZOO Jihlava).
4. „Výchovné prvky v holandských zoologických zahradách“ diaprezentace včetně stručné zprávy o průběhu 7. konference EZE (Ing. Tomáš Hájnyš, ZOO Dvůr Kr.)
5. „Nová tvář pražské ZOO“ - diaprezentace (RNDr. Iva Vilhumová)
6. Novinky ze ZOO Liberec (Lada Sedláčková)

7. Program PHARE v ZOO Děčín : osobní zkušenosti a doporučení, formuláře... (Ka-  
terina Magerová)
8. Novinky ze ZOO Plzeň : nové logo, kulturní programy, informace o CEAF (Mgr.  
Martin Vobnuba)
9. „Představ si že...“ seznámení s výukovým programem a ukázka pracovních listů  
(Tomáš Svoboda, ZOO Ústí n. L.)
10. „Činnosti kulturno-výchovného oddělení ZOO Košice“ (Ing. Mária Mihoková)
11. „Letní ZOO - tábory“ (Mgr. Zdeněk Roller, ZOO Praha)
12. Letní škola mladých biologů v ZOO Ostrava (Mgr. Ivana Kalová)
13. Diskuse na závěr odborného programu

#### Program dne 9. 9. 2000:

#### Postkonferenční exkurze:

- prohlídka Těšnovské přehrady Les Království
- procházka na Braunův Betlém (A. Dupalová)
- prohlídka zámku Kuks

#### Závěr:

Vysoká účast potvrdila zájem o tento druh vzájemné komunikace. Kvalita příspěv-  
ků ukázala, že přes čelná úskalí, která je nutno mnohdy překonávat, je úroveň vzdělá-  
vací a propagační práce českých a slovenských ZOO v mnoha parametrech srovnatel-  
ná s ostatními evropskými ZOO. Mezi oblastmi, kde máme mnoho rezerv, patří rozbor,  
plánování a hodnocení aktivit (fáze strategického cyklu). Komunikace na všech úrov-  
ních organizační struktury ZOO a také týmová práce (myšleno na úrovni profesí či  
oddělení ZOO) je v některých zařízeních v plenkách a ve větší míře dospěla sotva do  
stádia zbožného přání.

Otevřenost, vstřícnost a připravenost ke spolupráci ukazuje pracovní nadšení a snahu  
posunout kulturně-vzdělávací práci na vyšší úroveň. Diskuse potvrdily, že v některých  
našich ZOO již vedení, případně i část zaměstnanců chápe důležitost a smysl naší  
práce. Většina účastníků doufá, že užší spolupráce s UCSZ by mohla být přínosem.

**Ing. Eliška Kubíková**  
**Koordinátorka**  
**Zoo Jihlava**

#### Summary:

*The author, coordinator of UCSZ marketing and education committee, gives informa-  
tion on the annual meeting of Czech zoo-educators in Dvůr Králové nad Labem Zoo. The  
meeting took 3 days. Participants attended a public event in the Dvůr Zoo, visited the  
Darwin Centre of the zoo, discussed their experience and presented their work. The se-  
cond day a workshop was organized with many topics presented and discussed. Participants  
concluded that there were many activities and ideas to share among the membership.*

## Komise pro krmivářství

Prvními jednání proběhlo v rámci valné hromady UCSZ v Jetřichovicích dne  
22.09.1999, které koordinovala Ing. M. Peřířková ze Zooparku Chomutov. Schůzky se  
dle zprávy Ing. Peřířkové zúčastnili zástupci 9 ZOO. Toto první setkání mělo více-  
měně informativní charakter. Posléze ukončila svoji činnost Ing. Monika Peřířková  
v Zooparku Chomutov a tím i v rámci komise pro krmivářství.

Na základě usnesení Valné hromady UCSZ v Chomutově dne 27.05.00 jsem byl  
jmenován koordinátorem krmivářské komise.

Komise se v roce 2000 nesešla, nicméně koncem roku byl rozeslán všem kolegům  
v Zoo v rámci UCSZ dotazník, aby bylo možno lépe specifikovat a vyjít vstříc všem  
pro pořádání komise. Na základě těchto odpovědí lze konstatovat, že komise se bude  
scházet jedenkrát ročně, setkání bude dvoudenní, bude mít dvě části (informační a  
odbornou), členové komise si připraví 1-2 témata k zadatému odbornému problému,  
pokud bude možnost, chci zařadit do programu vstup odborníka na výživu s odbornou  
přednáškou.

Úvodní setkání krmivářské komise se uskuteční pravděpodobně během června 2001  
v rámci nabídky ZOO Olomouc.

**Ing. Martin Těhnik**  
**Koordinátor**  
**Zoo Praha**

#### Summary:

*In 2000 a new coordinator was appointed. In the end of 2000 a questionnaire was sent  
concerning organization of tasks of the committee, all members shall prepare 1-2 to-  
pics to be discussed at the meeting which should take place in June 2001 in Olomouc.*

## Komise pro bezobratlé živočichy

### Invertebrates Committee

V ČR se bezobratlí chovají (zatím) jen v několika zoo, tudíž není prakticky co  
koordinovat. Každé dva měsíce vydává naše zoo časopis Skřípkan, který je určen všem  
chovatelům bezobratlých živočichů. Letos plánuji uspořádat seminář, věnovaný cho-  
vu bezobratlých živočichů. Pokud se podaří, aby se bezobratlí začali chovat ve více  
zoo, bude se moci více rozvinout koordinace jednotlivých chovů a předávání zkuš-  
nosť. Mám k dispozici kontakty na řadu chovatelů, kteří se chovu věnují v domácím  
prostředí.

**MVDr. Vítězslav Honsa**  
**Koordinátor**  
**Zoo Plzeň**

**Summary:**

*There are few zoos keeping invertebrates so the coordination is on a very low level. Our zoo publishes a newsletter "Taranitula" every other month. This year a workshop on invertebrates husbandry is planned. Many private breeders of invertebrates in CZ.*

## **Komise pro ptáky Birds Committee**

Protože do poslední ročenky se nedostala žádná informace, shrnuji i za předchozí období.

Jednání proběhlo zatím 1x, na Okrouhliku na sklonku roku 1999. Zúčastnili se prakticky všichni chovatelé, mimo Dvůr Králové.

**Témata jednání byla tři:**

- a) Zpráva ze zasedání EEP ve Walsrode a Basileji 1999
- b) Návrh na zavedení regionálních plemenných knih
- c) Monitoring a možnosti kooperace v chovu plamenářků

Roku 2000 se neuskutečnila žádná samostatná pracovní schůzka.

**Z cílů, vytyčených roku 1999:**

- a) Ing. Kamil Čihák se ujal vedení regionálních plemenných knih pro plamenářky a pelikány. Vedoucí pro ostatní druhy se hledají.
- b) Pokračuje úzká spolupráce v chovu plamenářků mezi Zoo Bojnice, Chomutov, Ostrava a Praha. Ing. Těhník ověřuje možnost přímých dodávek kompletního krmení od firmy Mazuri (technicky proveditelné, nutno počkat na odeznění SLAKU).

**RNDr. Karel Pihart**  
koordinátor  
Zoo Praha

**Summary:**

*No meeting was organized in 2000. Kamil Čihák is a regional studbook keeper for flamingos and peacocks. More studbook keepers for other groups are wanted.*

## **Komise pro lemury Lemur Committee**

V roce 2000 neproběhlo společně zasedání členů této komise. Komise však spolupracovala intenzivně pomocí e-mailu během celého roku. Byly shromáždovány údaje, týkající se stavů zvířat v jednotlivých zoologických zahradách, krmné dávky v ZOO a popisy případných umělých odchovů jednotlivých druhů poloopice. Údaje byly zpracovány a koncem roku vydány v brožurce, kterou obdržely všechny zoologické zahrady, které poloopice chovají. Případní další zájemci z řad zoologických zahrad, které v současné době poloopice nechovají, mohou tyto údaje obdržet dodatečně v ZOO Olomouc.

Během roku byly konzultovány a řešeny problémy s odchovy, přesuny a spojováním zvířat v jednotlivých zoologických zahradách individuálně s kurátory zoologických zahrad.

### Stavy lemurů v českých a slovenských zoologických zahradách k 31. 12. 2000

<b>Lemur černý</b>	<b>Lemur hnědý</b>
Olomouc 4,3	Piževň 1,0
<b>Lemur hnědý bíločelý</b>	Vari červený
Brno 3,1	Jihlava 2,1
Olomouc 1,2	Lešná 1,0
Hodonín 2,1	Ústí nad Labem 1,1
Praha 1,1	Praha 1,1
<b>Makí trpasličí</b>	<b>Vari černobílý</b>
Olomouc 1,3	Ústí nad Labem 1,1
Praha 3,2	Jihlava 1,1
<b>Lemur rudočelý</b>	Brno 1,1
Jihlava 3,3	Piževň 1,1
<b>Lemur kata</b>	Hodonín 1,0
Dvůr Králové 9,2	Ostrava 2,2
Vyškov 7,0	Olomouc 2,2
Ostrava 3,4,2	Lešná 3,6
Ústí nad Labem 2,2	

### V roce 2000 byla odchována následující mláďata poloopice:

Lemur černý – ZOO Olomouc 1,0
Makí trpasličí – ZOO Olomouc 0,2
Vari červený – ZOO Jihlava 1,0
Vari černobílý – ZOO Olomouc 1,0
Vari černobílý – ZOO Ostrava 1,0
Vari černobílý – ZOO Lešná 1,1
Lemur kata – ZOO Ostrava 3,0
Lemur kata – ZOO Jihlava 2,1
Lemur kata – ZOO Ústí nad Labem 1,0

Společně zasedání komise pro lemury, kosmanovitě a pro gibony a lidopy je naplánováno na únor 2001 v ZOO Jihlava.

Ing. Jitka Vokurková  
koordinátorka  
Zoo Olomouc

#### Summary:

The committee did not meet in the previous year but the members were communicating via e-mail. The committee was collecting all data on animal numbers, feeding, handling etc. and compiling them into a yearbook which was sent to all Czech/Slovak zoos keeping prosimians. Joint meeting of committees for lemurs, callitrichids, gibbons and apes shall take place in February 2001 in Jihlava Zoo.

### Komise pro kosmanovitě Callitrichid Committee

#### Účastníci zasedání:

ZOO Ústí n. L., ZOO Olomouc, ZOO Bratislava, ZOO Brno, ZOO Hodonín, ZOO Liberec, ZOO Ostrava, ZOO Pízeň, ZOO Praha, ZOO Bojnice, ZOO Děčín, ZOO Košice, ZOO Jihlava

Během roku 2000 komise zpracovala změny v chovech drápkatých opic chovaných v českých a slovenských zoologických zahradách, včetně původu všech zvířat. Komise konstatovala, že ve výše uvedených zahradách je chováno 114 zvířat ve 12 druzích.

Přítomní si během zasedání tak jako v předešlém roce, vyměnili cenné zkušenosti s chovem: používaná krmiva, chovná zařízení, osvětlení, venk. výběhy, čipování, ceny, společné chovy různých druhů, zdravotní stavy, odchovy mláďat, apod.

Jednání ukázalo, že i zahrady, které s chovem drápkatých opic začaly teprve nedávno, využívají cenné zkušenosti svých kolegů a vyhýbají se tak možným pochybám. Díky velkému počtu zúčastněných (24) a jejich zájmu získat i předat zkušenosti hodnotím tuto pracovní schůzku opět vysoce kladně.

#### Summary

Callitrichid Committee of the UCSZ had a meeting in Okrouhlik u Jihlavy. An inventory elaborated by the group of the callitrichid species incl. the origin of the animals was discussed. Attendans exchanged many interesting ideas and experiences.

Ing. Pavel Bradáč  
koordinátor  
Zoo Jihlava

### Komise chov koňovitých Equid Committee

Zasedání komise se uskutečnilo 15. 11. 2000 v rámci jednání semináře věnovaného problematice evidence zvířat chovaných v českých a slovenských zoologických zahradách.

Podstatná část jednání byla věnována závěrem zasedání komisí Equid TAG konaných ve dnech 14.-19. 4. 2000 v národním parku Horňoběhy a 20. 9. 2000 v Aalborgu. O výsledcích těchto jednání referovali J. Zima ze Zoo Ústí n. L. a D. Hofmanová ze Zoo Dvůr Králové.

Na základě nových taxonomických studií došel tým spolupracovníků V. Eisenmannové ze Zoologického muzea v Paříži k závěru, že kiang, považovaný většinou zooloogy za samostatný druh *Equus kiang*, bude zřejmě pouze poddruh osla asijského *Equus hemionus*, tedy tak, jak byl řazen v druhé polovině 20. století. V problematice zářezů ní kulana (*E. hemionus kulam*) a onagera (*E. h. onager*) není přes dlouholeté úsilí stále jasno, zda je můžeme považovat za regulérní poddruh. Jasno do problému nevniesly ani serologické výzkumy. Komise proto doporučuje oba lichočopynký nadále chovat odděleně, i když současný stav populace fránských onagerů (převážně chovaných v západních zoo) je velmi neutušený.

Obdobně nejednotná je situace v taxonomické klasifikaci tzv. stepních zeber, komise zatím pokračuje v získávání zachovaných historických údajů a fotografií chovaných jedinců. V této souvislosti referovala D. Hofmanová o prvním vydání plemenitné knihy stepních zeber, kde se podařilo shromáždit veškeré dostupné údaje o jedincích chovaných v českých a slovenských zahradách v uplynulých desetiletích. Na mezinárodním fóru byla tato kniha přijata velmi kladně, protože zachycuje důležitě období velkých transportů těchto zeber z africké přírody do Zoo Dvůr Králové. Podobně regionální plemenitné knihy byly vypracovány pro skandinávské a německé zoo. Návrh na vytvoření globální celoevropské plemenitné knihy stepních zeber má velkou podporu, ale zatím se nenašel nikdo, kdo by tuto knihu vytvořil a dále spravoval.

V roce 2000 vyšly komplexní zoologické a chovatelské příručky pro africké a asijské equidy (Husbandry Guidelines Asiatic and African equids), každá zahrada, která je členem EAZA, měla dostat po 1 výtisku.

E. Kuis informoval o situaci v chovu koně Převalského a jeho reintrodukci. Počet koní Převalského v zoologických zahradách se již třetím rokem udržuje na počtu cca 1550–90 jedinců. U největších chovatelů (Askania Nova, Urumqi) dochází k snižování počtenosti, naproti tomu povolna roste počet koní v mongolských seminerezavcích. V roce 2000 ukončila nizozemská nadace FRPH transporty koní Převalského do NP Chustajin Nuruu, kde se podařilo vytvořit soběstačnou, dynamicky se rozvíjející populaci s pěti volně žijícími stády. V posledním transportu byla i klisna Babetta z pražského chovu, narozená ve stádu, deponovaném v zoologické zahradě v Košicích.

K zásadnímu obratu došlo v druhé mongolské aklimatizační stanici Tachin Tal v Gobi, v historickém refugiu druhu. Po několika neúspěšných letech, kdy se mortalita nově dovezených koní starších 5 let pohybovala kolem 50% a natalita nestabilizovala tyto ztráty pokrýt, se v roce 2000 narodilo 14 hříbat, z toho polovina u volně žijících stád.





Zároveň razantně poklesla mortalita dospělých koní, přestože v oblasti byla velmi tuhá zima. Management projektu Tachin Tal převedla od nadace COS Ch. Oswalda mezinárodní skupina ITG (International Tachin Group) složená z německých, rakouských a švýcarských odborníků. Vzhledem k těmto skutečnostem se komise pro chov koně Převalského při EEP (EEP) rozhodla přehodnotit svůj dosavadní odnímatý postoj k projektu Tachin Tal a nebrání se případným jednáním o spolupráci při dalším postupu návratu koně Převalského do volné přírody Gobi. Tím by skončil téměř desetiletý bojkot tohoto projektu ze strany EEP a otevřely by se možnosti širší spolupráce.

Počátkem roku 2001 uvede pražská zoologická zahrada do zkušebního provozu generální plemennou knihu koní Převalského v internetové podobě. Chovatelé i ostatní zájemci budou mít možnost získat on-line podrobné údaje (včetně kompletního rodokmenu) o více než 3300 koních chovaných od roku 1899. U významných představitelů chovných linií bude na plemenné kartě i fotografie pro posouzení exteriéru.

RNDr. Evžen Kís  
koordinátor  
Zoo Praha

#### Summary:

*The author informs on a meeting of the UCSZ Equid Committee which was held on 15<sup>th</sup> November 2000 in Jihlava. The members of the group were informed on meetings of two EAZA Equid TAG meetings held in 2000. The UCSZ regional studbook of plain zebra species was completed in 2000. Převalski horse International Studbook in Internet version will be completed in 2001 by Prague Zoo.*

### Komise pro chov antilop *Antelope Committee*

Komise pro chov antilop se v roce 2000 nesešla, setkání jsme přesunuli do roku 2001 po zpracování podkladů. Rozeslali jsme všem pracovníkům, kteří se v jednotlivých zoo chovem kopytníků zabývají, dotazníky, na jejichž základě chceme zjistit jednak aktuální početní stav, přístupy a úbytky za rok 2000, ale také zdravotní a

chovatelské problémy, které v chovu řešíme a různé další zkušenosti. V současné době zpracováváme výsledky a setkání plánujeme v Radkovicích u Olomouce v dubnu 2001.

RNDr. Libuše Veselá  
koordinátor  
Zoo Olomouc

#### Summary:

*The Antelopes Committee did not meet in 2000. Questionnaires were sent to all antelope staff in order to find out animal numbers, updates in 2000, health and breeding experience. The meeting was moved into 2001 as soon as the data will be processed.*

### Komise pro slony *Elephant Committee*

Odborná komise pro slony se v roce 2000 sešla celkem dvakrát. Organizace setkání stejně jako příspěvků a témat diskuzí byla zachována dle vzoru z úspěšného (prvního) roku 1999.

#### 3. setkání komise pro slony

**Termín a místo konání:** 19. - 20. května 2000, Zoologická zahrada Liberec

**Seznam účastníků:** Kökert Pavel, ZOO Ústí n. L., Doležal Aleš, ZOO Liberec, Aschenbrenner Václav, ZOO Liberec, MVDr. Vodička Roman, ZOO Praha, Kabátek Petr, ZOO Praha, Šiša Zbyněk, ZOO Praha, Jaroš Radek, ZOO Dvůr Králové n. L., Skořepa Milan, ZOO Dvůr Králové n. L., Korda Petr, ZOO Děčín, Würschner Slavomír, ZOO Bojnice

#### Spoletným tématem setkání bylo: **CVIČENÍ SLONŮ**

##### Program:

*1. den - 19. 5. 2000*

- 1) Historie chovu slonů v ZOO Liberec (Doležal Aleš, Aschenbrenner Václav)
- 2) Společné téma: cvičení slonů (v ZOO Liberec, Ústí n. L., Praha, Dvůr Králové n. L., Bojnice)
- 3) Ostatní příspěvky:
  - cvičik slonů v evropských ZOO (Kökert Pavel, Doležal Aleš, Aschenbrenner Václav)
  - pracovní setkání ve Vídni v listopadu 1999 a březnu 2000, trénink slonů pro veterinární zákroky, odebrání vzorků a inseminace slonů (MVDr. Vodička Roman, Doležal Aleš)

- 4) Praktické ukázky:  
- drezúra slonů, koupání slonů ve výběhu a zavírání do pavilonu (ošetřovatelé slonů ZOO Liberec)

2. den - 20. 5. 2000

- 5) Praktické ukázky:  
- výcvik a jízda na africké slonici, koupání slonů v pavilonu + mytí tlakovou vodou, ukázky péče o kůži a nohy (ošetřovatelé slonů v ZOO Liberec)
- 6) Prohlídka zoologické a botanické zahrady

Společným tématem jednání bylo cvičení slonů, které v sobě však nezahrnuje „jen“ drezúru pro návštěvníky, ale celý soubor činností spojený s každodenním kontaktem mezi ošetřovatelem a slonem, výcvik při ošetřování kůže, nehtů a klů jako i při uvazování, koupání, převádění, nakládání či procházení slonů na volném prostranství. Aktuálním tématem byl též trénink slonů pro veterinární účely jako jsou odběry moči, krve, proplachy choboty, ultrazvukové vyšetření, odběr spermatu či inseminace. Přitom všem hraje významnou roli ovladatelnost, poslušnost a celková psychická pohoda a vazba slona na svého ošetřovatele, která se cvičením, tréninkem, drezúrou, výcvikem, nebo jak tomu budeme říkat, prohlubuje.

#### Závěry jednání:

- 1) Všem účastníkům setkání byl předán sborník příspěvků a přednášek z 1. a 2. setkání komise v roce 1999
  - 2) Byl schválen návrh koordinátora vydat sborník s přehledem informací a fotografií „SLONI chovaní v ZOO UCSCZ v r. 2000“.
  - 3) Na setkání byla rovněž koordinátorem prezentována publikace „Documentation 1999 der European Elephant Group“
  - 4) Komise se domluvila na pořádání dalšího setkání (září - říjen 2000) v ZOO Dvůr Králové n. L., kde bude společným tématem „Ošetřování kůže a nohou slonů“
- Setkání komise v Liberci lze hodnotit jako velmi zdařilé hlavně díky širokému a atraktivnímu společnému tématu, které bylo vhodně doplněno veterinární přednáškou z konference z Vídně. Oživením byly rovněž praktické ukázky. Velký dík patří především organizátorům Aleši Doležalovi a Václavu Aschenbrennerovi.

#### 4. setkání komise pro slony

**Termín a místo konání:** 22. - 23. září 2000, ZOO Dvůr Králové nad Labem

**Seznam účastníků:** Kókert Pavel, ZOO Ústí n. L., Jaroš Radek, ZOO Dvůr Králové n. L., Skořepa Milan, ZOO Dvůr Králové n. L., Ing. Hofmanová Daniela, ZOO Dvůr Králové n. L., Doležal Aleš, ZOO Liberec, Aschenbrenner Václav, ZOO Liberec, Kabátek Petr, ZOO Praha, Kaprál Karel, ZOO Praha, MVDr. Vodíčka Roman, ZOO Praha, Pazdera Vladimír, ZOO Bojnice

#### Společné téma: OŠETŘOVÁNÍ KŮŽE A NOHOU SLONŮ

##### Program:

1. den - 22. 9. 2000

- 1) Historie chovu slonů v ZOO Dvůr Králové nad Labem (Jaroš Radek)
  - 2) Společné téma: ošetřování kůže a nohou slonů (v ZOO Dvůr Králové, Bojnice, Liberec, Praha, Ústí n. L.)
  - 3) Ostatní příspěvky:  
- péče o kůži a nohy slonů v ZOO Münster (Kókert Pavel, Doležal Aleš, Aschenbrenner Václav)  
- operace ulomeného klou samce Mootiho v roce 1993 (Jaroš Radek, Skořepa Milan, Ing. Hofmanová Daniela + veterinář ZOO Dvůr Králové n. L.)  
- chov slonů v ZOO Ramat Gan, výcvik (Kabátek Petr)
  - 4) praktické ukázky  
- cvičení slonů, korekce kopytek u Mootiho + cvičení (ošetřovatelé slonů ZOO Dvůr Králové n. L.)
2. den - 23. 9. 2000
- 5) Prohlídka nového pavilonu pro samce Mootiho
  - 6) Prohlídka ZOO

##### Společná témata:

###### a) ošetřování kůže

Sloní kůže je nejcitlivější orgán sloního těla a přes svoji tloušťku vyžaduje značnou péči. Pro zachování dobrého zdravotního stavu je třeba sloní pokožku pravidelně čistit a koupat. Je vhodné koupel spojit s masáží, při které ošetřovatel kartáčem nebo tlakem vody zbavuje kůži nečistot a zároveň ji prokrvuje. Tím zabraňuje nevhodnému přerůstání kůže. Velký význam má současně i fyzický kontakt mezi ošetřovatelem a slonem během této očisty. Dochází tak k prohloubení jejich vztahu, důvěry a respektu. Slon chovaný v péči člověka vyžaduje rovněž ochranu před intenzivním slunečním zářením, ale i před mrazem.

###### b) ošetřování nohou

V zoologických zahradách dochází často k přerůstání kopytek či nehtů zvířat. U slonů je to dáno hlavně nedostatkem pohybu, povrchem výběhu, stáje, dále krměním, ošetřováním, druhem, ale třeba i genetickou dispozicí či pohlavím. Faktorů je více. Je pochopitelné snahou všech chovatelů vytvořit takové podmínky, které by přerůstání nohou byly zabráněny. V praxi je však ošetřovatel nucen dříve nebo později sloní nehty zkracovat. Kromě přerůstání nehtů dochází také poměrně často k jejich praskání. Vzniklé prasklinky je nutné v co nejkratší době ošetřit pomocí rásplí, plínků, nožíků, dlátek a jiných součástí tzv. kopytní soupravy, aby nepronikaly a nerozšiřovaly se dále do nehtu. Novější je metoda zkracování nehtů a prasklím různě hrubými kotonúci str-

nové brusky. Metody, názory a postupy léčení nemocí nohou se různí, na dále však zůstávají jedním z největších problémů v chovu slonů.

#### Závěry jednání:

- 1) Účastníci setkání byli informováni o Setkání ošetrovatelů slonů v Rotterdamu (únor 2001). Zájemci dostali přihlášky s instrukcemi k této akci.
- 2) Domluveno bylo rovněž předávání informací, fotografií a příspěvků k vydání Sborníku „SLONI 2000“ a souboru přednášek ze 3. a 4. setkání sloní komise v roce 2000.
- 3) Komise se domluvila na pořádání dalšího setkání (duben - květen 2001) v ZOO Bojnice, kde bude společným tématem jednání „Chování slonů a bezpečnost práce u slonů“.

Setkání přineslo živou diskusi a konfrontaci stylů a způsobů ošetrování slonů kůže a nohou. Přínosem byla přítomnost veterináře pražské ZOO MVDr. Romana Vodičky. Velké pozornosti a zájmu se těšily opět praktické ukázkové a nové chovné zařízení pro samce slona afrického Mooitoho.

**Pavel Kökert**  
**koordinátor komise pro slony**  
**ZOO Ústí nad Labem**

*Summary*  
*The Elephant Committee met twice; the first session was hosted by Liberec ZOO on 19<sup>th</sup> and 20<sup>th</sup> May, the other by Dvůr Králové ZOO on 22<sup>nd</sup> and 23<sup>rd</sup> September. Topics of the meetings: Elephant training and Skin and feet treatment. During sessions the elephant keeping history of the ZOOs concerned was summarised and the opening presentations to both main themes were presented. A substantial part of the programme was the practical performance. Both topics were appreciated and actively discussed by participants.*

*The participants from UCSZ ZOOs were informed on both our and international projects, such as Elephants kept in the UCSZ ZOOs in 2000, Documentation 1999 EEKMA, Elephant keepers meeting in Rotterdam in February 2001, Elephant training workshops in Wien in November 1999 and March 2000.*

*The Committee agreed to organise next meeting in the spring 2001 at Bojnice, subject Elephant behaviour and the safety of operation in elephant keeping.*

## ODBORNÉ PŘÍSPĚVKY

### *Professional Reports*

#### Zasedání světové organizace zoologických zahrad

Historicky poslední zasedání IUDZG se konalo v roce 1999 v Japonsku, tam jsme jej přejmenovali na WZO. Poslední, padesáté páté zasedání, se tentokrát konalo v kalifornském Palm Desert.

Město vlastně není město, ale soubor hotelových komplexů. Protože leží v krásném údolí a je obklopeno horami, je zde také příjemné klima. Pro mne až moc, byla mi opět zima. Areal, kde jsme bydleli, byl honosný a rozhodně by mi stačila i menší postel. Z bungalovu jsem se díval na ohromné golfové hřiště, na kterém se za celý týden neukázal ani jeden golfista. Zato mne každé ráno budily stovky zavlažovacích trysek, které šerpají vodu z povodí Colorado, a to tak intenzivně, že do Mexika už teče jen čůrek - jak jsme se později na vlastní oči přesvědčili. Kdyby tomu bylo obráceně, vyhlásily by asi USA Mexiku válku.

Zlatým hřebem zasedání byla prezentace nových členů, z osmi bylo pět z ČR, tato invaze zaskočila i ne netušícího kolegu Fejka. Myslím, že jsme neudělali ostudu. Po zkoušenostech z minulých let jsem se u kolegy Dentera ujistil, že přihláška UCSZ došla a pořádku a že jí nic nechybí. O to větší bylo moje překvapení, když jsme na hlasovacích listech chyběli. Denier se podíval na hlavě, probral papíry a řekl, že nám chybí sponzoři a dal mi novou přihlášku. Stačí odevzdat před zasedáním v Perthu. Sponzoři jsem uhnal o přesátáve a přihlášku odevzdal obratem. Denterovo nadšení nezralo mezi. Nicméně do toho hlasování jsme se již nedostali.

Zasedalo se plně každý den. Koen Brouwer předsedal příspěvek k „The Bushmeat Crisis“, navrhl připojení k chomutovské iniciativě „Zvonění budíků“, návrh byl přijat. Konference již tradičně řešila problematiku mezinárodní evidence zvířat ISIS, uplatňování úmluvy CITES, spolupráci s CBSG, problematiku chovu ohrožených druhů, nutnou spolupráci in situ a ex situ and. Práce v týmech byla věnovaná etice a welfare zvířat, marketingu, členství a další problematice.

Další problémy jsem chápal jen obtížně a rozhodně jsem nebyl sám. Jisté bylo, že šlo opět o další změnu názvu organizace a nové logo. Tak jako v EAZA byla snaha neztratit akvária a tak by měla být i názvu. Zahrnuly by připomínky, že by tedy v názvu měla být i insektária, terária, krokodýlí parky, delfinária a kdoví co ještě. Ale akvária měla svoji sílu, neboť právě zasedala v Monaku a posílala ultimativní fax.

To ovšem byla jen menší část problému, dále bylo třeba rozhodnout, zda to bude organizace nebo asociace. Rozdíl jsem chápal pouze matně a tak jsem se této plodné diskuse neúčastnil. Někteří, převážně starší kolegové se nemohli rozloučit s logem rozběsněné zebry, která kope na všechny světové strany a úporně prosazovali její re-novaci. Potom nám tvůrce nového loga dlouhosáhle vysvětloval, jak k němu dospěl a když jsem se začal radovat, že už to vím, přešel k vysvětlování barevného podání. To

nové brusky. Metody, názory a postupy léčení nemoci nohou se různí, na dále však zůstávají jedním z největších problémů v chovu slonů.

#### Závěry jednání:

- 1) Účastníci setkání byli informováni o Setkání ošetrovatelů slonů v Rotterdamu (únor 2001). Zájemci dostali přihlášky s instrukcemi k této akci.
- 2) Domluveno bylo rovněž předávání informací, fotografií a příspevků k vydání Sborníku „SLONI 2000“ a souboru přednášek ze 3. a 4. setkání sloní komise v roce 2000.
- 3) Komise se domluvila na pořádání dalšího setkání (duben - květen 2001) v ZOO Bojnice, kde bude společným tématem jednání „Chování slonů a bezpečnost práce u slonů“.

Setkání přineslo živou diskusi a konfrontaci stylů a způsobů ošetrování slonů kůže a nohou. Přínosem byla přítomnost veterináře pražské ZOO MVDr. Romana Vodíčky. Velké pozornosti a zájmu se těšily opět praktické ukázky a nové chovné zařízení pro samce slona afrického Mootiho.

**Pavel Kökert**  
**Koordinátor komise pro slony**  
**ZOO Ústí nad Labem**

#### Summary

*The Elephant Committee met twice: the first session was hosted by Liberec ZOO on 19<sup>th</sup> and 20<sup>th</sup> May; the other by Dvůr Králové ZOO on 22<sup>nd</sup> and 23<sup>rd</sup> September. Topics of the meetings: Elephant training and Skin and feet treatment. During sessions the elephant keeping history of the ZOOS concerned was summarised and the opening presentations to both main themes were presented. A substantial part of the programme was the practical performance. Both topics were appreciated and actively discussed by participants.*

*The participants from UCSZ ZOOS were informed on both our and international projects, such as Elephants kept in the UCSZ ZOOS in 2000, Documentation 1999 EEKMA, Elephant keepers meeting in Rotterdam in February 2001, Elephant training workshops in Wien in November 1999 and March 2000.*

*The Committee agreed to organise next meeting in the spring 2001 at Bojnice, subject Elephant behaviour and the safety of operation in elephant keeping.*

## ODBORNÉ PŘÍSPĚVKY

### *Professional Reports*

#### Zasedání světové organizace zoologických zahrad

Historicky poslední zasedání IUDZG se konalo v roce 1999 v Japonsku, tam jsme jej přejmenovali na WZO. Poslední, padesáté páté zasedání, se tentokrát konalo v kalifornském Palm Desert.

Město vlastně není město, ale soubor hotelových komplexů. Protože leží v krásném údolí a je obklopeno horami, je zde také příjemné klima. Pro mne až moc, byla mi opět zima. Areál, kde jsme bydleli, byl honosný a rozhodně by mi stačila i menší postel. Z bungalovu jsem se díval na ohromné golfové hřiště, na kterém se za celý týden neukázal ani jeden golfista. Zato mne každé ráno budily slovy zavlažovačích trysek, které čerpají vodu z povodí Colorado, a to tak intenzivně, že do Mexika už teče jen čůrek - jak jsme se později na vlastní oči přesvědčili. Kdyby tomu bylo obráceně, vyhlásily by asi USA Mexiku válku.

Zlatým hřebem zasedání byla prezentace nových členů, z osmi bylo pět z ČR, tato invaze zaskočila i nic netušícího kolegu Fejka. Myslím, že jsme neudělali ostudu. Po zkoušenostech z minulých let jsem se u kolegy Denlera ujistil, že přihláška UCSZ došla v pořádku a že jí nic nechybí. O to větší bylo moje překvapení, když jsme na hlasovacích listech chyběli. Denler se podíbal na hlavě, probral papíry a řekl, že nám chybí sponzoři a dal mi novou přihlášku. Stačí odevzdat před zasedáním v Perthu. Sponzory jsem uhnal o přesátové a přihlášku odevzdal obratem. Denlerovo nadšení neznalo mezí. Něměně do toho hlasování jsme se již nedostali.

Zasedalo se plně každý den. Koen Brouwer přednesl příspěvek k „The Bushmeat Crisis“, navrhl připojení k chomutovské iniciativě „Zvoněň budkūt“, návrh byl přijat. Konference již tradičně řešila problematiku mezinárodní evidence zvířat ISIS, uplatňování úmluvy CITES, spolupráci s CBSSG, problematiku chovu ohrožených druhů, nutnou spolupráci in situ a ex situ atd. Práce v týmech byla věnovaná etice a welfare zvířat, marketingu, členství a další problematice.

Další problémy jsem chápal jen obtížně a rozhodně jsem nebyl sám. Jisté bylo, že šlo opět o další změnu názvu organizace a nové logo. Tak jako v EAZA byla snaha neztratit akvária a tak by měla být i názvu. Zaznívaly připomínky, že by tedy v názvu měla být i insektária, terária, krokodýlí parky, delfinária a kdoví co ještě. Ale akvária měla svoji sílu, neboť právě zasedala v Monaku a poslala ultimativní fax.

To ovšem byla jen menší část problému, dále bylo třeba rozhodnout, zda to bude organizace nebo asociace. Rozdíl jsem chápal pouze matně a tak jsem se této plodné diskuse nezúčastnil. Někteří, převážně starší kolegové se nemohli rozloučit s logem rozběšené zebry, která kope na všechny světové strany a úporně prosazovali její novaci. Potom nám tváře nového loga dlouhosáhle vysvětloval, jak k němu dospěl a to když jsem se začal radovat, že už to vím, přešel k vysvětlování barevného podání. To

jsm už nevydržel a šel na kafe. Debaty o nové strategii byly těmto problémům zatlačeny do pozadí. Otázka, zda nová organizace bude reprezentovat všechny ZOO a akvária, nebo jen vybrané, zůstala zodpovězena na půli.

Poslední den jsme dostali hlasovací lístky a měli učinit další historické rozhodnutí. V Jokohamě jsem zvedl ruku pro WZO, zde bylo hlasování přímé tajné. Přiznám se bez mučení - já jsem se nerozhodl a zbaběle přivezl hlasovací lístek domů. Škoda, že neprošla UCSZ, mohl jsem nehlasovat dvakrát. Přesro zvitězila The World Association of Zoos a Aquariums - WAZA a asi to bylo dobře, protože někteří kolegové radosně tleskali. A protože tleskal i pan prezident, zateskal jsem také, abych se ukázal.

Abychom viděli taky nějaké zvíře, odvezli nás do Wild Animal Parku, který leží v Escondidu, asi 42 km od San Diega. Od mé poslední návštěvy tam postavili řadu nových pěkných expozic. I obyčejný smrtelník zde může vidět také kalifornské kondory, kteří byli donedávna ve všech ZOO přsně ukryváni. Velké safari začíná mít pestřejší doplňky a je to podle mne správný směr. Také nám dali najíst, protože nám po dlouhé cestě vytrávilo, a protože byla zima, sálali na nás teplo z plynových hořáků, což bylo příjemné.

Daší odpoledne jsme byli v losangeleské ZOO, kolega Manuel Molliendo je původem Mexičan a je to bezva chlapek, známe se už pár let. Pohostil nás královsky a ještě každého podaroval. A tak jsem mu pochválil narozenou sanničku horského tapira a nádherné stádečko gerenuků, pak mi při každém seklání děkoval, protože se to v Americe tak dělá. Moc se mi také líbila nová rozsáhlá expozice šimpanzů. Ostatně prohlídka ZOO byla příjemná, u každé expozice byla stanice první pomoci s drobným obdivováním, to proto, abychom ve zdraví ušli dalších 200 metrů. Usměvaví, uniformovaní ošetřovatelé nám vše vysvětlovali s plným nasazením, odborně i zcela laicky. Vůdnost Američanům vrozená, připadal jsem si jako doma.

Jeden večer byl volný a na večeri nás nikdo nepozval, výhodu měli noví členové. Dostali jsme pěkné písemné pozvání do prezidentského apartmá. Každý si mohl vzít sebou manželku. Martin Hovorfa si vzal Bohouše Krále, Pepík Janeček svého stavitele, náščístí nebyla pozvaná Dana Holečková (ježto je o rok starší ryba) protože by si sebou vzala Zdenu Jeřábkovou. Heterosexuální složení tentokrát vylepšil Chomutov, Lešná a Jihlava, jinak by si už o nás museli něco myslet. Nová ředitelka z Johannesburgu, půvabná to černoška, si za manžela vybrala kolegu Fejka, asi proto, že byl nejhezčí a také že nechal svoji manželku doma. Ale to už bylo i na tolerantního pana prezidenta moc, striktně nařídil změnu národnosti. Čechů už je dost. Ani můj návrh, aby byla pro tento večer přijata jako jediná česká, když jsme ve většině neprošel. Kromě příjemné atmosféry nebylo o jídlo a pití nouze a tak na to Češi opět vyzráli.

Poslední večere byla v hostielské ZOO The Living Desert, a protože byla poslední, tak se každý loučil. Willi Labuschagne, jinak kolega - prezident WAZA, měl tak dobrou náladu, že mi řekl, že je šťastný, že mne může nazývat svým přítelem (mám na to svědky). Ale protože je to slušný pán, tak to možná říkal každému. Inku si zase oblíbila paní Mallinsonová, a nemohly se rozloučit, já jsem stál s váženým Jeremym před naším bungalovem a už to vypadalo, že Mallinsonovi u nás budou spát. Pak jsme alespoň museli slibit, že přijedeme na Jersey.

Asi největším kladem opět bylo, že se sešli „ZOOpeople“, vyměnili si zkušenosti a posunuli kolo zoologických dějin zase kousek dopředu. Jsem rád, že naše ZOO byly

při tom, asi není neskromné říci, že Češi dobyli svět. Na rozloučenou jsme dostali od Australanů stříbrné papoušky a klobanky s malým diamantem, abychom nezapomněli za rok přiletět do Perthu. Tam již bude přijata také ústecká ZOO a tak budeme Zdeně závidět raut v prezidentském apartmá, zatím co my, staré ryby, budeme konzumovat vlastní stravu.

Soukromě jsme s chomutovskými Rabasíky najeli pár desítek tisíc kilometrů, viděli mnoho krásných národních parků a navštívili řadu ZOO, nejen v Kalifornii, ale také v Arizoně (v Utahu a Nevadě žádné nejsou), většinu jsem znal již z předchozích cest. V každé ZOO je něco zajímavého, více nebo méně zdařilé expozice, menší ZOO však mají většinou nižší standard než evropské. Také se nám nelhbil honosný nápis nad branou San Diega „World Famous ZOO“, at si každý myslí co chce, podle mne je nejlepší Bronx. Po návštěvě New Yorku se s názorem přidal i Přemek Rabas. Navíc nám v San Diegu téměř celý den přelilo a to se na takovou slavnou ZOO nesluší. O velikosti a nádhře Bronxu mne opět utvrdila nová expozice „Kongo“, je to nové pojetí prezentace! To musíte vidět!

**Ing. Vladislav Jiroušek**  
Prezident UCSZ  
Zoo Jihlava

*Summary:*  
*The author, President of the UCSZ, describes his experience from the WAZA (former WZO) Annual Conference in Palm Springs and from consequent meetings and tours.*

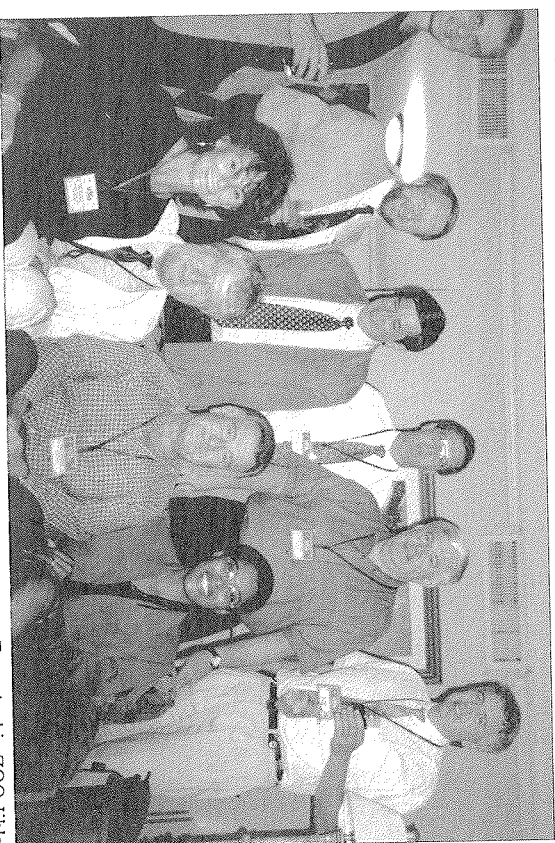


Foto: Archiv ZOO Jihlava

## Výroční konference WAZA v Palm Desert, California a post-conference tour 13. 10. – 3. 11. 2000

WZO zorganizovala v rámci konference poznávací studijní exkurze, které byly naplánovány do zoologických zahrad a národních parků před a po konferenci.

Seznam zoolog. zařízení a národních parků (chráněných lokalit), které byly navštíveny v rámci odborných exkurzí:

### Zoologické zahrady:

ZOO San Francisco, ZOO San Diego Wild Animal Park, ZOO Los Angeles, ZOO Living Desert, ZOO Phoenix, Arizona Sonora Desert Museum

### Akvária:

Monterey Bay Aquarium, Long Beach Aquarium, San Diego Sea World

### Národní parky a chráněné lokality:

Tichoocenské pobřeží s výskytem lachtanů, tuleňů a tyrpoušů sloních, Big Sur, Big Basin Red Woods – část sekvojového parku, Mojave Desert, Grand Canyon National park, Saguaro National Monument, Coachella Valley, Sonora Desert, Anza Borrego Desert, Joshua State Monument, YUMA Desert, Salton Sea

### Pracovní poznatky:

- Představení ZOO Zlín světové odborné chovatelské veřejnosti, získání plnoprávného členství s právem podílet se na řešení celosvětových ochrannářských záležitostí.
- Možnost využití poznatků z velkého množství získání pracovních materiálů.
- Navázání kontaktů s řadou ředitelů a možnost zapojení se do chovatelských programů, např. prezident světové unie přislíbil pomoc při spolupráci na chovatelském programu jeřábů bradavičnatých, ověřili jsme si možnosti reintrodukce arabských oryxů.
- Ředitel si ověřil, že celkové konceptní pojetí ZOO je správné (zoogeografické využívá řada amerických ZOO, vzhledem k velikosti ZOO je nutné budovat vnitřní dopravní systém pro návštěvníky, je nutné věnovat velkou pozornost výchovným otázkám.
- Využívání ZOO v rámci večerních akcí a pro lepší rekreační účely je rovněž jedna z cest jak získávat budoucí potenciální návštěvníky ZOO.
- Získali jsme řadu nových technických nápadů jakým způsobem řešit ve středoevropských podmínkách a naši ZOO některé nové expozice.
- Významným momentem činnosti amerických ZOO při spolupráci s veřejností jsou ošetrovatelé, kteří jsou vesměs na vyšší úrovni než v evropských ZOO. Vstupují v náročných programech téměř divadelního rázu, při kterých je prováděna odborná prezentační druzura či prezentace zvířat. Pro ZOO Zlín je možno čerpat poznatky při sokolnic-

kém předvádění ptáků a druzů lachtanů. Velmi přínavně působily rozhovory ošetrovatelů s veřejností, které byly stanoveny u každého úseku v přesnou hodinu, takže veřejnost se mohla dovědět odpovědi na otázky, které je zajímaly.

Americké ZOO v rámci jiných ekonomických a společenských podmínek mají velkou možnost k využívání tzv. volunteers, což jsou osoby většinou důchodového věku, kterých pracuje v ZOO zdaleka více než vlastního personálu, a kteří se podílejí především na výchově a ve službách. U nás je možno zatím řešit spolupráci se studenty. Rovněž sponzorský systém je zcela odlišný ať v možnostech pro velké investice či v drobnějším získávání finančních prostředků. Některé prvky např. umístování placených cedulek soukromého charakteru za fin. příspěvky ke stro-  
mům či expozicím je možno jistým způsobem zařít i v naší ZOO.

ZOO Zlín vytvoříme podle vzoru některých středisek v ZOO v USA, nové pojetí výchovné činnosti pro školy a budeme připravovat v tomto směru na Tyrolu biolo-  
gickou pracovní expozici se zaměřením na různé bioregiony.

Většina amerických ZOO má velmi specifické klimatické podmínky buď subtropické či dezertní oblasti, ve kterých udržuje systémem zavlažování vysoce specifickou faunu, která ve většině zahrad je složkou interessantního prostředí mnohdy zakrytějšího jiné provozní nedostatky. Pro ZOO Zlín z toho vyplývá poznatek, že výsadbou dosud uskutečněná i budoucí je nanejvýš potřebnou záležitostí při tvorbě prostředí ZOO a pro vytvoření specifických oblastí jednotlivých regionů. Americká ZOO používají velké množství umělých rostlin a umělého prostředí, což pro finanční náročnost je zatím v naší ZOO naprosto nedostupné.

Zcela napadným jevem ve všech ZOO je velkolepost expozice, naprostá čistota prostředí a drahé přírodní či umělé materiály doplňující charakter ZOO. Ve všech za-  
hradách je vypracován na evropské poměry fantastický způsob přepravy návštěvníků za použití speciálně upravených autobusů, lanovek, závěsných přepravních prostředků, eskalátorů na nejrůznějších úrovních zoo. Velká pozornost je věnována invalidním občanům a možnostem jejich pohybu v ZOO.

Akvária jsou budována většinou v přímořských oblastech, jde o zařízení nesmírně náročná, nesmírně populární, která využívají nejnovější techniku k tomu, aby předvedly mořský život v oblasti, kde se nacházejí. Většinou se také účastní jako jiná přírodovědná zařízení přímého výzkumu v přilehlých oblastech.

Podrobnější dokumentace ke služební cestě je předána ekonomickému odd. k uložení do archivu. Z části materiálu budou pořízeny překlady k všeobecnému využití v ZOO.

Mgr. Ivo Klíka  
ředitel Zoo Zlín/Lešná

### Summary:

The author, director of Zlín/Lešná Zoo informs on his participation on last year WAZA Annual Conference incl. the post-conference tour.

## Antarktida v subtropcech

Je neoddiskutovatelné, že mne představení brněnské zoo šéfům členských organizací WAZA na podzim roku 2000 v USA velmi potěšilo. Ovšem oficiální jednání, at sebevyznamnější, netvoří našísti stoprocentní náplň putování ředitelů do blízké či vzdálené ciziny. Každá země má své půvaby, po nichž pahnou její návštěvníci, ovšem nás nejvíce oslovují zoologické zahrady. Jejichž prohlídky jsou zařazeny do předkonferenčních a pokonferenčních programů. Každá ze zoo je totiž něčím specifická a v mnohém neopakovatelná a navíc se jejich tvůrci při budování expozic setkali s problémy, s nimiž při modernizaci zahrady zápasíme, či budeme zápolit i my. Oni je už ovšem vyřešili a bylo by hloupost se od nich nepoučit. Před zahájením konference WAZA 2000 jsem navštívil téměř desítku amerických zoo. V každé z nich bylo něco poutavého, ovšem nejvíce na mne zapůsobil Mořský svět (Sea world) v San Diegu...

Představte si, že se vám najednou zhmotní to, o čem jste zatím jen snili. Ve třiceti stupních Celsia indiánského léta se jako zázrakem procházíte ledovým královstvím mohutných bílých medvědů, tučňáků a vůbec všech živočichů, kteří nám ztělesňují zimní svět. Dokonalá imitace Arktidy. Chybí jen zvukové odlamování střechy!ů, ječící meluzína a jste-li náročnější, posrádáte i vločky, hnané úpornou vichřicí rychlostí sto dvacet kilometrů za hodinu. V těchto okamžicích jsem si vzpomněl na naše dva lední medvídky, kteří se cákají ve studené vodě a ani patnáctistupňový podzim je příliš nešší. Navíc bydlí v expozici, která jim nepatří a ke všemu ještě cítí, že si na ni dělá oprávněný nárok pár lvů berberských.

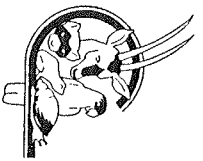
Aby můj pocit viny nabyl ještě výraznějších kontur, uvědomuji si, že jsem bílému páru přišlihi moderní ubikaci. Pod kalifornským sluncem však chmury rychle mizí a kromě modré oblohy a několika málo oblačků je vyřešňuje i obvyklá zvědavost spou jená s touhou po poučení. Vybudování ledového království v subtropickém pásmu není totiž podmíněno jen tvůrčí invencí architekta, ale jeho nedlinou součastí je i instalace složitého a nepostradatelného tzv. technického zázemí. Nemí možné nakašřovat ledovce a například tučňákům nabídnout ke koupání nebezpečně přehřátou mořskou vodu. I slaná kapalina samotná, přesněji její kvalita, není jednoduchou záležitostí. K tomu, abych k ní měl účtu, mi postáčily problémy s malou slanovodní nádrží. Stálé akvarijní výstavy naší zoo. Připomenul jsem si také technické vybavení nedávno otevřeného mořského světa ve vídeňské zahradě, v němž zařízení včetně filtračních nádrží zabírá přinejmenším stejnou plochu, jako celá rozsáhlá expozice.

Nicméně podstatné bylo, že je takový projekt realizovatelný a že tedy naše úvaha přeměnit prostorné sídlo brtníků na Mniší hoře v zemi ledu a sněhu není jen pustou utopií. Nejde pochopitelně o nápad zrozený v Kalifornii, ale o nedlinou součast modernizace brněnské zahrady. V souboru expozic Beringia budou mít lední medvědi svůj prostorný stánek a věřím, že do roku 2006 představíme brněnskou Arktidu veřejnosti.

MVDr. Martin Hovorčka  
ředitel Zoo města Brna

*Summary:*  
The author, director of Brno Zoo, describes his feelings from the visit of the Sea World in San Diego (U.S.A.). He writes about the attractive and technically well designed exhibits of animal species from Arctic and Antarctic territories. New polar exhibits are also a part of the masterplan of Brno Zoo and should be completed by the end of 2006 at the latest.

## KONFERENCE CBSG 2000 – Palm Desert, Kalifornie



Kazdoročně pořádá mezinárodní organizace CBSG (Conservation Breeding Specialist Group – Skupina specialistů pro zachráněné chovy) při IUCN pro své členy (přes 900 ze 93 zemí) výroční zasedání. Hostiteli zasedání bývají většinou zoologické zahrady z různých koutů naší planety. Hostitelem zasedání v roce 2000 byla zoologická zahrada The Living Desert v kalifornském městě Palm Desert, které leží v pouštích asi 200 km severovýchodně od San Diega. Než se však budeme věnovat hlavnímu důvodu naší cesty, vraťme se nejprve o několik dnů zpět.

Než začít jinak než u vlastní přepravy našich tělesných schráněk ze středu Evropy do vzdálené Kalifornie. Let trvajících více než 10 hodin v podmínkách turistické třídy moderních dopravních letadel dokonale přežili naši psychičkou i fyzickou připravenost. Způsob uskladnění cestujících živočichů druhu *Homio sapiens* v letadlech, která konstruktéři rozměrově dimenzovali pro přepravu Pygmejů, zcela jistě porušuje zákon na ochranu zvířat proti týrání. Naštěstí jsme do San Franciska přiletěli o pár dnů dříve než začal oficiální program. Měli jsme tak čas na regeneraci síly a aklimatizaci na místní poměry. V sobotu 14. října 2000 jsme již u recepcce našeho hotelu potkali první známé tváře kolegů z českých ZOO. Druhý den ráno se celá naše mezinárodní skupina čítající 29 lidí převážně z Evropy, ale i ze Středního východu. Thajska a Japonska definitivně zformovala. Právě hyperaktivní kolega z Japan Serow Center zaujal všechny přítomné asi nejvíce, protože v jediném okamžiku dokázal být na několika místech najednou a chvílemi se i potkával. Až do závěru konference mu nikdo neřekl jinak než pan Seraw.

Po celou dobu předkonferenční cesty se o nás staral zástupce z The Living Desertu – Matt Estrin a profesionální průvodkyně Kerri. Všichni dohromady nyní představujeme účastníky předkonferenční cesty s celkem jednoduchým základem scénařem. Každý den návštěva nějaké ZOO, krajiš nebo delší přesun autobusem stále jižně po kalifornském pobřeží a nocleh v hotelu. I když návštěvy jednotlivých zoologických zahrad či akvárií jsou na náš vkus většinou moc krátké, jsou navzdory tomu zajímavé a profesionálně poučné. Není smyslem tohoto příspěvku podrobně informovat o návštěvách zařízení, proto tedy jen v krátkosti o tom, co hlavně nám cesta přinesla. Určitě poutná, a to nejen pro pracovníky výchovy, byla práce s návštěvníkem. Jeho vtažení do záležitostí týkajících se zvířaty, ochrany přírody a činnosti zoologických zahrad formou nápaditých vystoupení se zvířaty, setkání s ošetřovateli v výběhu nebo aktivním "přepádním" návštěvníků od různých dobrovolných průvodců – s tím jsme se setkávali na každém kroku. Ne všechno bylo super, občas to bylo až příliš hlasité, ujeté, podbíživé, ale i to je jako zkušenost dobrá. Obrovské plus je v nesčetném množství dobrovolných pracovníků - volontérů, což jsou nejčastěji lidé dlecho-

dového věku, kteří se tímto způsobem realizují. Například Monterey Bay Aquarium má 400 stálých pracovníků a 900 volontérů!!!

Co se týče zvířat, viděli jsme celou řadu skutečných rarit, ale na druhou stranu jsme viděli i expozice, které poskytovaly zvířatům daleko méně prostoru než můžeme vidět ve většině našich ZOO. Konkrétně ve "Světově proslulé ZOO v San Diegu" (doslovný překlad názvu) má většina kopytníků k dispozici takovou plochu, za kterou se my v našich ZOO stydíme. Samostatnou kapitolou bylo již zmíněné akvárium v Monterey a další v Long Beach – zařízení, která dle našeho názoru ve srovnání s rozsahu nikdy do naší republiky nedorazí. Limitující nebudou snad ani peníze na výstavbu, ale náklady na provoz a mořskou vodu především. Kalifornská akvária čerpají vodu přímo z oceánu a díky místnímu klimatu ji upravují v zařízeních umištených pod šitým nebem.

Snad proto, aby náš čas na předkonferenční cestě byl plně využit, absolvovala ji s námi již zmiňovaná profesionální průvodkyně Kerri, která toho sice mnoho nevěděla o našem zájmu č. 1, ale jinak nám nedopřála během přesunu autobusem chvíli klidu. Zahmovala nás téměř trvalým vodopádem informací a nebylo snadné udržovat se v trvalé pozornosti. Kdo to však alespoň občas dokázal, dozvěděl se mnoho zajímavého o Američanech a Kalifornii. Obě témata asi není možné nikdy vyčerpat. Za všechny zajímavosti uvádíme jen jednu - jak Kalifornie přišla ke svému jménu. Jíz na počátku 16. století byl ve Španělsku známý romantický příběh o pohádkovém ostrově plném zlata a perel, kterému vládl krásná královna Calafite. Kde žily jen ženy a ktery se jmenoval Kalifornia. Když o pár desetiletí později prošli Španělé Mexikem až se k západnímu pobřeží a nedaleko od něho objevili rozsáhlou pevninu, nakreslili si ji do map jako ostrov s názvem California. Později se ukázalo, že "ostrov" je jen poloostrovem (Baja California) a jméno se vžilo i pro severnější části západního pobřeží kontinentu. Tolik legenda a tolik z zajímavé a poutavé předkonferenční cesty, která pro nás dva skončila předčasně a v nejlepší formě. Z důvodu nutnosti našeho přesunu na jednání CBSG nás doslova ze středu Světově proslulé ZOO v San Diegu "vyvrvali" Matt a spolu se třemi kolegy ze Spojených arabských emirátů nás luxusní dlouhatánskou limuzínou, kterou jsme dosud znali pouze z filmů o amerických milionářích, nechal odvézt do hotelu Rancho Las Palmas v Palm Desert, kde večer začínalo "lámaním ledů" již zmíněné zasedání CBSG. Byl čtvrtek 19. října 2000 a za celou dobu jednání (do sobotního odpoledne 22. října 2000) jsme již neopustili areál hotelového komplexu.

Účastníci konference (94 lidí ze 43 zemí) se dopravili z nejrůznějších částí světa – např. z Indonésie, Namibie, Ecuadoru či Bangladéše, nechyběli zástupci z 18 - ti států USA. V programu se střídala plenární zasedání delegátů s jednáním v pracovních skupinách. Tyto skupiny se vytvořily hned první den kolem určených odborníků, kteří byli na začátku představeni a všichni přítomní byli seznámeni s tématy, kterým se budou pracovní skupiny věnovat. Plenární zasedání byla především věnována krátkým referátům zástupců různých světových regionů, kteří informovali o místní situaci v oblasti ochrany přírody, činnosti národních nebo nadnárodních asociací zoologických zahrad (EAZA, AZA, SEAZA atd.). V menší míře bylo zde referováno i o konkrétních zachráněných programech (panda velká, některé druhy zvířat z jižní Asie). Tak, jak různí byli referující, různá byla i úroveň jejich vystoupení. Od zcela nepřipa-



veného až po dokonale zvládnuté vystoupení včetně kvalitního a nápaditého obrazového doprovodu. Pracovních skupin vzniklo celkem osm a každý delegát se sám rozhodl, do které skupiny bude "dochazet" a zda do jednání svým dílem přispěje k řešení daného problému. Diskuse ve skupině byla řízena určeným odborníkem a všichni společně hledali nejlepší cestu k řešení daných problémů. Někteří účastníci jednání přebhali mezi více skupinami, které jednaly souběžně, zatímco jiní zůstali věrní jen jedné skupině. To byl i náš případ. Věrně jsme navštěvovali jednání skupiny věnující se gepardům. Skupinu vedla Laurie Marker, kterou asi část kolegů zná z výročních konferencí, které pořádá EAZA. Naše skupina – mimochodem jedna z největších – se postupně domluvila na základních bodech aktivit zajišťujících gepardům lepší život jak "ex situ", tak "in situ". Zároveň jsme se pokusili vytvořit seznam osob a institucí, které by mohly tento plán prosazovat v různých regionech. Další skupiny se věnovaly značení zvířat pomocí čipů, problematickým bezobratlým, "bushmeatu", slonům, programům ISIS, úmluvě CITES a ochranářské učebnici pro ZOO. Na závěrečném plenárním zasedání celého jednání byli všichni delegáti stručně seznámeni se dalšími jednotlivými pracovními skupinami. Tyto závěry budou zveřejněny i v některém z dalších čísel informačního občasníku – CBSG NEWS, který lze objednat na adrese CBSG, 12101 Johny Cake Ridge RD., Apple Valley, MN 55124, U.S.A. Nevíme, jak zásadně přijaté závěry jednotlivých skupin ovlivní praxi a jak přispějí k ochraně ohrožené přírody, v tomto ohledu jsme spíše skeptičtí – život nás již tak naučil. Naši účast na výše popsaných jednáních však hodnotíme jako velice poučnou, ať již pro prohloubení našich znalostí v projednávané problematice z hlediska celosvětového pohledu, tak i pro potvrzení mezinárodního významu zoologických zhrad a naší práce v nich jako jednotlivých střípků složitě mozaiky aktivit směřujících k zachráně druhů a ochraně životního prostředí vůbec.

**RNDr. Pavel Moucha, Ing. Věra Vrabcová**

*Summary:*

*This year CBSG conference was held in Palm Desert, California in October 19 – 22. The Czech Republic was represented by two participants from Dvůr Králové and Usti nad Labem ZOOS. The total number of participants from 43 countries was 93. During the conference plenary sessions alternated with special workshops on different topics such as transporter marking, keeping of invertebrates, bushmeat campaign, elephant and cheetah keeping, ISIS software, CITES and conservation manual for Zoo.*

## Zasedání Poradní skupiny EEP pro malé savce (Small Mammals TAG) v Zoo Poznaň, 4. – 6.5. 2000

Již od roku 1995 se účastníci naší zoo pravidelně účastní jednání tzv. Poradní skupiny pro chov malých savců (Small Mammals TAG), konkrétně hmyzožravců (Insectivory pro chov (Chiroptera), chudozubých (Edentata), zajícovců (Lagomorpha), hlovdavců (Rodentia), hrabáčů (Tubulidentata) a damanů (Hyrracoidea). Na zasedání během konference EAZA/EEP v Basileji v roce 1999 byla naše zoo oficiálně přizvána ke spolupráci s tím, že by byla pověřena zmapováním současného stavu chovaných druhů exotických druhů stromových veverek a vedením evropské plemenné knihy veverek Prévostových.

Z těchto důvodů obdržela naše zoo pozvánku k účasti na zasedání Small Mammals TAG, které se konalo ve dnech 5. – 6.5. 2000 v polské Zoo Poznaň. Setkání se za naší zoo zúčastnili Petr Korda a Ing. Lubomír Moudrý. Sestávalo ze dvou částí – z vlastního jednání a prohlídky obou zoo v doprovodu jejich zástupců.

### **Průběh jednání:**

1. Uvítání Radosława Ratajszczaka a úvodní slovo Klause Rudloffa, šéfa Small Mammals TAG.
2. Seznámení s programem
3. Přehled o aktivitách v oblasti jednotlivých zoologických skupin a druhů prostřednictvím expertů, kteří se jimi zabývají v rámci TAG:
  - bodlini – Eva Trzesowska sleduje dva druhy bodlinů, které jsou častěji zastoupené v zoo, případně je chovají soukromníci: Echinops telhani a Tenrec ecaudatus. Dochází k početným dovozům prostřednictvím dealerů. Bylo by vhodné zaměřit se na ohroženější druhy, ale využít přitom znalosti, získané chovem druhů běžných
  - kaloni – Quentin Bloxam informoval o přehledu stavů 33 druhů kalonů. Radosław Ratajszczak upřesnil údaje o stavu kalonů na Filipínách
  - chudozubí – Jutta Heuer – údaje o ESB pro lenochoda dvouprstého, jsou problémy s exaktním odlišením druhů didactylus a hoffmanni, případně hybridů myš kilijská (Acomys ciliensis – Tomáš Peš – v ČR jsou dlouhodobě známy nosí s chovem, v současnosti je v ČR značný přebytek (celkem 260 zvířat ve třech institucích)
  - paka horská – Ron Lorenzen informoval o nové plemenné knize, stávající populace je malá a stará, bylo by třeba provést import nové krve
  - křeček velký – Q.Bloxam – tento druh (Madagaskar) je vysoce ohrožený vlivem odlesnění a domácích psů, zoo však o jeho chov nemají zájem. Existuje 8 zakladatelů chovu v zajetí, je nanajvýš pravděpodobné, že v přírodě vyhyne do 20 let.
- veverka Prévostova – Martin van Wees – komise EAZA pro EEP neschválila ESB pro veverky Prévostovy, jsou problémy s importem zvířat, odchovávajích v Kostanice prostřednictvím dealerů do Německa a Holandska. Provádí se moni-

- toring subspecií rafflesii, borneonensis a prevostii. Je třeba zjistit, co chovají soukromníci.
- damani – Peter Small – nepatří mezi ohrožené druhy, byla však zjištěna různá míra úspěšnosti v odchovech, proto by bylo vhodné zaměřit se na reprodukci a chovatelské podmínky
  - hrabáci – přetrvávají problémy s použitím při odchovech
  - 4. Ochrana netopýrů v Polsku (referát) – Andrzej Kepeł
    - v současnosti 12 druhů, hibernujících ve starých voj. pevnostech, provádí se ochrana úkrytů osazováním mříží, v létě se instalují budky na stromy. Vzdělávací program pro veřejnost: ve sřech jedné staré školy byla zřízena pozorovatelna, provádí se průzkum znalostí o netopýrech. Péče o poraněné netopýry probíhá v Zoo Poznaň, polské dráhy přepravují tato zvířata zdarma. Největším zdravotním problémem jsou vnitřní paraziti a neexistence specialistů - veterinářů na vnitřní parazity netopýrů.
  - 5. Program reintrodukce plcha velkého v Polsku (referát) – Mirosław Jurczyśzyn
  - 6. Ochrana malých savců Evropy – Mike Jordan (referát)
    - ochrana křečka polního (*Cricetus cricetus*) v Evropě: velmi nízké stavy, v Holandsku je reintrodukční program, Francie a Belgie jej rovněž plánují, aktivní účast Zoo Rotterdam a Mulhouse.
  - 7. Ohrožené druhy malých savců na Ukrajině a další perspektivy jejich ochrany (referát) – Anatolij Majstrenko
    - 36 druhů savců Ukrajiny je v tanní Červené knize, byla přijata Národní koncepce ochrany biodiverzity, z 25 druhů netopýrů je 24 uvedeno v Červené knize Ukrajiny. V Zoo Kijev se buduje expozice netopýrů, existuje zde plán na založení laboratoře pro chov vzácných druhů malých savců, zatím 8 druhů, z toho 4 druhy slépců (Spalax), později se plánuje rozšíření.
  - 8. Současná situace ochrany malých savců na Filipínách – Radosław Ratajszczak (referát)
    - Filipiny čítají 7100 ostrovů, z toho Radosław navštívil 13, mezi nejohroženější patří krysy rodu *Crateromys*, plánuje se import *Crateromys heaneyi* z ostrova Panay do Evropy a založení chovného programu, subspecie z ostrova Ilin, který je zcela odlesněn, možná ještě přežívá na ostrově Mindoro. Pokud jde o horské druhy, nejsou v takovém nebezpečí, neboť horské lesy jsou těžko přístupné a proto i jejich kácení ekonomicky nevyhodné. Dále jsou zde 2 druhy rodu *Tupaia*. Úřady jsou záchranným chovům a projektům nakloněny, FFI (Fauna and Flora Int'l) zde realizuje 16 projektů. Nelze konfigskovat zabavená zvířata – není je kam umístit. Nelze kontrolovat černý trh se zvířaty z důvodu komplikovanosti hranic.
  - 9. Seminář – zkušenosti s expozicemi pro více druhů malých savců
  - 10. Návrhy na nové plemenné knihy, programy a priority činnosti
    - byly detailně projednány další možnosti monitoringu chovu vzácných stromových veverek na našem kontinentu. Bylo dohodnuto, že plemennou knihu převeze naše zoo od Martina van Weese ze Zoo Rotterdam a povede ji nadále s tím, že van Wees poskytne veškeré podklady a historické údaje ze své databáze, dále kontakty a chovatelské údaje a bude dodávat a pravidelně aktualizovat údaje

je o chovu veverek Prévostových mezi soukromými chovateli v Holandsku, Německu, případně dalších zemích EU. Naše zoo získá informace od zoologických zahrad a pokusí se rovněž navázat kontakty se soukromou sférou v zemích střední a východní Evropy. Až se ustálí forma plemenné knihy a sledování údajů a bude nasbírán dostatečný počet údajů, požádá vedení skupiny pro malé savce řídicí výbor Evropských chovných programů o oficiální vyhlášení nové Evropské plemenné knihy pro veverky Prévostovy.

- v monitoringu myši kilijské bude pokračovat Tomáš Peš
- bude pokračovat monitoring křečka polního a damanů
- třetím spolupředsedajícím byl zvolen Mike Jordan

Setkání bylo proloženo velice příjemným rautem ve staré pevnosti, kde celé probíhalo a zakončeno prohládkou obou zoo, jak staré, tak nové. Po organizační stránce nemělo prakticky chybu a nezbyvá, než za to poznanšské zoo upřímně poděkovat.

Druhé zasedání skupiny proběhlo již v rámci výroční konference EEP v Alborgu. Co se týče stromových veverek, bylo zde potvrzeno předání veškeré dokumentace z rukou Martina van Weese ze Zoo Rotterdam včetně údajů za rok 1999 na adresu naší zoo, která bezprostředně po konferenci zahájila práce na monitorování. Na jednání bylo rovněž dohodnuto, že britskou populaci nám pomůže zmapovat Zoo Bristol.

**Ing. Lubomír Moudrý**  
ředitel Zoo Děčín

*Summary:*  
*The author informs on his participation at the EAZA Small Mammals TAG meeting at Poznan Zoo, Poland. The audience of the meeting were informed on the latest activities throughout the TAG concerning particular animals groups, i.e. namely *Chiroptera*, *Rodentis*, *Edentates*, *Insectivores*, *Aardvarks* and *Hyraxes*. Interesting talks were given on activities in Poland, England, Ukraine and Philippines. Mixed exhibits with various small mammals species were discussed. Decin Zoo was invited to cooperate with Rotterdam on monitoring studbook for *Prevostis squiirell*.*

## Mezinárodní pracovní setkání vedoucích pracovníků zoologických zahrad střední a východní Evropy na téma "KRITICKÉ OBLASTI ŘÍZENÍ ZOO"

Komise Evropské asociace zoologických zahrad a akvárií pro technickou podporu a pomoc (dříve Pracovní skupina pro podporu zoologických zahrad střední a východní Evropy) uspořádala ve dnech 2.-7. května 2000 ve Zlině za vydání podpory Zoo Lešná mezinárodní pracovní setkání nazvané "Kritické oblasti řízení Zoo". Cílem sympozia bylo seznámit zúčastněné s vývojem a novými trendy v řízení Zoo.

Setkání se zúčastnilo 84 odborných pracovníků ze 46 zoologických zahrad 13 států střední a východní Evropy. Mnozí sivi účastníků překvapilo i samotné organizátory z řad EAZY. Tak vysoký počet odborníků ze zoologických zahrad střední a východní Evropy nebyl dosud k vidění na žádném podobném setkání.

Odborná část sympozia probíhala v Academia centru Technologické fakulty Zlín. Přednášky a diskuse vedlo 10 následujících představitelů EAZY a jiných organizací: Neil Bement (Zoo Paington), Bengt Holst (Zoo Kodan), Helmut Pechlauer (Zoo Vídeň), Peter Dollinger (Evropská asociace veterinárních lékařů), Jeremy Usher Smith (Skotská královská zoologická společnost), Mary Talbot-Rosevear (Federace britských Zoo), Miklós Persányi (Zoo Budapešť), John Gripper (WSPA), Dominique Tropeano (Zoo Colchester) a Leobert de Boer (Zoo Apeldoorn). Všechna vystoupení byla simultánně překládána do angličtiny, ruštiny, češtiny a rumunštiny.

V programu setkání byla zastoupena celá řada problémů týkajících se řízení zoologických zahrad. Přednášky a diskuse byly rozděleny do čtyř okruhů:

1. Budoucnost zoologických zahrad v novém tisíciletí
2. Problémy spojené s chovem zvířat a spolupráce na chovatelských programech
3. Design výběhů a expozic
4. Finanční otázky vedení Zoo

Různorodé přednášky byly zdrojem mnoha podnětů, o čemž svědčí mimo jiné i fakt, že v rámci všech témat se mezi účastníky setkání rozvinula živá a odborná diskuse. Svou váhu měly jak názory lektorů, tak i jejich kolegů ze střední a východní Evropy. Příjemným zpestřením přednášek byly návštěvy zlínské a brněnské zoologické zahrady a několik společenských večerů, při kterých se debatovalo, jak jinak také, především o odborných záležitostech. Právě rozsáhlá vzájemná výměna názorů a zkušeností výrazně přispěla k úspěchu setkání.

Zlínské setkání bylo finančně podpořeno grantem Světové organizace zoologických zahrad (WZO). EAZA dále poskytla velkému počtu účastníků finanční příspěvek na dopravu a ubytování. Postkonferenční cestu připravila UCSZ.

V druhé části byly diskutovány otázky chovu zvířat. Jak může spolupráce na chovatelských programech ovlivnit

Třetí sada témat se týkala designu výběhů a expozic. Jak lze bez nepřiměřeně vysokých nákladů přeměnit zastaralé výběhy v přijatelné expozice? Jaké veterinární požadavky by měly splňovat moderní expozice? Jak se odvíjí ochrana přírody a naše vzdělávací záměry v designu výběhů? Jak můžeme zvýšit změnou expozic popularitu Zoo mezi návštěvníky?

Čtvrtá a poslední část programu byla věnována problémům a řešením finančního vedení Zoo.

Mgr. Ivo Klíka  
ředitel ZOO Zlín/Lešná

*Summary:*  
*The author informs on a workshop "Critical areas in management of zoos" which was held at Lešná Zoo in May 2000 under the umbrella and financial support WAZA and EAZA. 84 persons from 46 zoos of 13 Central and Eastern European countries attended the meeting. Zoo experts from several EAZA member zoos gave lectures on 4 topics, i.e. future of zoos in a new millennium, problems of animal husbandry and cooperation in breeding programmes, exhibit design and financial management of zoos. Conference tours to Brno and Zlín Zoos and post-conference tours were organized by UCSZ.*

## **E.Z.I.T.T. - Projekt využití informačních technologií pro vzdělávání v evropských zoo (*European Zoos Information Technology Training Project*)**

Zoo na celém světě se rychle zbavují posledních zbytků menažení počátku 20. století, aby se staly moderními centry ochrany přírody. V reakci na to vyhotovila Světová organizace zoologických zahrad (WZO) Světovou strategii zoo v ochranné přírodě, která stanovila cíle v oblasti zachráněných chovů, environmentální výchovy a úlohu, kterou budou zoo hrát ve společnosti v budoucnosti. Zoo po celé Evropě jsou však extrémně odlišné a Evropský parlament, za asistence Evropské asociace zoo a akvárií (EAZA), schválil Směrnici o zoo, která stanoví standardy pro řadu aktivit zoo, zvláště pro péči o zvířata. Je známo, že existují zoo, které zde zaostávají. Je ve společném zájmu, aby tyto zoo rychle dosáhly vysokých standardů. Toho lze dosáhnout pouze sdílením vědomostí a vzděláváním.

Z důvodu vysoce specializovaných vědomostí vyžadovaných v zoo a různorodé povahy těchto organizací dospěl předkladatel projektu k názoru, že informacím a komunikačním technologiím (ICT) jsou ideálním médiem pro šíření vzdělávání po celé Evropě. S využitím ICT projekt umožní zaměstnancům zoo přístup ke vzdělávacím produktům a výměnu nápadů a zkušeností.

Stávající využití informačních a komunikačních technologií (ICT) je v zoo velice sporadické, jelikož pracovní síla je velice konzervativní a zájem o zvířata často převládá nad komerční stránkou. Zoo mají nedostatek finančních prostředků a do vzdělávání investují velice málo. Vedení zoo málokdy podporují poměr k celoživotnímu vzdělávání nebo nabízí personálu převzetí odpovědnosti za jeho vlastní vzdělávání.

Proto v roce 1998 skupina 5 evropských zoo, Drážďany, Paignton, Dublin, Budapešť a Děčín, ve spolupráci s EAZA a University of Plymouth připravila pilotní **Projekt využití informačních technologií pro vzdělávání v evropských zoo (E.Z.I.T.T.)** a přidělila jej do programu EU Leonardo da Vinci. V roce 1999 program rozhodl o přidělení dotace v celkové výši 134.931 Euro a projekt mohl v prosinci 1999 začít. Koordinátorem projektu se stala Zoo Paignton. Realizace projektu byla rozložena do 18 měsíců. Celkové náklady projektu činí 283.789,- EUR, z toho podíl naší zoo je 27.675,- EUR, s tím, že 16.500,- EUR obdrží z programu Leonardo da Vinci.

### Cíle projektu:

- Podpořit celoživotní vzdělávání s využitím ICT jako prostředku předávání kvalifikace
- Vytvořit balíky vzdělávacích programů pro personál zoo za využití výhod Internetu, e-mailu, multimédií a jiných komunikačních technologií
- Pokusit se o to, aby si jednotlivé zoo uvědomily význam ICT a jejich využití pro různé profese v zoo

Základním materiálem pro kurs se stal Kurs práce se zoo zvířaty (ZAMC) Britské federace zoologických zahrad. Bylo vybráno několik modulů kursu: rozmnožování, veterinární služby a péče o slony se zvláštním přihlídnutím k tomu, jak mohou být specifické požadavky ošetrovatelů na kvalifikaci vylepšeny prostřednictvím moderních komunikačních technologií. Každý z partnerů má přispět nejrizičnějším způsobem k tomu, aby mohl pilotní projekt ukázat různé možnosti využití ICT při vzájemném předávání zkušeností.

Důležitou roli sehraje hodnocení a další šíření projektu, neboť je třeba rovněž zjistit, s jakým se tato metoda vzdělávání setká ohlaselem a zda bude mezi zoo-zahradními zájem a ochota pokračovat v projektu a dokončit ho.

Každý z partnerů má přispět k rozvoji a pokračování projektu výměnou informací - sdílením svých osobních zkušeností ve prospěch partnerství. Při každé partnerské instituci byl usazen koordinátor, odpovědný za realizaci, za dohledu Řídícího týmu projektu, složeného z ředitelů partnerských organizací.

Práci na projektu se věnovala se vzhledem k odchodu Ing. Evy Podhorské na mateřskou dovolenou věnovala především Kateřina Majerová, asistentka ředitele pro vztahy s veřejností, která byla později pověřena i prací v oblasti informací a vzdělávání, a dále ředitel zoo.

V rámci realizace projektu jsme nejprve provedli průzkum současného stavu profesního vzdělávání v ČR a průzkum schopností a dovedností našich ošetrovatelů v oblasti znalosti počítačové techniky a informačních technologií a také znalosti cizích jazyků. Zjistili jsme, že z osmi ošetrovatelů pouze dva neovládají ani částečně žádný cizí jazyk. Se zkušenostmi práce s počítačem a Internetem to bylo daleko horší - zde měly pro změnu zkušenosti pouze dvě ošetrovatelky.

K zapojení do projektu bylo třeba pořídit nezbytné vybavení. Využili jsme k tomu stávající počítačovou techniku, kromě toho jsme však ještě zakoupili digitální videokameru Canon se zabudovanou funkcí digitálního fotoaparátu, dále scanner a nezbytné softwarové příslušenství.

Počátkem léta 2000 bylo zahájeno zpracování prvního modulu kursu, rozmmožování. Personál University Plymouth a specialista na Internet Andreas Weck-Heimann, v najatý dánskou zoo, se věnovali zkoumání možnosti Internetu, např.: hledání v síti Internet, vytvoření jednoduché webovské stránky s využitím předávacích materiálů jako scanner, digitální kamera, news groups a další. Výměna vzdělávacích materiálů probíhala prostřednictvím databázi: CD-ROMů, multimédií a elektronické pošty. Byly vytvořeny webovské stránky, obsahující databáze s odbornými informacemi v oblasti péče o zvířata, kde byly umístěny informace, fotografie a videozáznamy, které průběžně vytvářely a dodávaly jednotlivé zoo, zapojené do projektu. Ke konci roku došlo k vytvoření dalších modulů - veterinární služby, chov krmných živočichů a péče o slony. Konečně bylo připojeno i několik souborů s informacemi o chovu prakořitých a vachanů a krátký kurs práce s Internetem.

Naše zoo začala koncem roku 2000 překládat texty modulů do češtiny, tak, aby webovské stránky byly zpřístupněny i ošetrovatelům v naší a v ostatních zoo UCSSZ bez jakýchkoli znalostí cizích jazyků.

Od srpna do listopadu probíhalo seznamování našich ošetrovatelů s Internetem. Nakonec se do projektu zapojily pouze dvě ošetrovatelky, které se po absolvování krátkého interního kursu práce s PC a Internetem věnovaly využití možností sítě, zejména hledání. Rovněž průběžně sledovaly a hodnotily vývin webovských stránek projektu. nyní jsou přístupné ošetrovatelům i dalším pracovníkům zoo.

Projekt je rozložen do 18 měsíců, tzn., že skončí v květnu 2001. V dalším období před naší zoo stojí nemalé úkoly, mj.:

- dokončit české překlady a zaslat další obrazové příspěvky, které budou uveřejněny na webovských stránkách
- provést a vyhodnotit průzkum dovedností ošetrovatelů v ostatních českých a slovenských zoo v oblasti práce s počítačem a Internetem
- oslovit jednotlivé členské zoo UCSSZ s žádostí o posouzení hodnoty webovských stránek a zájmu o jejich využití v budoucnosti
- oslovit vybrané experty v oboru vzdělávání a informačních technologií s žádostí o posouzení úrovně stránek
- co nejvíce propagovat projekt a jeho možnosti a výhody

Adresa webovských stránek projektu je:  
**ezit.caiaa-star.net**

Heslo k přístupu bylo zoologům a ředitelům členských zoo UCSSZ sděleno, jinak je k dispozici u mne nebo paní Majerové.

Během návštěvy stránek je možno prohlédnout si stávající kurzy včetně obrazových příloh a fotodokumentace, dostat se rychlou cestou (bez vyhledávání) pomocí odkazů na řadu zajímavých serverů, zaměřených na problematiku zoo a chovu zvířat, navázat komunikaci s jinými odborníky zasláním e-mailu nebo vložením dotazu, přispět vlastními texty nebo obrázky v elektronické formě jejich vložením do archivu. Později bude možno zúčastnit se diskuse on-line nebo dokonce i videokonference, což však samozřejmě bude omezeno technickými možnostmi uživatelů.

Naše zoo chce svým ošetrovatelům umožnit co nejintenzivnější zapojení do projektu. Proto chceme ve speciálně vyhrazené místnosti instalovat osobní počítač s připojením k Internetu a dát ho ošetrovatelům k dispozici. Naši podniknou je, že na něm budou pracovat pouze ve svém volnu. Výhodou je, že na to můžeme využít grantů z programu Leonarda, ze kterého lze zaplatit i případnou práci přesčas. Každý ošetrovatel, který se zapojí do projektu tím, že s využitím hledání na Internetu nebo svých vlastních zkušeností a poznatků zpracuje odborný text nebo obrazovou dokumentaci libovolného rozsahu, které budou použitelné v rámci projektu (tj. budou mít přijatelnou odbornou úroveň), bude mít nárok na proplacení odpovídajícího počtu přesčasových hodin. Příspěvky těch, kdo neumí cizí jazyk, budou přeloženy do angličtiny.

Toto řešení je mimo finanční rámec projektu E.Z.I.T.T. samozřejmě nepřijatelné, nicméně domnívám se, že sama možnost získat odborné informace a komunikovat s

jinými zoo prostřednictvím počítače a Internetu může být pro řadu ošetrovatelů v našich členských zoo postacujícím stimulem. Po zveřejnění české verze zpracovaných kursů nebude pro žádání o ošetrovatelův problém využít potenciál webovských stránek. Současně může i komunikace na Internetu formou eI pošty nebo diskusního fóra probíhat pouze česky nebo slovensky, samozřejmě s vědomím omezení pouze na české a slovenské zoo.

V případě dobrých zkušeností jsme se rozhodli ponechat výše uvedené možnosti našim ošetrovatelům i po ukončení realizace projektu (samozřejmě kromě proplacení přesčasů, i když hodláme ty, kdo budou schopni vytěžit z poskytnutých možností maximum a přispět tak ke zlepšení péče o chovaná zvířata, stimulovat i finančně). Věřím, že to bude pro naše zvířata i celou zoo znamenat významný přínos.

Osobně jsem přesvědčen, že rozvoj využití možností informačních technologií byl už dávno nastartován a v budoucnosti se nevyhne ani zoologickým zahrádkám, jakkoli na to mohou být v současnosti odlišné názory. Internet vidím jako jednu z optimálních možností vzdělávání nejen ošetrovatelů, ale všech profesí v našich zoo, i když ne samozřejmě ne jedinou: klasické kurzy a školení a zejména praktickou výuku, ziskávání a výměnu zkušeností formou setkání, účasti na seminářích nebo stážích atd. nelze nížím nahradit. Nicméně vše, co získáme prostřednictvím praktických forem získávání zkušeností a osobních kontaktů, lze velice vhodným způsobem zaznamenat a ukládat třeba právě na nové vzniklých webovských stránkách a tím zachovat i budoucím generacím.

Nechci naše řešení podšouvat jiným jako model, využitelný ve všech zoo, chci se však přede všemi kolegy řediteli přimluvit za všechny skutečně schopné ošetrovatele a zoology (a jak z celé ročenky UCSSZ vyplývá, máme jich skutečně dost) a za to, aby se jim pokusili vytvořit co nejlepší podmínky k práci, třeba právě na základě našich zkušeností.

Všichni, kdo se chtějí o projektu dozvědět víc, mohou kontaktovat mne nebo Kateřinu Majerovou.

**Ing. Lubomír Moudrý**  
**ředitel Zoo Děčín**

#### *Summary:*

*The author informs on realization of E.Z.I.T.T. – The European Zoos Information Technology Training Project, which started in December 1999 under a financial support of EU Leonardo da Vinci Programme. The goals of the project are:*

- *to research possibilities of the latest information and communication technologies (ICT) in professional learning in European zoos so as to improve and update especially the learning of zookeepers*
- *to give the zoos a tool in the area of learning and exchange of information*

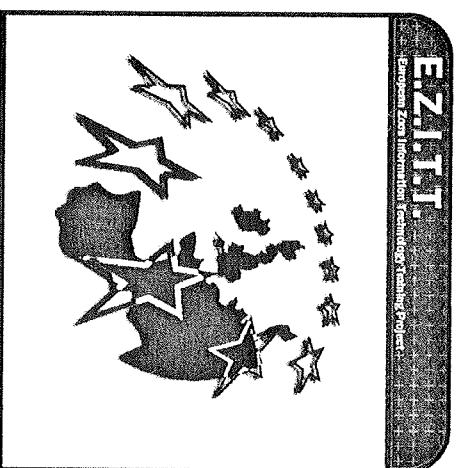
The project is being realized by 5 partner zoos, i.e. Dresden, Dublin, Budapest, Decin and Paington Zoo as the coordinator in cooperation with the University of Plymouth and EAZA – The European Association of Zoos and Aquaria. In 2000 a web site was established and several courses were prepared by use of relevant modules of british Zoo Animals Management Course (ZAMC). All partner zoos were participating by:

- providing a Tutor
- screening of recent situation in professional learning and skills of keepers in ICT and foreign languages
- creating relevant photodocumentation, which was added to the courses
- enabling their zookeepers access to the Internet

The contribution of our zoo was mainly to provide a photodocumentation and translate texts into Czech language to improve possibilities of keepers with no language skills to join and use the web site. These activities as well as others, i.e. help in evaluation and dissemination process, are planned also for 2001. The end of the project is planned for the end of May 2001.

A web site of the project was designed and may be reached at the address *eziti.caita-star.net*

The web site is protected by a password which people interested in may obtain in partner zoos.



## Představuje se CEAF, Středoevropská asociace přátel ZOO

Mnozí pracovníci zoologických zahrad UCSSZ (ředitelé, zoologové, propagačně-vzdělávací pracovníci) jsou seznámeni se skutečností, že v ČR existuje značné množství lidí, kteří se neprofesně (formou koníčka) o problematiku zoologických zahrad enormně zajímají. Jde jim o to poznat živoč. zaměstnanců, seznamovat se s přírůsky, expozicemi, životopisy zajímavých zvířat, fotografují, archivuují si propagační materiály, novínové výstřižky či vlastní poznámky, jsou mezi nimi ale i aktivní členové klubů přátel ZOO, adoptivní majitelé, či sponzoři. Následující příspěvek bude o jejich aktivitách, vzájemném seznamování a vzniku společné asociace.

Nabídnout právě těmto lidem možnost sdružit se, vyměňovat si navzájem zkušenosti, materiály a udělat pro svého koníčka něco víc ve spolku, který by se stal jakýmsi aktuálním informačním servisem a pro své členy a příznivce by realizoval akce, které nemají možnost pro ně zabezpečit zahrady - to byla prapůvodní myšlenka, která "vrtala v hlavách" několika zakládajícím členům již od roku 1995. Z této iniciativy vzešla první schůzka přípravného výboru CEAF v ZOO Ústí nad Labem dne 6. 11. 1999. Ta řešila cíle, projekty, název, logo, personální otázky, registraci na ministerstvu vnitra, sídlo, organizační řád, náplň činnosti ap. Tato první oficiální schůzka zakládajících členů CEAF dala najevo, že podobné sdružení by mohlo mít opodstatnění. Na druhé schůzce v ZOO Jihlava 20. 2. 2000 již byla určena definitivní podoba kolektivního koordináčního orgánu - Rady CEAF, která se na této schůzce krátce prezentovala i u prezidenta UCSSZ Ing. Jirouška. Jihlavská schůzka zároveň položila základy prvních významných projektů CEAF. Část Rady zasedala k upřesnění projektu lemní univerzity v pražské ZOO a i zde se naši zástupci setkali na krátkém informačním setkání s ředitelem pražské ZOO Dr. P. Fejkem. V létě 2000 se konalo velké sezení Rady CEAF v ZOO Dvůr Králové.

CEAF po roce oficiální činnosti sdružuje přes 60 řádných členů a další desítky příznivců z Čech, Moravy, Slovenska, ale i několik Poláků a Rakušanů, předběžný zájem vyslovili další a až vznikne webová stránka CEAF, případně až se mezi zájmcí rozšíří čtvrtletní informační bulletin - "Fosák", je horní hranice členské základny prakticky neomezená. CEAF je připravena asociovat i jednotlivé kluby přátel ZOO a umožnit jejich jednotlivcům za velmi výhodných podmínek přístup k širším informacím o ZOO. Asociace je otevřena všem, dospělým i dětem, odborníkům i laikům. Členy jsou i pracovníci některých ZOO. Sídlem městem CEAF je Praha.

Jaká je praktická náplň činnosti CEAF? Především je založena na informačním servisu a korespondenčním kontaktu se členy, členskými slevami a širokých možností seberealizace každého ze členů CEAF. Hlavním hmatatelným výstupem v roce 2000 byl informační čtvrtletník "Fosák CEAF", který přinášel informace o plánovaných akcích v jednotlivých ZOO, přírůstcích minulého období a další zprávy a zajímavosti: přehled evropských sběratelů propagačních materiálů ZOO, anonce pořáda-

ných zájezdů, www adresy českých a slovenských ZOO atp. Zde je nutno poděkovat a vyzděkovat spolupráci se členy Asociace vzdělávacích a propagačních pracovníků UCSSZ.

CEAF by v zoologických zahradách ráda adoptovala (sponzorovala) některý druh zvířat, prvním byla v prosinci 2000 kočka krátkouchá v Ústí nad Labem. K tomu organizuje vlastní akci „Adopce CEAF“, do které přispívají příznivci spíše menší částkou, ale třeba i vícekrát do roka, jakmile tenis balíček peněz doroste na potřebnou výši. Rada CEAF pokračuje v adoptích u další ZOO.

Svým členům a dalším zájemcům se pokusí zprostředkovávat účast na zájezdech pořádaných jednotlivými ZOO, ale již v nejbližším období bude CEAF organizovat zájezdy do evropských ZOO sama.

Hlavní náplní každého léta bude Letní zoo-univerzita juniorů - v Evropě ojedinělý naučtě-zábavný pobyt, kde každý turnus je v jiné ZOO v rozsahu 10 - 14 dnů, a jeurčen pro komorní, maximálně 35 člennou skupinu dětí. Letošní (léto 2000) juniorský letní program se s velkým úspěchem uskutečnil při ZOO Dvůr Králové; pro rok 2001 jsou plánovány dva "běhy" - při ZOO Plzeň a znovu ve Dvoře Králové. Podobný projekt bude zaměřen na seniorskou zoo-univerzitu.

Rada CEAF zvažuje větší výstavu propagačních materiálů zoologických zahrad a pátrá po vhodném sále v některém větším městě, kde máme zájem nabídnout možnost prezentace právě specializovaným sběratelům.

Celý záměr tedy spočívá v tom, aby se seznámili lidé se stejným koníčkem, aby její postupy mohli pohodlněji realizovat, získali snadnější přístup k informacím, které by byly úplnější, častější a přesnější. Navíc se bude CEAF v rámci svých možností snažit napomáhat UCSSZ v její činnosti, v dalším období činnosti je naším cílem připravít projekty, které by mohly pozitivně rozšiřovat řady příznivců a přátel zoologických zahrad, případně které by napomohly založení dalších klubů přátel při jednotlivých ZOO.

Informace o možnostech vstupu do asociace (CEAF) a zapojení se do její práce získáte na adresách:

Miroslav Kaššai  
Brožkova 426  
530 09 Pardubice  
(0607/591083, ceaf.zoo@seznam.cz.)

Ing. Věra Vrabcová  
ZOO Ústí n. L.  
Dražďanská 23  
400 07 Ústí nad Labem

Martin Vobruba  
ZOO a BZ města Plzně  
Pod Vinicemi 9  
301 16 Plzeň  
(0604/227 699; vobruba@zoo.plzen-city.cz)

Lubomír Uherčík  
Karpatská 31  
900 02 Modra, Slovensko

Pavel Franc  
Wucherlova 12  
160 00 Praha 6 - Dejvice

*Summary:*  
"Central European Association of ZOO Friends". CEAF exists since the end of 1999. It has members among people, who are not professionals but keen on ZOOS, they collect experiences, information or advertising materials of zoo-gardens. They also like to visit often the gardens, they are interested in new animals, new exhibits, curriculum viates of animals etc. CEAF has currently about 60 members from Czech Republic and Slovakia, and other members also in Poland and Austria. Prague is the home town of the organization. CEAF publishes for its members a quarterly information magazine on zoological gardens named „Fosák“. Every summer CEAF arranges an educational camp for kids at some ZOO - „The Summer Junior University“. The first camp was arranged in summer 2000 at Dvůr Králové ZOO. In 2001 they plan to arrange the summer camp in Dvůr Králové and Plzeň ZOO. CEAF is also working on its own web site, thinking about adoption of an animal in each ZOO, they would like to arrange a display of advertising brochures, visit another zoos and much more.

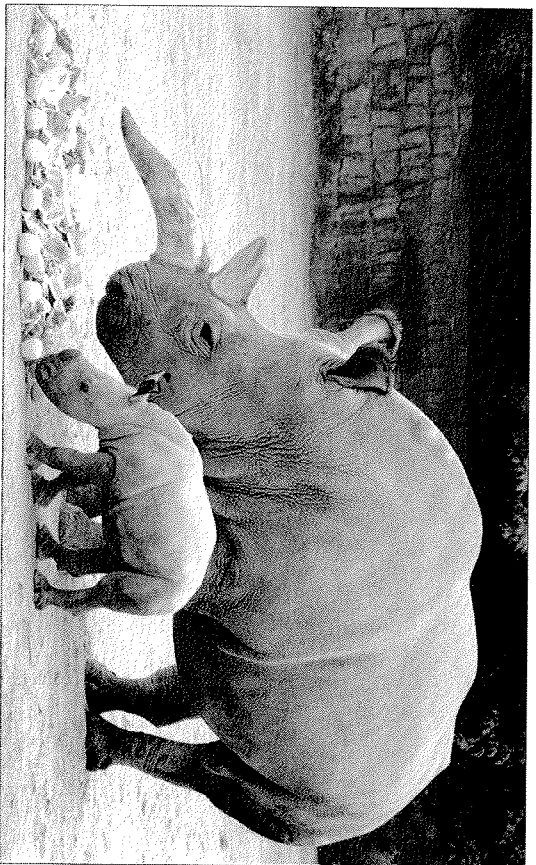
**Miroslav Kaššai, Martin Vobruba**

## Odborné sdělení: Scientific communication:

Dne 29. 6. se narodila samička severní formy nosorožce tuponosého (*Ceratotherium simum cottoni*) jako 10. jedinec tohoto poddruhu drženy v zajetí. V přírodě žije v Kongu v jediném národním parku posledních 25 jedinců. V zajetí se dosud narodila jen 4 mláďata – všechna ve Dvoře Králové n.L., přičemž poslední dvě jsou matka a dcera. Odchov byl dosažen po 11 letech a mládě bylo pro svoji vzácnost nazváno "mládě milénia". Dostalo jméno Fatu podle masajské bohyně věčného života. Poprvé v historii českých a slovenských zoo byl porod a první 3,5 měsíce života mláďátka přenašeny internetem.

*A Northern white rhino female was born on 29<sup>th</sup> June as the 10<sup>th</sup> offspring of the subspecies in captivity. There are 25 animals remaining in the wild living in the only one national park in Congo. Only 4 young have been born in captivity ever since, all in Dvůr Králové Zoo, the latest being a mother and daughter. It took 11 years to breed the species and the baby was called a "Millennium Baby" due to its rareness and his name is Fatu (the Masai goddess of fertility). The birth and the first weeks of animal's life (3.5 months) were broadcasted via Internet for the first time in the history of Czech zoos.*

**Dvůr Králové n.L.**



Severní forma tuponosého nosorožce – matka s Fatu při křtinách. F. D.Holecková  
*Northern white rhino – Fatu with her mother at the christening party*

## Odborné sdělení: Scientific communication:

### Odchov orlov stepných (*Aquila nipalensis*) v ZOO Bojnice *Breeding of steppe eagles in Bojnice Zoo*

Druh vystavuje ZOO Bojnice od 2. 12. 1977, kdy sem bola z Vlastivedného múzea v Nitre premiestnená mladá, cca 3 ročná samica odchytená 20. 5. 1977 po zatúlání sa na teritórium Slovenska (Polný Kesov, okr. Nitra). To, že išlo o vysileného a o zautlanca, potvrdzuje údaj o hmotnosti pri odchYTE 3300 g, ktorý sa po 22 dňoch upravil na 3585 g (Babó, Poľovníctvo a rybárstvo, 1977). Bol to tretí doložený výskyt druhu na území Slovenska. Po niekoľkých neúspešných pokusoch o zostavenie páru, sme samičku spárovali 17. 8. 1995 s mladým trojročným samcom zo ZOO Veszprém. Pár sme umiestnili do voliery s rozmermi 6 x 6 x 5 m. Pár sa v priebehu niekoľkých dní zharmonizoval a od roku 1997, keď im do voliery bola umiestnená hniezda podložka o rozmeroch 0,8 x 1 m vo výške cca 4 m, začali ju oba vtáky celoročne využívať.

V roku 1999 samica zniešla po efektivnom toku a párení jedno vajce, na ktorom sedela až do jeho odobratia kvôli neoploďdenosti.

Po úplnom dospení samca bolo párenie v sezóne 2000 úspešné. Dňa 23. február a bol vtákom do voliery doplnený stavebný materiál na hniezdenie a ten už 7. 3. oba vtáky v plnom toku využívali pri úprave hniezda, na ktorom sa od 6. 3. zdžžovali takmer nepretržite. Zhruba od 15. 3. začal byť pár mimoriadne agresívny voči ošetrovateľke, od 18. 3. už pri aj vizuálnom pozorovaní v okolíom areáli. Párenie bolo pozorované len 24. marca o 14:25 hod a od 26. 3. už samica vôbec neopúšťala hniezdo. Len pri křmení

a upratovaní sa postavila a zasraškovala personál. Okolo 31. 3. pár zmenil agresívne správanie. Samica pokojne sedela na hniezde, zatiaľ čo samec strážil. Agresívne správanie pokračovalo len voči vlastnej ošetrovateľke.

Zo znášky dvoch oplodnených vajec sa vylihtli mláďatá 3. a 5. mája. Mláďatá boli opatrované a křmené dobre. Napriek tomu mladšie v raste aj vitality začalo



Portrét mláďata orla stepného (*Aquila nipalensis*) na umelom hniezde





Mláďa orla stepného (*Aquila nipalensis*) na umelom hniezde

mláďa orla kráľovského z prírody. Dňa 31. októbra sme ju odoslali do ZOO Ústí nad Labem.

Je to pravdepodobne prvý úspešný odchov druhu *Aquila nipalensis* v českých a slovenských ZOO, nakoľko ostatné ZOO uvádzali rozmnoženie druhu *Aquila rapax*. Rodičovskému páru aj mláďatám bola počas hniezdenia podávaná len biologická potrava. Mláďa na umelom odchove bolo kŕmené prvý deň po odobrati 6 krát, na druhý deň 5 krát a potom do 25. dňa života 4 krát denne. Prvé kŕmenie bolo ráno o 6:30 hod a posledné večer medzi 18:30 a 19:30 hod. V druhom mesiaci života sme kŕmili 2 krát denne s tým, že sme vymechali obedné a poobedňajšie kŕmenie. Dňa 5. júna vo veku 1 mesiaca sa pri kŕmení mláďa postavilo na nohy pri rannom kŕmení a pri večernom kŕmení už začalo prijímať potravu prvý krát aktívne samo.

Váňové prírastky sme značili do 30. mája denne, z tabulky je zrejmé prekonávanie krízy 12. mája po odobrati z hniezda (cca 7. deň života), kedy už bolo zostávajúce za starším sŕrodom zjavné. Prvé náznaky zaostávania rastu sme pozorovali 10. mája a mláďa sme odobrati až po 2 dňoch, keď sa dostavila kríza.

výrazne zaostával, a tak 12. mája sme ho odobrati na umelý odchov s cieľom pokúsiť sa navrátiť ho na výmenu rodičom. Od tejto metódy sme neskôr upustili. Obidve mláďatá sa úspešne vyvíjali a umelo odchovanú samičku sme vo veku 54 dní umiestnili vedľa chovného páru s mláďatom kvôli optickému kontaktu. Dňa 7. augusta 2000 sme k nej pridali približne rovnako staré



Odrastené mláďa - samica - orla stepného (*Aquila nipalensis*)  
foto: Marian Krchniak

## VÝVOJ UMELO ODCHOVANÉHO MLÁĎAĎA

5. 5.	vyľahnutie
12. 5.	Odber na umelý odchov 225 g
13. 5.	O 8:00 hod 238 g
	O 15:00 hod 274 g
14. 5.	278 g
15. 5.	326 g
16. 5.	391,5 g
17. 5.	442 g
18. 5.	544 g
19. 5.	632 g
20. 5.	764 g
21. 5.	835 g
22. 5.	937 g
23. 5.	1000 g
24. 5.	nevážené
25. 5.	1300 g
26. 5.	1460 g
27. 5.	1475 g
28. 5.	1660 g
29. 5.	1745 g
30. 5.	1805 g
31. 5.	Odchov ukončený

### Summary:

The author describes methods and experiences of Bojnice Zoo with artificial breeding of steppe eagles (*Aquila nipalensis*) in 2000. He assumes it was the first successful breeding in the history of Czech and Slovak zoos. More information may be obtained on the address of the zoo.

Mgr. Erich Kočner

**Odborné sdělení:**  
*Scientific communication:*

**Odchyt, rehabilitácia a začlenenie zatúlanej samice pelikána ružového (*Pelecanus onocrotalus*) do skupiny *Capture, retrieval and integration of a stray female Rosy-billed pelican into the group***

ZOO Bojnice chová skupinu pelikánov ružových od roku 1988, reprodukčné správanie v skupine sa prejavuje od roku 1992, prvá znáška bola v roku 1995.

Dňa 24. októbra 2000 bol na rybárskych nádržiach medzi obcami Homý Badiň a Kozí Vrbovok v okrese Krupina pozorovaný juvenilný vták pelikána ružového. Vtáka po konzultácii s našou ZOO sledovali pracovníci CHKO Štiavnické vrchy. Po spustení rybníka 28. 10. pelikán odletel východným smerom a 29. 10. bol lokalizovaný vzdušnou čiarou približne 40 km východne v okolí Lučence. Tu pristál vyčerpaný na betónovej ploche ihriska Strednej poľnohospodárskej školy, kde bol odchytaný persónalom. Dňa 30. októbra sme pelikána – samicu previezli do ZOO Bojnice.

Po okamžitej dobrej adaptácii sa u vtáka začali prejavovať po troch dňoch následky podchladenia a prechladnutia s príznakmi chrapotu a zvýšenej teploty. Po nezlpešení stavu sme 6. novembra začali preliečenie Gentamicínom po dobu troch dní. Po znornalizovaní stavu bola liečba 9. 11. ukončená a od polovice novembra bol vták zapájaný do skupiny troch umelo odchovaných, približne 10 mesáčických mláďat. Zapojenie prebehlo bez problémov, rovnako aj zapojenie do chovného krdla. Odtiaľ však bola mladá samica kvôli pokusom o prirodzené hniezdenie a odchov na zimu 2000/2001 oddelená.

Konzultácie v maďarských ZOO nepotvrdili únik žiadneho jedinca tohto druhu z tamjších ZOO, navyše v roku 2000 ich ani žiadna ZOO v Maďarsku nerozmnožila. Správanie a vyfarbenie juvenilia jednoznačne svedčilo o tom, že ide o vtáka z prirodzeného hniezdenia v Dunajskej delte, s približným dátumom vyliahnutia v máji 2000.

V dňoch 22. – 23. 10. prevládalo v karpatskej kotline mimoriadne silné východo-severné prúdenie teplého vzduchu, čo tiež sľuži ako fakt potvrdzujúci našu domnienku o zálate. Ide o historicky desiaty doložený výskyt tohto druhu na Slovensku.

*Summary:*

*The author describes treating of a stray Rosy-billed pelican female after she was captured and placed in the zoo. It was the only 10<sup>th</sup> historically proved occurrence of the species in Slovakia.*

Sledované obdobie: 1.1.–31.12.2000  
Period of interest

Mgr. Erich Kočner

**Odborné sdělení:**  
*Scientific communication*

Mezi naše priority patří saigy tatarské (*Saiga tatarica*), které chováme od roku 1997 a již druhým rokem se zde rozmnožují. V letošním roce byla odchována tři mláďata. Období, kdy dochází ke kladení mláďat, provázely silné deště a proto jsme po zkoušenosti z roku 1999, kdy některá mláďata uhynula několik hodin po narození na podchlazení, museli situaci velmi pečlivě napravit. Dvě nově narozené samičky jsme pro špatné počasí a začínající deště odebrali po 48 hodinách. Malé saigy jsme nejdříve zkoušeli na láhev, ale mláďata nebyla schopna chytnout se dudlíku. Po nezdarech jsme použili kozu jako náhradní matku. Mláďata měla opět velké problémy s uchopením struku (saigy mají malá vemínka se šikmo položenými struky), mléko jsme museli při prvních pokusech o nakrmení stříkat přímo do tlamíčky. Samičky byly velmi višní a brzy si zvykly na krmení pod kozou, jen vemínko jsme museli pořád nadzvedávat. Po celou dobu, kdy mláďata přijímala kozí mléko, bylo jejich trávení bez potíží. Později jsme obě mladá samičky začlenili do stáda a docházeli jsme je krmít s kozou na vodírku třikrát denně. Vždy se na krmení velice ochotně oddělily od stáda a po krmení se k němu samy vracely.

*Summary:*

*The author informs on experience of the zoo with an artificial rearing of saiga (*Saiga tatarica*) offspring.*

*There have been births in saiga group since 1999, but the youngs did not survive due to a subcooling in heavy rains during the breeding time. In 2000 two newborn females were isolated, handreared with use of a goat milk and subsequently regrouped. More information can be obtained on the address of Chomutov Zoo.*

Podkrušňohorský zoopark Chomutov

## Odborné sdělení

### *Scientific communication:*

#### Využití hormonální stimulace při rozmnožování rosničky australské *Usage of hormonal stimulation in White's tree frog reproduction.*

Na jaře roku 2000 jsme se pokusili o hormonální stimulaci rosniček australských (*Litoria caerulea*) pomocí serového gonadotropinu. Jednalo se o vlastně o ověření účinnosti přípravku, se kterým jsme neměli v ZOO žádné zkušenosti.

Po sérii injekcí vykládly dvě samice asi 800 vajíček, ze kterých se vylíhlo přibližně 400 pulců. Po šesti týdnech metamorfovaly první žábky. Současně se objevily problémy s výskytem cizopasných hlístic, bičíkovců, kokcií i bakteriální infekce. Všechny tyto komplikace se podařilo vyřešit a výsledkem byl odchov asi 300 žabek. V České republice se jedná o první odchov po několika desítkách let.

In spring 2000 we tried to stimulate hormonally the White's tree frog by means of seral gonadotrophin. It really was an attempt to attest the effectiveness of the drug we had no experience with.

After series of applications of the drug we found a clutch of about 800 eggs from two females of which about 400 hatched. After six months they underwent metamorphosis and small froglets appeared. Simultaneously we recognised appearance of parasitic helminths, flagellata, coccidia and bacterial infection. We succeeded to manage all these problems which resulted in successful breeding of about 300 frogs. It was a renewal of successful breeding after tens of years in the Czech republic.

Zoo Ústí n.L.



*Litoria caerulea*  
Foto: Ing. Věra Vrabcová

Tato publikace byla vydána v Jihlavě, nákladem 2 000 výtisků v květnu 2001  
This publication was published in Jihlava in 2 000 copies in Mai 2001

Zpracovali (edited by):

Lubomír Moudrý

Adresa:

Zoologická zahrada Děčín

Address

Pastyřská stěna

Žižkova 1286/15

405 02 Děčín IV, CZ

+420.412.53 11 64

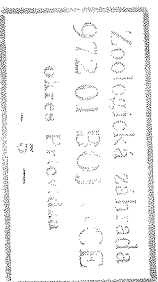
+420.412.53 16 26

Tel.:

director@zoo-decin.cz

Fax:

E-mail:



2.551

03